

J.G. Bellett

De Zoon van God

Johannes 1 e.a.p.

HOOFDSTUK 1

‘De eniggeboren Zoon, die in de schoot van de Vader is’ (Joh. 1:18).

Ik ben bang voor verstandelijke redeneringen, als het gaat om dingen waar genegenheden van ons hart ons zouden moeten bezielen. Intellectuele gedachten dreigen ons dan uit de sfeer van levende kracht omlaag te trekken tot begrippen en systemen. De verborgenheden van God zijn echter alle van de hoogste praktische waarde: zij geven ons kracht om te dienen, ze vertroosten ons onder beproevingen en ze bevorderen onze gemeenschap met Christus.

De apostel Paulus noemt zichzelf en anderen ‘dienaren van Christus’, en tevens ‘rentmeesters van de verborgenheden van God’ (1 Kor. 4:1). Zo behoren ook wij ‘dienaars’ te zijn. Praktische, persoonlijke bereid vaardigheid en toewijding moeten bij ons gevonden worden, alsook volharding en ijver.

Maar dat niet alleen. Wij moeten tevens ‘rentmeesters’ zijn, en wel ‘rentmeesters van verborgenheden’, terwijl wij de afzonderlijke delen van de Goddelijke openbaring ongeschonden bewaren. De zogenaamde mannen der wetenschap kunnen die niet aannemen. Het kruis is voor zulke mensen altijd dwaasheid geweest; en ‘de oversten van deze wereld’, de filosofen die zichzelf voor wijzen uitgeven, hebben ‘Gods wijsheid in verborgenheid’ niet gekend (1 Kor. 2:7, 8). Maar

voor hen is deze verborgenheid ook niet bestemd. Die verborgenheid is óns toevertrouwd en van rentmeesters wordt vereist dat ieder trouw bevonden wordt.

Het waken over en het getuigen van de persoonlijke heerlijkheid van de Zoon van God is een van de grootste taken die wij hebben. De apostel Johannes waakte over deze heerlijkheid met een unieke naijver. Andere geïnspireerde schrijvers leren ons wat er moet gebeuren als we te maken krijgen met Judaïsme of andere dwalingen. In de brief aan de Galaten, waar de eenvoudigheid van het evangelie aan de orde is, vinden wij een ernstige en indringende bewijsvoering, soms smekend en pleitend. In de brieven van Johannes echter wordt kort en goed alles afgewezen en teruggedrongen, wat niet is van de 'zalving van de Heilige', alles wat niet zowel de Zoon als de Vader leert. Uitdrukkelijk zegt Johannes: 'Een ieder die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet' (1 Joh. 2:23).

Door de Heilige Geest geïnspireerd spreekt Johannes op een heel andere manier dan de andere bijbelschrijvers. Wij moeten daar oog voor hebben. Het inachtnemen van dagen of het niet eten van vlees zijn dingen die zeer zeker de volle heerlijkheid en vrijheid van het evangelie verkleinen; maar zij moeten als zwakheden verdragen worden. (Rom. 14). Doch een tekort doen aan de heerlijkheid van de Persoon van de Zoon van God mag niet op dezelfde manier geduld worden; op dit punt kan van geen toegeeflijkheid sprake zijn.

Een reis van Egypte naar Kanaän zou op zichzelf nog geen echte pelgrimstocht geweest zijn. Velen hadden diezelfde weg afgelegd zonder vreemdelingen en pelgrims met God geweest te zijn. Zelfs al was die reis gepaard gegaan met alle beproevingen en moeilijkheden die aan zo'n dorre, ongebaande en onveilige wildernis eigen zijn, dan zou zij *daarom* nog geen Goddelijke of hemelse tocht geweest zijn. Het is niet voldoende om alleen maar een leven van zelfverloochening te leiden, al doen we dat op een nóg zo moreel hoogstaande wijze.

Ten einde die reis tot de reis van het Israël van God te maken moest de *ark* in hun midden zijn, gedragen door een volk dat door het bloed was vrijgekocht uit Egypte en dat door het geloof op weg was naar het beloofde Kanaän. Dit was Israëls taak in de woestijn. Zij moesten de ark geleiden, haar vergezellen, haar beveiligen en heiligen. Dat hun zwakheden aan het licht kwamen en Gods bestraffende ingrijpen nodig maakten bij allerlei gelegenheden was nog tot dáár aan toe; maar zodra het *bewaren van de ark* nagelaten werd, was alles verloren. Toch gebeurde dat. De tabernakel van Moloch en de ster van Remfan werden opgenomen. Israël gaf daardoor blijk minachting te hebben voor de ark van Jahweh. Dáárom voerde de weg van het volk Israël tenslotte van Kanaän naar Babylon of Damaskus. (Am. 5:25-27; Hand. 7:43).

Welke 'ark' is er dan nu in het midden van de gelovigen? Welke 'ark' moeten wij veilig, heilig en eervol geleiden door de woestijn van deze wereld? Het is de Naam van de Zoon van God. Deze verborgenheid is aan ons toevertrouwd; wij zijn er de rentmeesters en getuigen van. 'Wie in de leer (van Christus) blijft, heeft zowel de Vader als de Zoon. Als iemand tot u komt en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en begroet hem niet' (2 Joh. 9, 10). Als gelovigen moeten wij een scheidsmuur bouwen tussen ons en hen die de naam van Christus onteren.

Wij zijn gedoopt in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest (Matt. 28:19). Deze woorden behelzen de *leer* van de verborgenheid der Godheid. Volgens deze tekst is de Zoon een Goddelijk Persoon evenals de Vader en de Heilige Geest. Andere Schriftplaatsen laten ons hetzelfde geheim zien - dat de Vader, de Zoon en de Heilige Geest drie Personen zijn in één Goddelijke heerlijkheid of Godheid, maar deze teksten laten dat op andere wijze, meer op zedelijk gebied zien. Zij stellen ons die verborgenheid in al haar glorie voor ogen, in haar toepassing op onze noden en op ons geloofsleven. Vooral in het evangelie naar Johannes is dat het geval. Daar wordt ons de verborgenheid van de Godheid voorgesteld en de Heilige Geest gaat daarbij veel verder dan in de woorden van Matteüs 28:19 is uitgedrukt. Dit geheim wordt ons als gelovigen toevertrouwd voor ons verstand, ons hart en ons geweten; en door het geloof mogen wij dit tot ons eigendom maken. In verband hiermee wil ik er op wijzen dat in Johannes 1 vers 14 de gelovigen als het ware de beschrijving van de heerlijkheid van de Heer Jezus onderbreken en de grote waarheid 'het Woord is vlees geworden' door hun getuigenis bezegelen. In de gloed die hen bezielt, wordt de draad van het betoog in dit vers afgebroken. Zij beginnen te spreken over het Woord, dat vlees is geworden; maar voordat zij met die mededeling klaar zijn, verkondigen zij in een tussenzin de *persoonlijke* heerlijkheid van de Heer Jezus, waarvan zij zeggen dat zij die *aanschouwd* hebben, 'een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader'. En van deze Eniggeborene van de Vader wordt verderop (zie vs. 18) gezegd dat Hij in de schoot van de Vader' is - woorden die ons wel bijzonder mogen aanspreken. ¹

De Heer Jezus wordt óók 'de Zoon van God' genoemd als Mens, geboren uit de maagd (Luc. 1:35; Ps. 2:7; Hand. 13:43). Maar dat is niet alles. Er wordt ook nog meer geopenbaard aangaande zijn Goddelijk Zoonschap. Hij is de Zoon, maar Hij heeft ook bij zijn menswording de naam van Zoon ontvangen (Hebr. 1:1-5). Matteüs

¹ De Heer Jezus wordt Eerstgeborene genoemd in verschillende betekenissen - en daarin hebben wij gemeenschap met Hem; Hij is de Eerstgeborene onder vele broeders' (Rom. 8:29). Maar hij is ook de Eniggeborene. Daarin staat Hij alléén.

en Marcus maken voor het eerst gewag van Hem als de Zoon van God bij zijn doop. Lucas begint vroeger en spreekt er over bij zijn geboorte. Maar Johannes gaat nóg verder terug, namelijk tot in de eeuwigheid. Johannes verkondigt zijn Zoonschap 'in de schoot van de Vader'. Ongetwijfeld was ook de kennis van de één aangaande de Heer Jezus verschillend van die van een ander. Het geloof in zijn Persoon was niet bij allen die tot Hem kwamen gelijk. Zo zegt de Heer Jezus Zelf, dat het geloof van de Hoofdman over honderd in de heerlijkheid van zijn Persoon, ver uitsteeg boven wat Hij in Israël gevonden had (Matteüs 8:10). Dit alles doet echter niets af van het grote feit, dat wij van Hem lezen, dat Hij de Zoon was 'in de schoot van de Vader', en 'het eeuwige leven, dat bij de Vader was en ons geopenbaard is' (1 Joh. 1:2).

Wij moeten dit kostbare geheim niet aantasten. Wij moeten ervoor oppassen om niet het licht te verduisteren van die liefde, waarin wij op onze weg naar de hemel mogen wandelen. En wij moeten er zeker voor oppassen - als ik het zo mag zeggen - een belijdenis van geloof (of beter gezegd van ongelooft) toe te laten, waardoor de schoot van de Vader van zijn eeuwig onuitsprekelijk welbehagen beroofd zou worden: een belijdenis waarin van onze God gezegd zou worden dat Hij de blijdschap van een Vader niet kende, en van onze Heer dat Hij de blijdschap van een Zoon niet kende in die schoot, waarin Hij van alle eeuwigheid af was. Dat is onaanvaardbaar. Als er personen in de Godheid zijn (en wij wéten, dat dat zo is), zouden er dan ook niet onderlinge betrekkingen tussen hen bestaan? Kunnen wij die gedachte missen? De Personen in die heerlijkheid zijn niet *onafhankelijk* van elkaar, maar *verwant* met elkaar. Deze onderlinge verhouding van liefde in de Godheid geeft ons als het ware het prototype, het oorspronkelijke model van alle andere liefde die er bestaat. Zouden er geen Personen in de Godheid zijn? Zouden Vader, Zoon en Geest slechts verschillende namen zijn, verband houdend met het verschillende licht dat op één en dezelfde Persoon valt? Het wezen, de kern van het evangelie wordt door zo'n bewering aangetast. Of zou men moeten aannemen dat deze Personen geen onderlinge betrekkingen hebben? De liefde, die in het evangelie wordt geopenbaard, zou door die gedachte in mist gehuld worden.

Iemand stelde mij eens de vraag, of God geen Vader was, vóór het kind Jezus te Bethlehem werd geboren.

Ja zeker wel! Hij is Vader van alle eeuwigheid af. De schoot van de Vader was een heiligdom van alle eeuwigheid af, waar de Zoon woonde in het onbeschrijfelijk welbehagen van de Vader. Het was 'de schuilplaats van de liefde', zoals iemand het heeft genoemd, van die *onuitsprekelijke* liefde, die de heerlijkheid overtreft; want de heerlijkheid kan geopenbaard worden, maar de liefde niet.

Misschien hebt u over deze dingen nog nooit nagedacht. Wij kunnen echter als gelovigen nooit toestaan dat deze waarheid geloofchend wordt.

Wij kunnen zo'n verborgenheid niet aan menselijke meningen prijsgeven. In het geloof moeten we ze tegen elke aanval van menselijke filosofie verdedigen. Zelfs de Joden zouden de argumenten, die sommigen er tegen opwerpen, kunnen ontkrachten. Toen de Heer zei dat Hij 'Gods Zoon' was, begrepen zij maar al te goed dat dit hetzelfde betekende, als zich God gelijk te maken (Joh. 5:18). De naam 'Zoon' hield voor hen niet in dat Hij ondergeschikt of minder zou zijn, maar dat Hij aan de Vader *gelijk* was. Bij een andere gelegenheid behandelen zij de Heer Jezus als godslasteraar, omdat Hij zich *God* maakte in een gesprek, waarin Hij de relatie uitlegde waarin *de Zoon tot zijn Vader stond* (Joh. 5 en 10). De Joden konden dus deze gedachte van ongelooft die door de dwaze filosofie der mensen wordt ingegeven aan de kaak stellen. Zij waren niet zo dom om het licht waarin God woont volgens menselijke redenering te willen toetsen.

'Niemand kent de Zoon dan de Vader' (Matt. 11:25). Dat zijn woorden, die onze redeneringen het zwijgen opleggen. En de mededeling in 1 Johannes 1:1 en 2, dat het eeuwige leven ons geopenbaard is; opdat wij gemeenschap met de Vader en de Zoon zouden hebben, bewijst duidelijk de kostbare verborgenheid *van de Godheid van de Zoon*, die 'het eeuwige leven' samen *met de Vader* bezit. Verder staat er in Johannes 1:18 'De eniggeboren Zoon, die in de schoot van de Vader is, die heeft Hem *verklaard*'. Niemand kan God verklaren - wie zou dat kunnen dan alleen God zelf? In zekere zin kan iemand *beschrijven* wie God is. Maar een loutere beschrijving van God kan ons niet voldoen, al kent de wijsheid der wereld niet anders. Verklaring of openbaring van God moet door *Hem Zelf* geschieden. Moet dan de Zoon in de schoot van de Vader niet een *Goddelijk* Persoon zijn?

Wat de Schriften ons van deze grote verborgenheid zeggen, kan alleen begrepen worden door het geloof, dat de Vader en de Zoon in de heerlijkheid van de Godheid zijn, en tevens dat Zij in een onderlinge relatie tot elkaar staan, terwijl Zij tóch aan elkaar gelijk zijn in heerlijkheid. 'Hij, die bij God was in de beginne, eeuwig gelijk aan God, die zelf God was, was tevens de Zoon van God', zoals iemand het heeft uitgedrukt. God laat toe, dat vele dingen verborgen blijven. De reden daarvan is gedeeltelijk, geloof ik, dat Hij op deze manier de gehoorzaamheid van ons verstand op de proef wil stellen. Want Hij eist zowel gehoorzaamheid van ons *verstand* als gehoorzaamheid in daden. Deze onderwerping van ons verstand aan God maakt deel uit van onze heiligmaking; en dat is iets dat de Geest alléén schenken kan. Hij alléén is in staat onze eigenwijsheid te beteugelen en te buigen, als wij menen de dingen van God te kunnen beoordelen en weigeren aan te nemen wat niet begrepen kan worden - een ongehoorzaamheid en hoogmoed, die zijn weerga niet

kent, behalve in de hoogmoed en de ongehoorzaamheid van Satan'. 'Wie is de leugenaar', vraagt de apostel, 'dan hij die loochent dat Jezus de Christus is?' En onmiddellijk voegt hij er bij: 'Deze is de antichrist, die de Vader en de Zoon loochent. Een ieder, die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet' (1 Joh. 2:22, 23). Hoe kan er kennis van de Vader zijn dan *door* en *in* de Zoon? Hoe kan de Vader anders gekend worden? Daarom staat er: 'Een ieder, die de Zoon loochent, heeft ook de Vader niet'. Ik mag roepen: 'Abba, Vader', in de geest van het zoon schap (Rom. 8:15) - een dichter mag dan gezegd hebben: 'Want wij zijn ook van zijn geslacht' (Hand. 17:28) - maar God kan niet als *Vader* gekend worden, als de Zoon niet in de heerlijkheid van de Godheid erkend wordt. Op Goddelijk gezag kunnen wij er zeker van zijn, dat indien de zalving die wij van Hem ontvangen hebben, in ons blijft, wij ook *in de Zoon en in de Vader* zullen blijven (1 Joh. 2:24, 27). De Zoon kan niet geëerd worden zoals de Vader (Joh. 5:23) wanneer Hij niet in zijn Godheid erkend wordt. Het geloof in Hem bestaat niet hierin, dat wij geloven, dat Hij *een* Zoon van God is, of de Zoon van God als Mens, geboren uit de maagd, hoewel dit heel belangrijke waarheden aangaande Hem zijn. Maar het geloof in Hem bestaat in het geloof in zijn eigen Persoon. Ik kan de Here Jezus alleen 'de Zoon van God' noemen door het geloof in zijn *Goddelijk* Zoonschap. Het verstand is ons geschonken, opdat wij 'de Waarachtige zouden kennen' en wij zijn 'in de Waarachtige, in zijn *Zoon* Jezus Christus', en daarop volgt: 'Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven'.

De 'waarheid', waarover het gaat in de tweede brief van Johannes, is 'de leer van Christus', het onderwijs, dat wij door de Heilige Schrift hebben aangaande *de Persoon van Christus*. En in dit onderricht is de waarheid van het Zoonschap begrepen. Want wat wordt ons in 2 Johannes vers 9b gezegd? 'Wie in de leer (van Christus) blijft, heeft zowel de *Vader* als de *Zoon*'. En de deur moet gesloten worden voor iemand die deze leer niet brengt. Diezelfde brief spreekt ook over 'de Zoon van de Vader', woorden die niet op de Heer Jezus als Mens, geboren uit de maagd door de Heilige Geest kunnen worden toegepast (vers 3). Maar ik wil nog verder gaan. Kan Gods liefde volgens de Schrift begrepen worden, als het Zoonschap van de Heer Jezus niet erkend wordt? Die liefde ontleent immers haar karakter juist aan deze leer; juist op die grond wordt er een beroep op ons hart gedaan. 'Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven hebbe' (Joh. 3:16). Ook lezen wij: 'Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad, en zijn Zoon gezonden heeft als zoenoffer voor onze zonden' (1 Joh. 4:10). - 'Hierin is de liefde van God ten opzichte van ons geopenbaard, dat God zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat

wij zouden leven door Hem' (1 Joh. 4:9) - 'En wij hebben aanschouwd en getuigen, dat de Vader de Zoon gezonden heeft als Heiland van de wereld' (1 Joh. 4:14).

Verliest deze liefde niet ten enenmale haar onvergetelijke heerlijkheid, als het Zoonschap van Christus in twijfel getrokken wordt? Welke antwoord zouden wij iemand geven, die ons zou zeggen, dat Hij, die door God niet gespaard, maar voor ons allen overgegeven werd, niet *zijn eigen Zoon* was? Wat zouden onze harten ineenkrimpen, als wij hoorden beweren dat onze Heer alleen maar Gods Zoon was als Mens, geboren uit de maagd Maria.

Wij moeten er terdege voor waken dat we Gods Woord niet wijzigen om tegemoet te komen aan menselijke vooroordelen. Trok Abraham naar Moria met zijn knecht, met een vreemdeling of met hem die in zijn huis geboren was? Ging hij met een aangenomen zoon, of met zijn eigen, zijn *enige zoon*, die hij liefhad? Het antwoord weten we allemaal. En ik weet echt niet, hoe ik zou kunnen spreken over de *Zoon*, die mij lief gehad en zichzelf voor mij overgegeven heeft (Gal. 2:20), als ik Hem niet door het geloof zou aanvaarden als de Zoon, die in de schoot van de Vader is, de Zoon in de heerlijkheid van de Godheid.

Christus is de Zoon. God heeft in de Persoon van de Zoon het hele werk volbracht, dat voor ons gedaan moest worden. De Eniggeborene, de Christus, Jezus van Nazareth, is één en dezelfde Persoon. Deze namen spreken respectievelijk over de *heerlijkheid van zijn Persoon*, over zijn *ambt* en over zijn *aangenomen mensheid*.

Als wij het wonderbare leven van de Heer Jezus nagaan van de schoot van de Vader af totdat hij erfgenaam zal zijn van alle dingen, wat een ontdekking doen wij dan! Lees over Hem in Spreuken 8:22-31; Johannes 1:1-3; Efeziërs 1:10; Kolossenzen 1:13-20; Hebrëeën 1:1-3; 1 Johannes 1:2; Openbaring 3:14, en denk aan Hem, zoals Hij in die Schriftplaatsen wordt geschilderd.

Op verschillende wijze spreken zij over Hem op wie u vertrouwt, Hem die alles verlaten heeft voor u. Hem die zo'n volmaakte weg gegaan is en nóg betreedt. Zijn Persoon is volmaakt en de weg die Hij ging, was eveneens volmaakt. Hij was in de schoot van de Vader - het eeuwige leven dat bij de Vader was, God Zelf, en toch bij God. In Gods raadsbesluit werd Hem een plaats gegeven, voordat ook maar het geringste stofdeeltje van de aarde gemaakt was. Hij was de Schepper van alle dingen in hun eerste orde en pracht; later, toen zonde en bederf hun intrede hadden gedaan, was Hij de Verzoener van alle dingen; en straks zal Hij bij het herstel van de Schepping de Erfgenaam van alle dingen zijn. Door het geloof zien wij Hem zó en spreken wij zó over Hem. Hij was in de raadsbesluiten van God van eeuwigheid, in de schoot van Maria, in het lijden op deze wereld, in de opstanding uit de doden, met eer en heerlijkheid is Hij gekroond in de hemel, en met alle macht

en eer zal Hij de Erfgenaam en Heer van alle dingen zijn. Als u Hem berooft van zijn plaats in de schoot van de Vader van alle eeuwigheid af, vraag uzelf dan eens af, of u niet iets verloren hebt in de waardering van en de blijdschap over dit kostbare geheim. Het kan haast niet anders. Ik kan me ook niet met een geloofsbelijdenis verenigen, die van mijn hemelse Vader zegt, dat het niet zijn eigen Zoon was, die Hij voor mij heeft overgegeven.

Wat is het heerlijk - en we beseffen hoe beperkt ons begrip van deze dingen is - om de Heer te zien langs de hele weg van de schoot van de Vader tot op de troon van de heerlijkheid! En in elk deel van deze loopbaan zien wij altijd hoe het volle welbehagen van God op Hem rust. Hij was evenzeer Gods welbehagen bij het einde als hij het begin, echter in een wonderbare verscheidenheid.

De Schrift stelt ons in staat dit alles te volgen. Over de vreugde die Hij genoot, toen Hij van alle eeuwigheid af in de schoot van de Vader was, kunnen wij niet spreken. Die schoot van de Vader was als het ware *de schuilplaats der liefde* - en de blijdschap die bij deze liefde hoorde, is onmogelijk in woorden weer te geven, evenmin als die liefde zelf. Maar toen Gods geliefde Zoon het middelpunt werd van alle Goddelijke activiteit, het fundament van al Gods raadsbesluiten, was Hij evenzeer Gods vreugde als toen Hij in de eeuwige schoot van de Vader was. In dat karakter zien wij Hem in Spreuken 8:22-31. In dit prachtige Schriftgedeelte wordt de Wijsheid (en daarmee is de Zoon bedoeld) voorgesteld als de grote Oorsprong, de Maker en Onderhouder van al Gods werken en voornemens, zoals die in Gods raadsbesluit vastgesteld waren vóór de grondlegging van de wereld. Verschillende plaatsten in het nieuwe testament stellen Hem ook zo aan ons voor (zie bijv. Joh. 1:2; Ef. 1:9, 10; Kol. 1:15-17). Hij kan van zichzelf zeggen: 'Toen was ik een troetelkind bij Hem, ik was een en al verrukking dag aan dag, te aller tijde mij verheugende voor zijn aangezicht'.

Toen de volheid van de tijd gekomen was, lag de Zoon van God, die van eeuwigheid in de schoot van de Vader was, in de schoot van Maria. Wie kan dit mysterie peilen? Toch is het zo. Voor de Vader was het opnieuw een gelegenheid om zich te verblijden in zijn Zoon - en de engelen kwamen om op hun manier de blijdschap van de hemel te uiten ten aanhoren van de herders in Bethlehems velden. Nu moest de Zoon van Gods liefde in een nieuw gestalte een andere weg bewandelen. Als Zoon des mensen te midden van vernedering en smart was Hij hier op aarde; maar ook toen rustte evenzeer het onuitsprekelijk welbehagen van God op Hem als in de verborgen eeuwigheid. 'Deze is mijn Geliefde Zoon, in wie Ik mijn welbehagen heb'. 'Zie mijn Knecht, die ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb'. Zo klinkt onveranderlijk vreugde door in de stem van de Vader, terwijl hij de Heer Jezus hier op aarde gadeslaat (Matt. 3:16; Jes. 42:1).

En diezelfde woorden: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde in wie Ik welbehagen heb', horen wij opnieuw op de berg der verheerlijking (Matt. 17:5) precies zoals bij de doop van de Heer Jezus. De doop luidde Christus' dienstwerk en getuigenis in en de verheerlijking op de berg gaf reeds een voorsmaak van de glorie van het koninkrijk. Hetzelfde welbehagen van God rustte op de Zoon, toen Hij in de schoot van de Vader was, en toen Gods oog Hem volgde langs het eenzame pad dat Hij als dienstknecht op een verdorven aarde ging, en evenzo wanneer Hij de Koning der ere zal zijn in het duizendjarig rijk. God heeft een volkomen welbehagen in Hem gedurende de hele weg van eeuwigheid tot eeuwigheid. Gods blijdschap in Hem werd geen ogenblik verminderd, hoewel die blijdschap niet altijd hetzelfde karakter had. Hij, die deze blijdschap teweeg brengt, is steeds Dezelfde, en daarom blijft ook Gods blijdschap onveranderd. Zij kent geen verschil in diepte.

Bovendien was de Zoon van God altijd even onbesmet gedurende zijn hele loopbaan, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij was even heilig in de schoot van Maria als hij was in de schoot van de Vader; Hij was even rein, toen Hij zijn weg beëindigde, als toen Hij die begon; Hij was volmaakt als Dienstknecht, maar even volmaakt als Koning. Oneindige volkomenheid kenmerkte alles en hetzelfde welbehagen van God rustte op alles.

Waren we maar altijd diep doordrongen van de gedachte dat deze heerlijke Persoon, *waar en hoe* we Hem ook zien Dezelfde is, die van alle eeuwigheid in de schoot van de Vader was, ook toen Hij in de schoot van Maria was! Jahweh der legerscharen, die Jesaja ziet, op zijn verheven troon door gevleugelde serafs aanbeden, dat is Jezus van Galilea! Vlekkeloos als *Mens*, zoals Hij dat is als *God*; even onbesmet in het menselijk lichaam als in de schoot van de Eeuwige; even onbezoedeld te midden van de besmetting van de wereld, als toen Hij dagelijks de vreugde van de Vader was, voordat de wereld bestond!

Als dit alles diep tot ons doordringt, verstommen vele vragen die bij ons opkomen. Tegenover zo'n mysterie valt alle redenering weg. Als we deze heerlijkheid ontdekken, doen we vanzelf de schoenen van de voeten (Ex. 3:5).

Ik geloof, dat het betoog in de eerste brief van Johannes aantoont, dat de gemeenschap die wij met God hebben beïnvloed wordt door de gedachten die wij hebben over Gods Zoon. Want in die brief zegt de apostel dat de liefde geopenbaard is in de gave van *de Zoon*, en wij wonen in die liefde. Als ik dus meen, dat de Vader in de gave van zijn Zoon alleen maar een Mens schonk, ben ik ongetwijfeld op een veel lager niveau. Maar als ik leer begrijpen dat de Vader de Zoon gaf, die van alle eeuwigheid in zijn schoot was, dan krijg ik een veel dieper besef van de Goddelijke liefde. Daarom heeft dit te maken met onze gemeenschap

met God. Ik weet inderdaad uit gesprekken met gelovigen, dat velen in eenvoudig geloof veel meer genieten van een geringere mate van waarheid, dan anderen die veel meer kennis hebben. Maar dat verandert niets aan wat de Geest in deze brief wil zeggen. Het blijft altijd waar, dat *de liefde onze woonplaats* is; en dat onze gemeenschap met God dus bepaald wordt door het besef dat wij hebben van die liefde. Waarom zouden wij de kracht van die gemeenschap verzwakken? Het is een droevig feit *dat wij ons maar al te weinig interesseren voor de heerlijke dingen, die wij in Hem bezitten.*

De eniggeboren Zoon, de Zoon van de Vader, 'heeft zichzelf ontledigd' (Fil. 2:7), om Gods welbehagen ten dienste van verloren zondaars te volbrengen. Maar zal de Vader toelaten, dat zondaars voor wie de Zoon die vernedering moest ondergaan, daarvan gebruik maken om zijn heerlijkheid te verkleinen? Onmogelijk. Dat blijkt duidelijk uit Johannes 5:23. De Heer Jezus had verklaard, dat God *zijn eigen Vader* was en daarmee maakte Hij zich God gelijk. De vraag is nu: zal God met deze woorden instemmen? Dat doet Hij: de Vader wil geen eer voor Zichzelf aannemen, als de Zoon niet wordt geëerd. 'Wie de Zoon niet eert, eert de Vader niet, die Hem gezonden heeft'.

De Heilige Geest werd door de opgestane Heer aan zijn discipelen gegeven. Zal nu daarom bij iemand het denkbeeld opkomen, dat de Geest die de Heer Jezus de zijnen inblies, vroeger niet de Geest was in de Goddelijke drie-eenheid? Geen gelovige zal dit beweren. Zo is het ook met *de Zoon*. Hij werd geboren door de overschaduwing van de Heilige Geest, en daarom wordt Hij de Zoon van God genoemd, maar dit heeft niets te maken met het onomstotelijke feit, dat Hij te voren reeds de Zoon was in de Godheid.

Laten we nogmaals Johannes' eerste brief opslaan. Hij spreekt daar tot 'vaders, jongelingen en kinderen' (Zie hfdst. 2). En hij onderscheidt hen als volgt:

De '*vaders*' zijn zij die Hem gekend hebben, die van het begin af is. Zij blijven in de leer van Christus en hebben zowel de Vader als de Zoon. De zalving van de Heilige werkt krachtig in hen, als ik het zo mag zeggen. Zij hebben met diepe aandacht geluisterd naar de openbaring van de Vader door de Zoon (Joh. 1:18). Toen ze de Zoon zagen hebben zij ook de Vader gezien (Joh. 14:7-11). Zij bewaren de woorden van de Zoon en van de Vader (Joh. 14:21-23). Zij weten, dat de Zoon in de Vader is, en zij in de Zoon, en de Zoon in hen. Zij zijn geen wezen (Joh. 14:18-20).

De '*jongelingen*' zijn zij 'die de boze overwonnen hebben', de boze, die de wereld ertoe brengt om de verborgenheid van Christus te loochenen (1 Joh. 5:1-6). Maar zij staan niet in de vaste, volle kracht van die verborgenheid, zoals de vaders; zij hebben vermaning nodig. Vandaar, dat de apostel hem waarschuwde tegen *alles*,

wat tot de wereld behoort, zoals zij reeds stonden in de overwinning over die geest in de wereld, die Christus loochende.

De *'kinderen'* zijn zij, 'die de Vader kennen'. Zij zijn nog maar jonge kinderen en hebben waarschuwing, onderwijs en vermaning nodig. Hun kennis van de Vader was nog niet compleet, niet zo verbonden met de kennis van de Zoon, van 'Hem, die van het begin af is', zoals dit het geval was met de vaders.

Daarom waarschuwde Johannes hen tegen de antichristen. Van deze antichristen zegt hij dat ze lijnrecht tegenover 'de waarheid' of 'de leer van Christus' staan. Hij leert hen dat wie de Zoon loochent, ook de Vader niet heeft; dat als de zalving die zij ontvangen hadden, in hen bleef, zij zeker ook in de Zoon en in de Vader zouden blijven; en dat niemand die geen deel had aan zo'n zalving, in het huis van God kon blijven. Tevens herinnert hij hen eraan dat de belofte die de Zoon beloofd heeft, het eeuwige leven is. En ten slotte vermaant hij hen te blijven in datgene wat de zalving leert, opdat zij (de apostelen) niet beschaamd worden op de dag van de verschijning van de Zoon.

Deze Schriftplaats gaat dus over *de Persoon van de Zoon* of over 'de leer van Christus'. Hun begrip *van die waarheid* en hun gemeenschap *daarmee*, en niet *hun christelijk karakter in het algemeen*, onderscheidde hen als vaders, jongelingen en kinderen. Daarmee houdt de apostel zich nauwkeurig aan het grote onderwerp van de hele brief: *de Zoon van God*. Want over de Zoon van God spreekt de brief van het begin tot het einde. Het bloed van *de Zoon* reinigt ons. Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, en die Voorspraak is *de Zoon*. *De Zoon* is geopenbaard opdat Hij de werken van de duivel zou verbreken. In de naam van *de Zoon* moeten wij geloven. *De Zoon* is gezonden om te openbaren wat liefde is. Geloof in *de Zoon* geeft de overwinning over de wereld. Over *de Zoon* geeft God getuigenis. In *de Zoon* hebben wij het leven. *De Zoon* is gekomen en heeft ons het verstand gegeven. Het is *de Zoon* in wie wij zijn. *De Zoon* is de waarachtige God en het eeuwige leven. Dit alles wordt ons in deze brief over de Zoon van God uiteengezet. *De Zoon* maakt de hoofdinhoud ervan uit, en de vaders, de jongelingen en de kinderen worden door de apostel onderscheiden naar hun verhouding tot de Zoon. En daarbij gaat het, geloof ik, om de mate, *waarin Hij door hun hart gekend en begrepen wordt*. Alles is op die manier in Goddelijke harmonie. In deze zelfde brief spreekt Johannes veel over *liefde* en over *gerechtigheid*, als noodzakelijke bewijzen van onze geboorte uit God. Maar in één adem spreekt hij over een goed of een verkeerd belijden van Christus. Wij zouden misschien menen dat de apostel het *eerste* als een *levende en praktische zaak* beschouwt en het *laatste* als *louter theorie*. Maar niets daarvan. Alles wordt onder één noemer gebracht en de apostel laat ons weten, dat de beoefening van liefde en gerechtigheid op zichzelf geen voldoende bewijs zouden

zijn, dat iemand uit God geboren is, als het niet gepaard ging met het kennen en het belijden van de Zoon.

Als Jesaja de Heer Jezus had kunnen nastaren, zoals Hij door de steden en dorpen van zijn geboorteland ging, wat zou hij in aanhoudende aanbidding gebleven zijn! Jesaja had een visioen van zijn heerlijkheid ontvangen. Hij had de hoge en verheven troon van de Heer Jezus gezien, terwijl zijn zomen de tempel vulden, en de gevleugelde serafs hun aangezichten bedekten, omdat zij in Hem de heerlijkheid van God erkenden. Jesaja 'zag zijn heerlijkheid en sprak van Hem' (Jes. 6 en Joh. 12: 41). En dit *zien* door het geloof hebben wij nodig: het geloof in de Heer Jezus, het geloof in zijn naam, het aanschouwen van zijn Persoon, het besef van de heerlijkheid, die achter een dikker gordijn dan een serafsvleugel verscholen lag, achter de gestalte van de nederige en door de wereld verworpen Galileër.

Ten slotte wil in herinneren aan wat de Heer zei over het geven van voedsel op de juiste tijd aan de huisbedienden (Matt. 24:45-51 en Luc. 12:42-48). Wij moeten er voor oppassen dit voedsel niet te bederven. 'Weidt de gemeente van God, die Hij Zich verworven heeft door het bloed van zijn Eigen Zoon' zegt een apostel (Hand. 20:28). 'Weidt de kudde van God, die bij u is', zegt een ander (1 Petr. 5:2). De gemeente van God of de kudde van God moet opgroeien met Goddelijke groei.

Laten wij dan waken tegen de pogingen van de vijand om het voedsel van onze huisgenoten te bederven. De mededelingen van Johannes over *de Zoon van God* en die van Paulus met betrekking tot *de gemeente zijn thans* voor ons voedsel op de juiste tijd; en wij mogen het voedsel dat God voor de zijnen gegeven heeft, niet aanmengen naar de smaak of de redeneringen van mensen. Het manna moet verzameld worden, zoals het uit de hemel komt en het moet thuis gebracht worden om het voortreizende volk te voeden.

'Ik draag u op aan God', zegt Paulus door de Heilige Geest 'en aan het woord van zijn genade, die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder alle geheiligden' (Hand. 20:32).

HOOFDSTUK 2

‘En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond’ (Joh. 1:14).

In de geschiedenis van de mensheid, die ons in de Schrift is gegeven, leren wij dat de dood door de zonde gekomen is. Voor allen die van Adam afstamden, gold: ‘Ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven’ (Gen. 2:17). Met betrekking tot het beloofde Zaad van de vrouw werd tot de slang gezegd: ‘Gij zult het de hiel vermorzelen’ (Gen. 3:15). Zijn dood zou dus even buitengewoon zijn als zijn geboorte. In zijn geboorte moest Hij het Zaad van de *vrouw* zijn; in zijn dood moest zijn hiel *vermorzeld worden*. In de volheid van de tijd is Hij, die beloofd was, geworden uit een vrouw’ (Gal. 4:5). De Zoon van God, ‘Hij, die heilig’ nam vlees en bloed aan: Hij werd ‘dat heilige’. (Hebr. 2 :11,14; Luc. 1:35).

Had de dood dan enig recht op Hem? Niet in het minst. Wat God ook in zijn eeuwig besluit over zijn hiel bepaald mocht hebben, op zijn vlees en bloed had de dood geen aanspraak. De Heer Jezus was zeker in staat te voldoen aan Gods plan, dat zijn hiel vermorzeld zou worden’ maar Hij was op geen enkele wijze onderworpen aan de dood. Naar het voornemen van God, volgens zijn eigen Goddelijk welbehagen, heeft Hij zich overgegeven met de woorden: ‘Zie, ik kom’. Voor het grote doel van de verheerlijking van God en de vrede van de zondaar heeft Hij ‘de gestalte van een slaaf aangenomen’. En dientengevolge is Hij ‘de mensen gelijk geworden’; en ‘uiterlijk een mens bevonden’, is Hij op die weg van zelfvernedering voortgegaan tot de dood, ‘ja, tot de dood van het kruis’ (Fil. 2:7,8).²

Die weg zien wij de Heer Jezus zijn hele leven door gaan. Hij verbergt zijn heerlijkheid, ‘de gestalte van God’ onder’ de gestalte van een slaaf’. Hij heeft geen eer van mensen gezocht. Hij eerde de Vader, die Hem gezonden had en niet zichzelf. Hij wilde zich niet bekend maken. Hij wilde zich niet aan de wereld openbaren. En dit alles wordt op volmaakte wijze tentoongespreid in de evangeliën.

² Als de Heer Jezus niet ‘God gelijk’ geweest was, dan kon Hij dit niet hebben gedaan. Want elk schepsel, ieder, die minder dan God is, is daardoor reeds een slaaf van zijn Schepper. Een Jood kon vrijwillig de slaaf zijn van een andere jood - een slaaf met een doorboord oor (Ex. 21); maar geen schepsel kan vrijwillig een slaaf van God zijn, omdat alle schepselen reeds slaven van God, hun Schepper, zijn.

Onder de gestalte van een belastingplichtige aan de tempelheffing verbergt de Heer Jezus de gestalte van de Heer van de gehele aarde, van de zee en haar volheid. Aan Hem, of eigenlijk aan Petrus, werd gevraagd, of Hij geen belasting betaalde. De Heer legt uit dat Hij daar vrij van is, maar om geen ergernis te geven betaalt Hij de belasting voor Petrus en voor Zichzelf. Maar wie was deze belastingbetaler? Niemand anders dan Hij, van wie geschreven staat: 'Des Heren is de aarde en haar volheid' (Ps. 24:1). Want Hij gebiedt een vis uit de zee om Hem het geldstuk te brengen, dat Hij daarop aan de ontvangers betaalt (Matt. 17:24-27). Wat een voorbeeld van dat wonderbare geheim, dat, Hij 'die in de gestalte van God was, het geen roof geacht heeft God gelijk te zijn'. Hij beschikte over de schatten der diepte en over de schepselen van Gods hand, als zijn eigendom. Maar Hij heeft 'de gestalte van een slaaf aangenomen'. Wat een heerlijkheid breekt er door de nevel heen in dit kleine en als het ware en passant vermelde voorval! Het geschiedde alles tussen de Heer en Petrus, maar het was een openbaring van 'de gestalte van God', die door 'de gestalte van een slaaf' héén blonk. De volheid der aarde was Hem onderworpen op hetzelfde ogenblik, dat Hij belastingplichtig wilde zijn aan anderen. Bij een andere gelegenheid verhoogde Hij als onopgemerkte gast de bruiloftsvreugde, niet slechts alsof Hij zelf de bruidegom was, maar als de Schepper van alles, wat voor het feest nodig was. Ook dáár 'openbaarde Hij zijn heerlijkheid, en zijn discipelen geloofden in hem' (Joh. 2:11).

Wij lezen van de Heer Jezus: 'Hij zal niet twisten of roepen, en niemand zal zijn stem op de straten horen'. Hij wilde het geknakte riet niet verbreken, maar zich liever verwijderen (Matt. 12:15, 19, 20). En dit alles geschiedde, omdat Hij 'de gestalte van een slaaf aangenomen had'. Daarom worden bij diezelfde gelegenheid de woorden aangehaald: 'Zie, mijn knecht, die Ik verkoren heb'.

'Toon ons een teken uit de hemel', was een andere verzoeking om zichzelf te verheffen (Matt. 16:1). De farizeeën verzochten Hem evenals de duivel Hem verzocht, toen Hij Jezus aanspoorde om van het dak van de tempel af te springen, en zoals zijn broeders het deden, toen zij zeiden: 'Openbaar uzelf aan de wereld' (Joh. 7:4). Maar wat antwoordde de volmaakte Dienstknecht? 'Geen teken zal hun gegeven worden dan het teken van Jona' - en dat was een teken van vernedering (Matt. 17:4).

Wonderbaar heerlijk zijn deze voetstappen van Gods volmaakte Dienstknecht. David en Paulus, die als het ware elk aan een zijde van Hem staan, zoals Mozes en Elia op de berg der verheerlijking, geven een afstraling te zien van deze Dienstknecht, die zichzelf zo verbergt. David versloeg de leeuwen de beer, en Paulus werd opgetrokken in de derde hemel; maar geen van beiden maakte melding van deze dingen, toen zij gebeurden. Dergelijke handelingen weerkaatsten

prachtig het licht van de volmaakte Dienstknecht. Maar zij, en alle anderen, van wie wij in de Schrift lezen, of die wij te midden van de gelovigen vinden, staan op een onmetelijke afstand van het Origineel. Hij verborg 'de gestalte van God' onder 'de gestalte van een dienstknecht' De Heer Jezus was de kracht van David, toen die de leeuwen de beer versloeg; en Hij was de Heer van die hemel, waarin Paulus opgetrokken werd: maar Hij wandelde in de gestalte van een mens, die geen plaats had om zijn hoofd op neer te leggen. Hetzelfde zien wij op de top en aan de voet van de berg der verheerlijking. Op de top was Hij ten aanschouwen van zijn uitverkorenen voor een kort ogenblik de Heer der heerlijkheid; aan de voet was het 'Jezus alleen' die hun gebod om 'dit gezicht aan niemand te zeggen, voordat de Zoon des mensen uit de doden is opgestaan' (Matt. 17:9).

Ziet u de Heer Jezus in het schip op het meer gedurende de storm? Hij lag daar als een vermoeide werker, die van een welverdiende rust genoot. Dat was de gestalte die voor iedereen waarneembaar was. Maar daaronder was 'de gestalte van God' verborgen. Hij stond op, en als de Heer, 'die de wind in zijn vuist verzamelt', en 'de wateren in zijn kleed heeft samengebonden' (Spr. 30:4) bestrafte Hij de zee, en stilde de wind (Marc. 4:35, 41).

Soms staat de Heer Jezus in de volle heerlijkheden van de Jahweh van Israël voor onze ogen. In vroegere tijden had de God van Israël bevel gegeven aan de schepselen der zee, en een grote vis stond gereed om Jona op te slokken. Evenzo toonde de Heer Jezus de Heer te zijn van de volheid van de wijde zee toen Hij een menigte vissen gebod in het net van Petrus te gaan (Luc. 5:6). Zowel de kleine als de grote dieren van de zee erkenden in vroeger en later tijd het gezag van Jahweh-Jezus.

De God van Israël gebruikte als de Heer van de volheid der aarde zowel als van de zee, een stomme ezel om de dwaasheid van de profeet Bileam te bestraffen. Maar er gebeurde nog iets merkwaardigers toen de ark uit het land der Filistijnen teruggevoerd moest worden. De God van Israël bedwong de natuur der dieren en liet de koeien, die voor de wagen gespannen waren waarop de ark gezet was, rechtstreeks de weg inslaan naar Beth-Semes, en dat in strijd met hun instinkt (1 Sam. 6).

De Heer Jezus handelde in de openbaring van diezelfde heerlijkheid en macht van de God van Israël. Ook Hij, de ware ark, moest huiswaarts gedragen worden. Aan het eind van zijn leven brak de dag aan dat Hij, evenals de ark in de tijd van Samuël, van de plaats waar Hij zich bevond, moest weggedragen worden. Hij moest Jeruzalem in majesteit bezoeken. Het was *noodzakelijk*, dat Hij als Sions Koning de koninklijke stad binnenkwam - en Hij nam een veulen, het jong van een

jukdragende ezelin om Hem die dienst te bewijzen. Hij deed het in het bewustzijn van al de waardigheid en de rechten van de Heer van de gehele aarde. De eigenaar van het dier moest gehoor geven aan de eis 'de Heer heeft het nodig', en tegen de natuur in 'lieten zij hen begaan' (Marc. 11:1-11).

Zo blonk ook in de Persoon van de Heer Jezus de heerlijkheid van de God van Israël. Het voorhangsel, dat die heerlijkheid verborg was dik; ook voor het oog was Hij niets meer dan 'Jezus van Nazareth', 'de timmerman', 'de Zoon van de timmerman' (Matt. 13:55; Marc. 6:3). De wolk, die Hem overdekte, was werkelijk zwaar, maar de heerlijkheid, die er onder verborgen lag, was oneindig. Het was de volle heerlijkheid van Jahweh, en alle stralen van de Goddelijke schittering gaven er uitdrukking van. 'Hij achtte het geen roef om God gelijk te zijn', maar Hij heeft tegelijk 'zichzelf ontleidigd'. Door het geloof begrijpen wij deze omsluerde heerlijkheid. 'Wie klom op ten hemel en daalde weer neder? Wie heeft de wind in zijn vuist verzameld? Wie heeft de wateren samengebonden in zijn kleed? Wie heeft al de einden der aarde vastgesteld? Hoe is zijn naam, en hoe de naam van zijn Zoon? (Spr. 30:4). Wij zullen niet proberen die naam te beschrijven: maar evenals Mozes, toen Jahweh hem voorbijging, willen ook wij leren ons hoofd te buigen en te aanbidden (Ex. 34).

Prachtig zijn de voorbeelden, waarin de Schrift ons toont, hoe de Heer Jezus onder de gestalte van een slaaf de gestalte van God verborg. Daaronder moeten wij ook rekenen de gevallen, waarin de Heer Jezus zich voor gevaar scheen te bewaren of zijn leven trachtte te beveiligen. Maar velen van ons, die voor geen geld deze heerlijkheid zouden willen bezoedelen, vergissen zich vaak in de vorm die zij aanneemt.

De Zoon van God kwam in de wereld als de volkomen tegenstelling van hem die nog moet komen en van wie wij lezen dat de hele aarde hem met verbazing achterna zal lopen (Openb. 13:4). De Heer Jezus zei: 'Ik ben gekomen in de naam van mijn Vader, en gij neemt mij niet aan: als een ander komt in zijn eigen naam, die zult gij aannemen'. En de Heer handelde in overeenstemming hiermee. Toen zijn leven bedreigd werd, presenteerde Hij zich niet terstond als een wonder aan de wereld, maar juist het tegendeel. Hij maakte zichzelf niet beroemd. Hij wenste niets te zijn. Hij weigerde ten enenmale een wonder te zijn in de ogen der mensen. Hij is de grote en schitterende tegenstelling van *hem, wiens dodelijke wonde genezen zal worden*, zodat de hele aarde zich verwondert en hem aanbidt, wiens beeld zal leven en spreken, zodat allen, kleinen en groten, zijn merkteken aan hun voorhoofden zullen hebben (Openb. 13). De Zoon van God was precies het tegenovergestelde van dit alles. Hij kwam in de naam van zijn Vader en niet in zijn eigen naam. Hij had het leven in zichzelf. Hij was gelijk aan Hem, van Wie

geschreven staat: 'die alleen onsterfelijkheid heeft'. Maar Hij verborg de glans van de Goddelijke Majesteit onder de gestalte van iemand die zijn leven schijnt te beschermen door de meest gewone middelen. De antichrist, die straks in zijn eigen naam zal komen, zal een dodelijke wonde ontvangen en toch blijven leven, zodat de wereld zich verwondert - de Zoon van God vlucht evenwel naar Egypte. Is ons geestelijke bevattingvermogen zó zwak, dat wij dit niet kunnen onderscheiden? Moet het zien van deze verborgen heerlijkheid ons opgedrongen worden? Welnu, in zijn genade neemt de Heer de moeite om het ons duidelijk te maken. Want onder de sluier van de vernedering lag een heerlijkheid verborgen, die evenals de vlammen van de oven van Nebukadnezar desgewenst haar vijanden in een ogenblik had kunnen verteren. Toen de tijd was gekomen voor de macht der duisternis, deinsden de dienaars van die machten in de tegenwoordigheid van deze Majesteit terug en vielen op de grond - een bewijs dat de Heer Jezus een *vrijwillige gevangene* was, zoals Hij later een gewillig offer werd ³.

Let u, in verband hiermee, eens op de Heer Jezus bij de gelegenheid, waarop ik reeds gewezen heb, in Matteüs 12. Was de Heer op dat ogenblik *bang* voor de farizeeën en probeerde hij zijn leven te redden? Geen sprake van. Hij ging verder. Consequent en volmaakt bewandelde Hij zijn weg als dienstknecht. De Heer Jezus wilde niet, zoals ik al meermalen opgemerkt heb, voor zichzelf een naam verwerven of geëerd worden in de wereld; maar door zijn vernedering en dood wilde Hij een naam ontvangen, die boven alle naam verheven was, een naam waardoor zondaars op grond van geloof behouden konden worden (Fil. 2:9-11).

Let u op de Heer Jezus op een ander ogenblik, toen het zwaard van Herodes voor de tweede keer dreigde (Luc. 13). Waardig stond de Heer er boven verheven. Hij vervolgde zijn weg in het bewustzijn, dat al mocht deze koning nog zo'n bedrieger zijn, al zou hij zijn macht met sluwheid combineren, niets Hem zou beletten zijn eigen weg te bewandelen, *zijn* werk te doen en dan aan het einde te komen (Luc. 13:42). En wij weten dat het einde, waarover de Heer Jezus hier spreekt, niet bereikt zou worden, *omdat* Herodes en de joden de overhand over Hem zouden krijgen, maar alleen door de overgave van Zichzelf, om de overste Leidsman van

³ Wanneer ik bedenk wie Hij was, het zaad der vrouw, de Zoon van God, de Eniggeborene die in de schoot van de Vader was van alle eeuwigheid, God geopenbaard in het vlees; wanneer ik daarbij bedenk dat de dood onder welke vorm ook, geen recht op Hem had - dan kan ik niet tot een andere conclusie komen. Ook op het vlees en bloed, dat de Heer Jezus aannam, had de dood geen aanspraak, omdat daarin geen zonde aanwezig was. De dood kon Hem niet raken, tenzij Hij die vrijwillig op zich nam. Er is geen sprake van dat Hij zijn leven trachtte te redden.

onze behoudenis te worden die door lijden volmaakt werd (Hebr. 2:10). Bij deze zelfde gelegenheid zegt de Heer Jezus, dat, hoewel Hij als profeet te Jeruzalem zou sterven, dit zou gebeuren opdat Jeruzalem de maat van haar zonden vol zou maken. Hij was de God van Jeruzalem, die in geduldige liefde haar eeuwen lang had gedragen, alles had gedaan om haar tot inkeer te brengen en haar nu weldra zou oordelen (Luc. 13:31-35).

Nogmaals: wat een heerlijkheden liggen hier verborgen onder de nederige gestalte van iemand, die door de toorn van een koning bedreigd werd, en die de vijandschap en de smaad van zijn volk moest verduren!

Ik wil stilstaan bij een paar gevallen, die nog merkwaardiger zijn. De Heer Jezus kwam in zijn eigen stad en daar handelde Hij volgens hetzelfde grote beginsel. Want de berg, op de top waarvan Nazareth gebouwd was, was niet een gevaarlijker plaats voor het leven van de Heer, dan de dakrand van de tempel voor Hem was geweest (Zie Luc. 4:9, 29). De duivel meende heus niet, dat de Heer dood zou vallen. Volstrekt niet. Hij verzocht Hem (zoals hij Eva in Eden verzocht had), om zichzelf te verheerlijken, om zich, als ik het zo mag uitdrukken, God gelijk te maken, zoals hij tot Eva gezegd had. Hij probeerde de hoogmoed van het leven (1 Joh. 2:16) bij Hem wakker te roepen als drijfveer voor zijn daden. Maar de Heer Jezus behield 'de gestalte van een slaaf'. Hij wilde zich niet naar beneden werpen, maar antwoordde gehoorzaam: 'Gij zult de Heer, uw God, niet verzoeken'.

Precies zo was het op de berg van Nazareth. Die heuvel was niet hoger dan het dak van de tempel. De Heer Jezus was niet méér in gevaar op de éne dan op de andere plaats. Hij zou evenmin de dood gevonden hebben aan de voet van de berg als op de grond van de tempel. Maar hoe zou dan de Schrift vervuld worden, dat Hij niet kwam om zichzelf te verheerlijken? Daarom 'ging hij midden tussen hen door en vertrok'. Onopgemerkt en onbekend verwijderde Hij zich terwijl hij aan zijn slavengestalte vasthield en zijn genade openbaarde.

Wij zouden het niet wagen te zeggen, dat Hij deze dingen deed om zijn leven te beveiligen. Die gedachte is in strijd met de grootheid van zijn Persoon, 'God geopenbaard in het vlees'. Telkens werd de Heer Jezus in de geest verkwikt, wanneer het geloof zijn heerlijkheid, die achter de sluier verscholen was, ontdekte. Wanneer iemand Hem als de Zoon van David, of als de Zoon van God, of als de Heer van Israël, of als de Schepper der wereld door het geloof erkende, dan verheugde Hij Zich in de geest.

De zogenaamde 'vlucht' naar Egypte, toen Hij het Kindje van Bethlehem was, is eert zeer bijzondere gebeurtenis. Wij herinneren ons, hoe in Mozes' tijd, Israël in dat land woonde als een braamstruik te midden van het vuur; doch vanwege het

medegevoel en de tegenwoordigheid van de God van hun vaders werd de braambos niet verteerd. Jahweh was machtiger dan Farao en toen Farao het volk wilde vernietigen, bewaarde Jahweh het en liet het zich vermenigvuldigen. En dat gebeurde niet door kracht noch door geweld: want Israël was toen niets meer dan een struik, een 'braamstruik' die door een vonk verteerd had kunnen worden. Maar de Zoon van God was in die braamstruik. Dat was het geheim. Hij was bij Israël in Egypte, zoals Hij later in de vurige oven bij Sadrach, Mesach en Abednego was; en er was zelfs geen brandlucht aan hun kleren, hoewel de braamstruik brandde en de oven zevenmaal heter was gemaakt dan gewoonlijk. Het was inderdaad een wonderlijk verschijnsel, zodat Mozes het ging bezien. En ook wij willen in navolging van Mozes die plek bezoeken. Wij lezen Exodus 1-15 en we zien dit wonderlijke verschijnsel, dat de braamstruik brandde en toch niet verteerd werd; dat de arme braamstruik Israël te midden van de Egyptische vuuroven ongedeerd bewaard bleef door de tegenwoordigheid van de Zoon van God. Men moge het vuur zevenmaal heter maken, toch krijgt het geen vat op het volk. En hoe verlaat Israël ten slotte Egypte? Precies zoals later de drie jongemannen de vurige oven verlaten: in triomf. Slechts de soldaten die hen er in geworpen hadden en de banden waarmee zij gebonden waren geweest, verbrandden. Farao en het Egyptische leger sterven in de Rode Zee, en Israël gaat er doorheen onder de banier van Jahweh.

Was Israël nu in Egypte veiliger dan de Heer Jezus, 'God geopenbaard in het vlees'? Zou de Israëlitische braamstruik bestand zijn tegen de kracht van het vuur en zou het nederige lichaam van de Heer Jezus, hoewel blootgesteld aan de volle vijandschap van de mensen, aan de haat van de koning, aan de afgunst van de schriftgeleerden en aan de woede der menigten, niet onaantastbaar zijn, wanneer God Zelf geopenbaard is in dat vlees? Het hele geheim van de brandende en onverteerde braamstruik ligt daarin opgesloten. Israël kon niet méér lijden dan God toeliet, vanwege het *medegevoel* van de Zoon van God; de Heer Jezus kon niet gedeerd worden boven zijn wil, vanwege de *menswording* van de Zoon van God. 'Uit Egypte heb ik mijn Zoon geroepen' (Matt.3:15; Hos. 11:1): dit was even waar van de Heer Jezus als van Israël. Zowel de Heer Jezus als Israël waren in hun tijd brandende doch onverteerde struiken - zwak voor aller oog en naar het oordeel van mensen, maar onaantastbaar. Beiden kenden zij het lijden in de wereld, waarvan Egypte een beeld is, maar hun leven kon niet aangetast worden; Israël door het medeleven dat het ondervond, de Heer Jezus door de Persoon die Hij was. Werd 'het Kindje' dan naar Egypte gebracht om zijn leven te beveiligen? Verliet Israël Egypte om zijn leven te sparen? Gingen Sadrach en zijn vrienden de Babylonische oven uit om hun leven te redden? Het leven van Israël was even veilig in Egypte als daarbuiten. De Joodse jongemannen werden evenmin door het vuur

aangetast in de oven als daarbuiten. Israël verliet Egypte om de heerlijkheid van Jahweh, hun Verlosser, te aanschouwen. Precies zo was het met de Israëlitische jongemannen in het vuur: en op dezelfde wijze en met hetzelfde doel werd het 'Kindje Jezus' uit Judea voor de wraak van koning Herodes weggenomen. De Zoon van God had de gestalte van een slaaf aangenomen. Hij was niet gekomen in zijn eigen naam, maar in die van zijn Vader. Hij had zichzelf ontledigd, en Hij realiseerde deze slavengestalte reeds aan het begin van zijn levensweg, toen Hij nog slechts 'een Kindje' was. Hij was bij alle vernederingen gehoorzaam, zelfs bij de vlucht naar Egypte. Schijnbaar deed Hij dat om zijn leven tegen de wraak van de koning te beveiligen, maar in werkelijkheid tot verheerlijking van Hem, die Hem had gezonden.

Wij moeten er inderdaad voor oppassen deze voorbeelden van de volmaakte slavengestalte van de Heer Jezus niet tot kleinering van zijn Persoon te misbruiken. Niemand kon zijn leven aantasten, totdat zijn tijd gekomen was. Toen was Hij bereid om Zichzelf over te geven. Oversten met hun vijftig moesten als het ware telkens onverrichter zake terugkeren (vgl. 2 Kon. 1:1-18). Hij wilde zich telkens opnieuw vernederen, hetzij om naar Egypte te vertrekken of bij een andere gelegenheid om 'naar een ander dorp te gaan' (Luc. 9:56). Mogen wij zonder eerbied het gordijn oplichten dat deze glorie omsluit? En toch - als de voorbeelden waarop ik gewezen heb en andere soortgelijke voorbeelden aangehaald worden om te bewijzen dat onze Heer een sterfelijk mens was, dan schuiven wij dat gordijn met een oneerbiedige hand weg. ja, erger dan dat. Wij doen de Heer Jezus daarmee een dubbele belediging aan. Wij kleineren zijn Persoon juist door een verkeerde uitleg van de daden, die zijn oneindige liefde en genade jegens ons en zijn afhankelijke toewijding aan God tentoonspreiden.

Toch wordt beweerd dat de natuur, het geweld of een toeval de dood van de Heer Jezus veroorzaakt zou kunnen hebben, evenals bij ons. Zo'n gedachte brengt de Heer Jezus in verbinding met de zonde. Men zegt wel dat men dit niet bedoelt, maar in feite komt het er toch op neer. Want in de geschiedenis van de mensheid zijn alle mensen *alleen* door de zonde aan de dood onderworpen. Indien onze Heer als Mens aan de dood onderworpen was, of in zijn natuur in staat was om te sterven (behalve alleen door de genadige overgave van Zichzelf), dan zou Hij met de zonde in verbinding staan. Deze bewering stelt de Heer Jezus voor als iemand die aan de dood was *blootgesteld*. Als Hij krachtens zijn natuur aan de dood onderworpen was, dan kon Hij nooit de dood vrijwillig op zich genomen hebben. Welnu, behalve wat Hij vrijwillig als slaaf op zich nam, was Hij verder aan niets onderworpen. 'De poorten van de Hades' doen door dit soort theorieën weer een aanslag tegen de Rots van de gemeente, de Persoon van de Zoon van God. En als die theorieën

verdedigd worden met het argument dat men alleen de waarachtige mensheid van de Heer in het licht wil stellen, dan is dat argument zelf een oorzaak van nog groter verdenking. Is Christus alleen maar een Mens? Is Hij niet oneindig veel meer, namelijk *God*, geopenbaard in het vlees? Hij kon voor mij, zondaar die ik was, geen Heiland zijn, als Hij niet de metgezel van Jahweh was (Zach. 13:7). Alleen Degene 'die het geen roof geacht heeft, God gelijk te zijn', kon de gestalte van een slaaf *aannemen*, want ieder schepsel *is* reeds een slaaf zoals ik al eerder gezegd heb. Geen schepsel kan méér doen dan waartoe hij in staat is: alleen al het denkbeeld van dat te willen is opstand. Niemand kan borg staan voor de mens dan alleen Hij, die zonder aanmatiging aanspraak kon maken op gelijkheid met God en die dus onafhankelijk kon zijn

Een waarachtige mens was in staat om te *zondigen*. Adam in het paradijs bewees dit, want hij zondigde. Wij kunnen met zekerheid zeggen, dat hij in staat was om te *zondigen*; het is allerminst zeker dat hij kon *sterven*. De geschiedenis toont ons het eerste, maar verbiedt ons het tweede vast te stellen. Romeinen 5 meldt ons dat de dood alleen door de zonde in de wereld gekomen is. Van nature was er een mogelijkheid tot zondigen, maar er wordt ons niets gezegd over een mogelijkheid om te sterven. Als er dan straks een ander komt, die beweert dat hij duidelijk kan maken wat de ware mensheid van Christus inhield, en die daaraan toevoegt dat de Heer Jezus kon zondigen, wat zouden we zo iemand dan antwoorden? Het antwoord laat ik over aan een ieder, die de Heer Jezus kent. Maar van één ding kunnen wij zeker zijn - dat de duivel achter al die aanslagen zit, die gericht zijn tegen de Rots van de gemeente, de Persoon van de Zoon van God (Matt. 16:18). Zijn werk, zijn getuigenis, zijn lijden, zelfs zijn dood zouden ons absoluut niets baten, als Hij niet God was. Zijn *Persoon* geeft kracht aan zijn *offer* en in die zin is zijn Persoon onze Rots. De belijdenis aangaande zijn Persoon uit de mond van iemand die toen nog onbekend was met zijn werk en met zijn offer, was voor de Zoon van God aanleiding om te wijzen op de Rots waarop de gemeente gebouwd zou worden en tevens die verborgenheid bekend te maken, waartegen de poorten der hel, de macht en de list van de duivel, telkens hun uiterste krachten in het werk zouden stellen.

De Vader waakt over de heerlijkheid van de Zoon. Hij waakt tegen alles wat de waarde van die Zoon zou verkleinen. Leest u eens het gesprek van de Heer met de Joden in het vijfde hoofdstuk van Johannes. Hoewel de Zoon zich heeft vernederd en zoals Hij zegt: 'niets van zichzelf kan doen' (vs. 19), houdt de Vader er echter het oog op dat Hij daardoor niet onteerd of op enige wijze gekleineerd wordt. Hij waakt over de volle Goddelijke rechten van de Zoon met de woorden: 'Wie de Zoon niet eert, eert de Vader niet, die Hem gezondend heeft'.

Natuurlijk, wij moeten geduld hebben met hen die eenvoudig onwetend zijn. De Heer zelf heeft dit ook gedaan. 'Ben ik zo lange tijd bij u en hebt gij mij niet gekend, Filippus?' Maar toegeven aan een kleineren van Christus is bepaald tegen de gedachten van God. De geschriften van Johannes bewijzen ons dit, het zijn de meest indrukwekkende gedeelten van de Schrift maar tegelijk zo kostbaar, omdat zij zich met de heerlijkheid van de Persoon van de Zoon bezighouden. Maar juist Johannes, de apostel der liefde heeft weinig of geen barmhartigheid met hen die zijn eer willen bezoedelen of er niet trouw over waken.

Ook andere feiten die zijn opgetekend in de geschiedenis van onze Heer, zoals honger, dorst, vermoeidheid, kunnen niet gebruikt worden om ook maar de minste aanleiding te geven tot de gedachte dat Hij als mens sterfelijk was. De Zoon van God, Mens geworden, was aan niets onderworpen. Hij was hongerig en vermoeid bij de bron van Samaria. Hij sliep in het schip na een dag van afmattend werk. Hij kende de doornen en distelen, de smart, het zweet van zijn aangezicht. Hij kende dat alles, maar Hij nam het alles vrijwillig op zich en realiseerde daarbij 'de gestalte van een slaaf', die Hij in zijn onuitsprekelijke genade aangenomen had. De 'Man van smarten' werd bij een bepaalde gelegenheid aangesproken, alsof Hij al bijna vijftig jaren oud was: (Joh. 8:57) en daardoor weet ik op welke wijze Hij de smarten en het lijden tot zegen van ons en tot eer van zijn Vader verdragen heeft. Daaruit leer ik Hem kennen, wiens verschijning misvormd was, niet meer menselijk (Jes. 52:14), door hetgeen Hij voor ons onderging en door de tegenspraak van de zondaars die Hij verdroeg. Maar zijn verouderd uiterlijk kwam beslist niet voort uit de zwakheid van de ouderdom. Van aftakeling van het lichaam was bij Hem geen sprake.

De Joden worden er meermalen van beschuldigd dat ze zijn moordenaars geweest zijn (Hand. 2:36; 3:15; 7:52) en met het volste recht. Wij liggen allen onder hetzelfde oordeel. De *misdaad* van moord komt ook voor onze rekening. In de volle juridische zin waren zij 'zijn verraders en moordenaars'. Dat mag vreemd lijken voor het verstand, maar voor het geloof is het volkomen waar. 'Niemand neemt het leven van mij, maar ik leg het uit mijzelf af; ik heb macht het af te leggen, en heb macht het weer te nemen. Dit gebod heb ik van mijn Vader ontvangen' (Joh. 10:18). De Heer was *vrij*, en toch stond Hij onder een *gebod*. Wonderlijk is dit voor het verstand en het ongelooft, inderdaad, maar het is volmaakt voor het geloof.

De Zoon van God stierf aan het hout, waaraan boze mensen Hem genageld hadden en waartoe het eeuwig voornemen en de genade van God Hem voorbestemd hadden. Daar stierf Hij. Het Lam werd *geslacht*. Wie zou zulke feiten durven tegenspreken? Boze mensen hebben Hem gedood, en God bestemde Hem tegelijk als zijn eigen Lam voor het altaar. Wie zou zo'n essentiële verborgenheid willen

aanraken? En toch gaf het Lam zijn eigen leven over. Niet de uitputting onder het lijden, niet de uitwerking van de kruisiging deed Hem sterven; maar Hij gaf zijn leven vrijwillig over. Als bewijs dat Hij in het volle bezit was van zijn leven, dat Hij overgaf, 'riep Jezus met luider stem' en 'gaf de geest' (Matt. 27:50). De geschiedenis laat geen andere gedachte toe. Pilatus verwonderde zich erover dat Hij reeds gestorven was: hij geloofde het niet en moest er zich van overtuigen. De kruiselingen hadden niet lang genoeg aan het kruis gehangen om te sterven, zodat de benen van de anderen gebroken moesten worden. Maar de Heer Jezus was al dood. Pilatus moest er onderzoek naar doen en een getuige roepen, vóórdát hij het wilde geloven.

Dat alles is alleen te verklaren, wanneer de Heer Jezus - zoals ik heb uiteengezet - niet aan de wetmatigheid van de dood was onderworpen, maar vrijwillig zijn leven overgaf. Met aanbidding in onze harten danken wij God voor dit tafereel van het geslachte Lam, onze stervende, gekruisigde Verlosser. Doen wij de verklaring dat Hij het *geslachte* Lam was teniet of brengen wij het lied in de hemel, dat dit geheim bejubelt, tot zwijgen, wanneer wij zeggen, dat het geslachte Lam *Zelf* zijn leven overgaf? De geschiedenis van Golgotha, door de Heilige Geest opgetekend, predikt ons deze waarheid: de Heer Jezus was *vrij*, en toch *onder een gebod*. Door het geloof begrijpen wij dit alles. En in overeenstemming daarmee lezen wij: „Jezus boog het hoofd en gaf zijn geest over” (Joh. 19:40). Hij erkende het gebod, dat Hij had ontvangen, en toch gaf Hij uit Zichzelf zijn leven over. Hij was *gehoorzaam* tot de dood, en toch legde Hij zijn leven vrijwillig af. Door het geloof begrijpen wij dit alles zonder problemen; wij zien in dat daarin alléén het mysterie gelegen is. De Heer Jezus stierf volgens het raadsbesluit van God, waartoe Hij zich vrijwillig overgaf. Hij was de 'metgezel' van de God der legerscharen (Zach. 13:7).

Maar, zoals ik al opmerkte, de Zoon van God verborg op aarde steeds zijn majesteit - 'de gestalte van God' onder de 'gestalte van een slaaf'. Zijn heerlijkheid was erkend in alle delen van Gods rijk. De demonen erkenden zijn macht: de lichamen en de zielen van mensen deden het: dood en graf moesten die macht erkennen, zowel als de dieren van het veld, de vissen der zee, de wind en de golven, het koren en de wijn. De Heer Jezus gebruikte zijn macht en heerlijkheid nooit voor zijn eigen belang; Hij bedekte haar. Hij was 'de Heer van de oogst', maar Hij trad op als een van de arbeiders op het veld. Hij was de God van de tempel, de Heer van de sabbat, maar Hij onderwierp zich aan de eisen van een ongelovige wereld.

Achter dat voorhangsel of die wolk deed Hij telkens weer zijn majesteit schuilgaan. En in volkomen overeenstemming hiermee gedroeg Hij zich bij de gelegenheden dat zijn leven bedreigd werd. Soms werd de Heer Jezus door de gunst van het volk beschermd (Marc. 12:12; Luc. 20:19).

Soms trok Hij zich terug, hetzij op een gewone manier of op een meer wonderbare wijze (Luc. 4:30; Joh. 8:59; 10:39). Soms werd de vijand ervan weerhouden de hand aan Hem te slaan, omdat zijn uur nog niet was gekomen (Joh. 7:30; 8:20). En bij één gelegenheid, zoals wij zagen, onttrok de vlucht naar Egypte Hem aan de wraak van een koning, die hem het leven trachtte te benemen.

In dit alles zie ik van het begin tot aan het einde dit éne: de Heer der heerlijkheid, die zichzelf verborg als iemand die in de naam van een ander en niet in zijn eigen naam gekomen was. Maar Hij was 'de Heer der heerlijkheid' en 'de Vorst des levens'. Hij was vrijwillig een *gevangene*, en zo was Hij ook tenslotte een vrijwillig *offer*. Hij *gaf* zijn leven tot een losprijs voor velen' (Matt. 20 :28) ⁴.

Eens was de ark van Jahweh in de handen van de vijand gevallen; zij was door de Filistijnen gevangen genomen in de slag bij Afek. Toen 'gaf God zijn sterkte over in gevangenschap, zijn sieraad in de macht van de tegenstander' (Ps. 78:61). Maar de ark was onaantastbaar. Ogenschijnlijk was het een zwak ding een voorwerp van goud en hout. De aanwezigheid ervan bracht evenwel de Filistijnen in verwarring - hun goden, henzelf, hun land. De ark was totaal hulpeloos en alleen te midden van vijanden, die nog in de eerste roes en overmoed van de overwinning waren. Waarom braken zij haar niet aan stukken? Als zij haar tegen de rotsen gegooid hadden, zou zij vermorzeld zijn. De ark scheen overgeleverd te zijn aan de willekeur van de Filistijnen. Waarom ontdeden zij zich dan niet van haar?

Ze konden het niet. Dát is het antwoord. De ark in het midden van de Filistijnen was als het ware ook een brandende, maar onverteerbare braamstruik. Schijnbaar mocht zij aan de wil van onbesneden Filistijnen overgeleverd zijn, doch zij kon niet aangetast worden. De Filistijnen zenden de ark van Asdod naar Gat en van Gat naar Ekron; maar geen hand kon haar aanraken om háár te vernietigen (zie 1 Sam. 4-6).

Zo was de ware ark, de Zoon van God, die Mens geworden was voor korte tijd de speelbal van heidenen. Pilatus zond Hem naar Herodes en Annas naar Kajafas. De menigte leidde Hem weg naar Pilatus en Pilatus leverde Hem weer aan de menigte over; maar niettemin was zijn leven toch buiten hun bereik. Hij was de Zoon van God en hoewel Hij in het vlees geopenbaard was, was Hij toch de Zoon van alle eeuwigheid. Welk lijden Hij ook ondergaan had, welke vermoeidheid, honger of

⁴ De Zoon stelde zich onder het gebod van de Vader teneinde God te verheerlijken en ons te behouden (Joh. 10:18; 12:49), en nu geeft de Vader een gebod aan ons, dat wij alle Goddelijke eer aan de Zoon moeten geven, of met andere woorden: dat wij in de waarheid aangaande zijn Persoon wandelen (Joh. 5:23; 1 Joh. 3:23; 2 Joh. 4-6).

dorst Hij ook had verdragen, alles had gediend tot het verwezenlijken van 'de gestalte van een slaaf', die Hij had aangenomen. Maar Hij was de Zoon, die het leven in zichzelf had, de onaantastbare ark, de Braamstruik, die zelfs te midden van de woedende vlammen van de volle haat der wereld onverteerbaar was. Dat is de verborgenheid.

Terwijl ik dit zeg probeer ik me in de gevoelens te verplaatsen van een Israëliet op de dag dat Gods ark uit het land der Filistijnen naar huis kwam. Hij zou aan gebeden en zich verheugd hebben; hij zou zich er zorgvuldig van vergewist hebben of die grote gebeurtenis inderdaad had plaatsgevonden, ook al woonde hij op een afstand. Als Israëliet van welke stam ook ging het hem ten zeerste aan, dat de ark bevrijd was, dat de onbesneden Filistijnen haar niet meer in handen hadden en haar niet meer in hun steden konden rondzenden. Maar vervolgens moest hij er voor oppassen dat hij zelf niet oneerbiedig die ark aanraakte of erin keek; dat hij niet tegen haar zondigde, zoals de inwoners van Beth-Semes, nadat de ark van de Filistijnen was teruggekomen (1 Sam. 6:18).

Wij doen er ongetwijfeld het beste aan ons van oneerbiedige gedachten over de sterfelijke toestand van het lichaam van onze Heer te onthouden. Al zulke woorden en theorieën staan gelijk aan het hanteren van de ark door de handen van onbesneden Filistijnen. Wij moeten de onjuistheid van die gedachten aantonen en de oneerbiedigheid ervan. Wij moeten bij wijze van spreken pas voldaan zijn met de volkomen bevrijding van de ark en haar terugkeer tot ons. Maar dan hebben we nog een andere plicht - wij moeten de ark niet behandelen of doorzoeken, alsof zij een gewoon voorwerp was. We kunnen beter maar niet teveel zeggen over dit mysterie. 'In veelheid van woorden ontbreekt de overtreding niet' (Spr. 10:19), vooral bij zo'n onderwerp. Dus menselijke beschouwingen over dit onderwerp behoren niet aan de orde te komen, al komen ze ons nog zo juist en onweerlegbaar voor; want zulke beschouwingen zijn niet naar de Geest of volgens de wijsheid van God. Het lichaam van de Heer was een *tempel*, en er staat geschreven: 'Voor mijn heiligdom zult gij eerbied hebben: Ik ben de Here' (Lev. 19:30).

In zeker opzicht heeft het weinig zin om iemand die tegen deze leer ingaat te weerspreken. 'Antwoord een zot niet naar zijn dwaasheid, opdat gij zelf hem niet gelijk wordt' (Spr. 26: 4). Maar deze bespiegelingen over de Persoon van de Zoon van God hebben een andere achtergrond. De ark is in onbesneden handen geraakt - en wat ik hier gewaagd heb te schrijven, is een poging om ze van daar terug te halen. Mijn vurige wens is juist de ark van 'de nieuwe wagen' af te krijgen (1 Kron. 13:7).

Ik wil hier alleen nog aan toevoegen, dat we uit dit alles toch geestelijk voedsel kunnen putten. Het kadaver van een leeuw, hoe afzichtelijk ook, bleek, toen Simson er langs kwam honing te bevatten, fijn en goed tot voedsel. Paulus had de onaangename taak om de leer der opstanding te verdedigen, maar als hij dat doet wordt de ene heerlijkheid na de andere die bij deze verborgenheid behoort door hem ontvouwd. De Geest vergunde hem om de opstanding in haar verschillende fasen te aanschouwen. Hij zag de tijd die er tussen die tijdperken zou verlopen, en de dingen die in elk van die tijdperken in de goddelijke bedelingen gebeuren zouden. Hij zag het toneel dat op het laatste van die tijdperken zal volgen, alsmede het grote ogenblik van de opstanding der gelovigen, in al zijn majesteit, met de overwinningsroep die dan gehoord zal worden (1 Kor. 15). Er kwam, om zo te zeggen, honing uit het geraamte van de leeuw; want de twist tussen broeders is toch niets anders dan een afzichtelijk kadaver. Zo is het in Gods overvloeiende genade ook nu nog:

‘Spijze ging uit van de eter en zoetigheid van de sterke’ (Richt. 14:14).

‘Niet ons, o Here, niet ons, maar uw naam geef eer, om uw goedertierenheid, om uw trouw’ (Ps. 115:1).

HOOFDSTUK 3

‘Ik zal mijn vertrouwen op Hem stellen’ (Hebr. 2:13)

Wat een ogenblik moet het geweest zijn, toen de Heer Jezus de wind stilde op het meer van Galilea! Indrukwekkend moet dat schouwspel voor de discipelen geweest zijn: en ook wij zien er nu met bewondering op terug. Wij spreken soms over natuurwetten en over de gewone loop der dingen: maar het is zeker de eerste wet der natuur om aan haar Schepper te gehoorzamen. En hier in Marc. 4, - ondervond het meer van Galilea één ogenblik de tegenwoordigheid van Hem, die naar zijn welgevallen de loop der natuur verandert en op wiens wenk alles uit zijn voegen gelicht wordt.

Dit was Jezus-Jahweh. Dit was die God, aan wie vroeger de Jordaan en de Rode Zee hadden gehoorzaamd. ‘Wat was er, o zee, dat gij vluchtet? gij Jordaan, dat gij u achterwaarts wenddet? Gij bergen, dat gij als rammen opsprongt, gij heuvelen, als lammeren? *Gij aarde, beef voor het aangezicht des Heren’* (Ps. 114:5, 6). Dit is het antwoord, of wij nu luisteren naar de stem van de Rode Zee in de dagen van Mozes, of naar het meer van Galilea in de tijd van de Heer Jezus. De tegenwoordigheid van God openbaart ons het geheim. ‘Hij spreekt, en het is er: Hij gebiedt, en het staat er’. In de tijd van Jozua stonden de zon en de maan aan de hemel stil En dan lezen wij dat de Heer naar de stem van een mens hoorde. Jozua sprak tot de Heer. En de Heer streed voor Israël. Die gebeurtenis was een groot wonder. De Heilige Geest, die het optekent, zegt ervan: ‘Is dit niet geschreven in het boek des Oprechten? De zon nu bleef staan midden aan de hemel en haastte zich niet onder te gaan omstreeks een volle dag. Een dag als deze is er noch vroeger, noch later ooit geweest, waarop de Here zó iemands stem verhoorde’ (Joz. 10:13, 14).

De Heer Jezus handelde echter onmiddellijk en in de volmaaktheid van zijn eigen macht en zonder enige ophef. De verbazing die zich van de discipelen meester maakte, vond haar oorzaak in hun *onvoorbereide en ongelovige* harten; de heerlijkheid van de God van Israël kenden zij niet. Maar door het onderwijs van de Heilige Geest, die uit de dingen van Christus neemt om ze ons te tonen, behoren wij die heerlijkheid beter te begrijpen en te onderscheiden, zowel bij de Rode Zee en bij de Jordaan als op het gestilde meer van Galilea.

Maar er is meer van de Heer Jezus te zien bij de Rode Zee dan alleen maar dat de wateren in tweeën spleten. De wolk die aan Israël verscheen, zodra zij door het bloed uit Egypte verlost waren en die hen door de woestijn vergezelde, was de gids

van het leger. Maar zij was tevens het gordijn dat Gods heerlijkheid bedekte. Op zo'n wijze bevond die verborgenheid zich te midden van Israël. Gewoonlijk was die heerlijkheid bedekt, soms werd zij geopenbaard, maar altijd was zij aanwezig. De wolk was de gids en de metgezel van Israël, en in de wolk was hun God. Hij, die tussen de cherubs woonde, trok vóór Efraïm, Benjamin en Manasse uit door de woestijn (Ps. 80:2, 3). De heerlijkheid van God was in de wolk tot zegen voor Israël en zij was tegelijk in het heiligdom; en terwijl zij zo in haar bedekte gestalte het volk de weg wees, ontving zij tevens de Goddelijke eer van het heiligdom. Zo was het ook met de Heer Jezus, God geopenbaard in het vlees. Gewoonlijk verborg Hij zich onder de gestalte van een slaaf, maar voor het geloof was Hij altijd 'God gelijk', en nu en dan trad zijn Goddelijke macht en genade tevoorschijn.

Toen de Israëlieten de Rode Zee naderden, moesten zij beschermd worden. De wolkkolom gaf hun deze bescherming in genade. Zij kwam tussen de Egyptenaren en het volk instaan: zij was duisternis voor de eersten en licht voor de laatsten, zodat zij die hele nacht elkaar niet konden bereiken. En daarna zag de Heer 's morgens vroeg uit de wolkkolom op het Egyptische leger neer en bracht het in verwarring. Op gelijke wijze handelde de Heer Jezus ook bij een bepaalde gelegenheid. Hij ging tussen zijn discipelen en hun vervolgers staan en zei: 'Als gij dan mij zoekt, laat dezen heengaan' (Joh. 18:8). Hij beschermde hen door zijn tegenwoordigheid. En tegelijk scheen zijn heerlijkheid als het ware door de wolk heen en bracht de vijanden in verwarring. 'Jezus zei tot hen: Ik ben het. Toen Hij dan tot hen zei: Ik ben het, deinsden zij terug en vielen op de grond'. Onmiddellijk bleek dat zijn arm niet verkort was. De God van Israël handelde met gelijke kalmte en gezag bij de Rode Zee als de Heer Jezus in de hof van Getsemane. De goden der Egyptenaren moesten voor Hem buigen aan de Rode Zee, de goden der Romeinen vallen voor Hem neer in Getsemane. En 'wanneer Hij de Eerstgeborene inbrengt in de wereld' zal er gezegd worden: 'En laten alle engelen Gods Hem aanbidden' (Hebr. 1:6).

Maar wij gaan verder. In het vervolg van hun geschiedenis moest Israël niet alleen beveiligd maar ook *bestraft*, niet alleen verlost maar ook getuchtigd worden. Wij zien dit, als zij de Rode zee verlaten en in de woestijn komen. Dezelfde heerlijkheid, die in de wolkkolom verborgen is, zal ook dit Goddelijke werk voor hem verrichten. Bij het manna, bij de verspieters, in de zaak van Korach, aan de wateren van Meriba, tergt Israël de heiligheid van Jahweh, en Gods heerlijkheid wordt in de wolk geopenbaard, als getuigenis van Gods toorn (zie Ex. 16:10; Num. 14:10; 16:19; 20:6). Zo was het ook met de Heer Jezus. Bedroefd over het ongeloof van zijn discipelen, geeft Hij een teken, een uitdrukking van zijn Goddelijke macht en tegelijk berispt Hij hen. Ik denk aan het voorval op de zee van Tiberias, waarop ik

reeds gewezen heb. Hij zegt daar tot de discipelen: 'Waarom zijt gij vreesachtig, kleingelovigen?' nadat Hij tot de wind en de golven gezegd had: 'Zwijg, wees stil!' En zo doet de Heer Jezus telkens, als de discipelen onverstandige en ongelovige gedachten aangaande Hem aan de dag leggen. Eens, bij voorbeeld, zegt Hij tot Filippus: 'Ben ik zo lange tijd bij u en hebt gij mij niet gekend, Filippus? Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. hoe zegt gij dan. Toon ons de Vader?' (Joh. 14:9).

Wij zien hier dezelfde verborgenheid. Ook hier scheen de heerlijkheid van de Heer door de sluier heen ter beschaming van de ongehoorzaamheid of het ongeloof. Hier was dezelfde heerlijkheid, die zich in de wolk openbaarde ten dage van het manna en bij andere gelegenheden. Nauwkeurig stemmen deze openbaringen van Goddelijke macht met elkaar overeen. De wolk was het *gewone* verschijnsel; de heerlijkheid die daarin verborgen was, *werd nu en dan geopenbaard*, doch *altijd* was zij aanwezig. De Gids van het leger was tevens de Heer van het leger. En is Christus Jezus niet dit alles? De heerlijkheid was de God van Israël (zie Ezech. 43:4; 44:2) en Jezus van Nazareth was de God van Israël, de heerlijkheid Zelf (Zie Jes. 6:1 en Joh. 12:41).

De Nazarener verborg een licht, een heerlijkheid, die in haar volheid 'een ontoegankelijk licht' genoemd wordt (1 Tim. 6:16).

Mozes heeft - en dat is op zich prachtig - de heerlijkheid geweigerd; maar de Heer Jezus *verborg* zijn heerlijkheid. Mozes weigerde, toen hij groot geworden was, een zoon van Farao's dochter genoemd te worden' (Hebr. 11:23).

Dat was een schitterende overwinning over de wereld. Wij komen graag met onze eer voor de dag; wij verheffen ons graag op wat we zijn: en we nemen zelfs meer eer aan, dan waar wij recht op hebben. Doch Mozes vernederde zich aan het Egyptische hof en dat was een overwinning van het geloof over de geest van de wereld. Maar de Heer Jezus deed méér. Weliswaar had Hij geen dienaren of hovelingen als zijn discipelen. In paleizen kwam Hij niet. De inwoners van Nazareth betitelden Hem als 'de Zoon van de timmerman' en zó wilde Hij het. De Heerlijkheid der heerlijkheden, de Heer der engelen, de Schepper van de einden der aarde, de God van de hemel was onder deze nederige benaming verborgen en Hij liet zich dit alles welgevallen.

In Hebreëen 2 opent de Heilige Geest voor ons de bron van deze verborgenheid. De genade van God verlangde ernaar zich te openbaren en haar stromen te laten vloeien - wat een geweldige gedachte! - en dit mysterie paste om zo te zeggen, bij de eer van Hem 'om wie alle dingen zijn en door wie alle dingen zijn' (vs. 9, 10). Gods genade wilde zich uiten en Gods heerlijkheid moest in heel haar volmaaktheid

tentoongespreid worden. Alles vloeit hieruit voort. Vlees en bloed werd aangenomen door Hem die heiligt'; Hij onderging de dood; Hij werd in alles verzocht zoals 'zijn 'broeders' met uitzondering van de zonde; Hij was afhankelijk van God en Hij had medegevoel met de gelovigen. Hij leidde een leven van geloof hier op aarde, met gebeden en tranen tot Hem, die machtig was Hem uit de dood te verlossen (Hebr. 2:7). Hij is nu in de hemel om voor ons te bidden. Hij is zowel een volmaakt offer als een trouw Hogepriester. Hij is in staat om ons te helpen en waardig ons te reinigen. Opgestaan uit de doden en opgevaren naar de hemel is Hij onze verwachting voor de tegenwoordige tijd en onze hoop voor de heerlijke toekomst. Het één zowel als het ander is uit deze verborgenheid van de vernedering van Gods Zoon voortgesproten.

Zó nam de Heer zijn plaats hier op aarde in. Hij was afhankelijk, gehoorzaam, gelovig, hopende, bedroefd, lijdende. Hij werd veracht, gekruisigd, begraven. Hij onderging alles wat Gods eeuwige voornemens voor Hem noodzakelijk had gemaakt. Hij ontledigde Zichzelf geheel, maar alles wat hij deed, was volkomen in overeenstemming van de waardigheid van zijn Persoon. 'Zijn gebeden en smekingen met sterk geroep en tranen tijdens zijn dagen in het vlees' (Hebr. 5:7) pasten evenzeer bij de grootheid van zijn Persoon als het woord in het begin: 'Er zij licht'. Hij kon onmogelijk in verbinding staan met iets wat God onwaardig is. Toch is hij veelvuldig en ten koste van alles wat Hij bezat, in omstandigheden geweest, waarin onze schuld (en zijn genade om die schuld weg te nemen) Hem brachten.

De Persoon in de kribbe was Dezelfde als aan het kruis. Het was 'God geopenbaard in het vlees'. En alleen in het besef van die heerlijkheid kunnen wij spreken over zijn vernedering, van het eerste tot het laatste ogenblik van zijn bewonderenswaardige loopbaan. Hij werd aanbeden in de kribbe. De wijzen uit het Oosten, die door God daarheen gebracht waren, aanbaden het kindje te Bethlehem. Simeon aanbad Hem in de tempel; en tot onze verbazing zegent hij de ouders en niet het kind (Luc. 2:34). Hij had het kind in zijn armen en bij die gelegenheid zou het begrijpelijk geweest zijn het kind te zegenen; maar dat deed hij niet. Waarom niet? Omdat hij door het licht van de Heilige Geest bestraald wist, dat hij dat kind niet in zijn armen had als een zwak schepsel, dat hij aan Gods zorg moest opdragen, maar als het heil van God, Zo nam hij het kind in zijn armen en verheugde zich in Hem. 'Het mindere wordt gezegend door het meerdere' (Hebr. 7:7). Het kwam Simeon niet toe om de Heer Jezus te zegenen; hij mocht wel de ouders zegenen.

Anna, de profetes, ontving de Heer Jezus in dezelfde geest. En nog vroeger, toen Hij zelfs nog niet geboren was, werd Hij aanbeden, toen het kindje in de schoot van Elizabeth opsprong bij de begroeting van Maria. En nog vóór Hij ontvangen was,

erkende de engel Gabriël Hem als de God van Israël, voor wiens aangezicht de zoon van Zacharias heen moest gaan. En Zacharias zelf, vervuld met de Heilige Geest, erkende Hem als de Heer, wiens volk Israël was, en als 'de Opgang uit de hoogte'.

Zelfverloochende gehoorzaamheid, een geheel unieke onderwerping is in elke handeling van de Heer Jezus te zien, En wat was dit dienen in het oog van Hem, voor Wie het gedaan werd? Als de te Bethlehem *geborene*, de *besnedene*, de *gedoopte* en *gezalvde*, de *dienende*, de *lijdende*, de *gekruisigde*, en tenslotte als de *opgestane* heeft Hij hier op aarde onder het oog van God gewandeld. In de schoot van Maria, in de stilte van Nazareth, in zijn drukke actieve leven te midden van Israëls steden en dorpen, in het offer van Zichzelf aan het kruis en in de glans van de opstanding, is Hij, wiens naam 'wonderlijk' is, altijd door God gadegeslagen en was Hij voortdurend Gods welbehagen. In alles was Hij volmaakt en onbesmet. Opnieuw rustte het welbehagen van God op de mens, méér dan toen de mens naar het beeld van God geschapen werd. Nu gevoelde God geen berouw meer dat Hij een mens gemaakt had (Gen. 6:6).

De Persoon van de Heer Jezus gaf een glans van zijn hele leven van gehoorzaamheid, die er onuitsprekelijke waarde aan verleende. Die heerlijkheid bestond niet alleen hierin, dat zijn gehoorzaamheid en zijn dienst *vrijwillig* waren, maar voornamelijk in de heerlijkheid van zijn Persoon, die door de Heer der legerscharen 'mijn Metgezel' genoemd wordt. En wie zal de grootheid van die heerlijkheid kunnen afmeten?

Enigermate kunnen wij iets dergelijks uit eigen ervaring begrijpen. Hoe hoger degene staat, die ons dient, des te hoger in waarde zal die dienst in onze gedachten zijn; en terecht, want zo iemand heeft meer moeten verloochenen om ons te dienen dan iemand van lager niveau. Op zo'n moment beseffen we dan ook dat hij niet zijn eigen belang, maar ons voordeel zoekt. Wij kunnen nooit de waardigheid van de *persoon* van zijn *dienst* afscheiden. Zo is het ook met de verborgenheid waarmee we ons bezig houden. De gehoorzaamheid van de Heer Jezus als dienstknecht was volmaakt, alle aanneming waard. Maar boven de kwaliteit van zijn daden staat de waardigheid van de Persoon, die deze daden volbracht en die er een duizendvoudige heerlijkheid aan toevoegde.

Zo was het ook ten opzichte van zijn dood. Zijn Persoon zelf verleende alle kracht en waarde aan zijn offer, en aan zijn dood. Het was ook zijn Persoon, die een unieke heerlijkheid verleende aan alles wat Hij in zijn leven van zelfverloochende gehoorzaamheid deed. Het *welgevallen* van God rustte volmaakt op Hem in zijn leven; *Gods rechterlijke aanneming* bekroonde zijn sterven. Het symbool van het gescheurde voorhangsel laat voor het geloof Gods volkomen welbehagen in *elke*

daad van het leven en sterven van de Heer Jezus zien. Mocht God ons ogen geven om dat te zien en oren om het te horen, terwijl wij de loopbaan van de Heer Jezus van de kribbe tot het kruis nagaan! Gods oog rustte met een onbeschrijfelijke voldoening op alles wat Hij deed en op alles wat Hij was gedurende zijn leven van gehoorzaamheid op aarde.

Wij moeten oog hebben voor het bijzondere karakter van de dienst van Christus. In zijn Persoon is de gehoorzaamheid verheerlijkt, zodat die boven alle gedachten van schepselen uitgaat. De 'gestalte van een dienstknecht' was bij de Heer Jezus evenzeer een realiteit als 'de gestalte van God'. De gestalte van een slaaf had Hij *aangenomen*; de gestalte van God daarentegen behoorde tot zijn wezen en was *Hem geheel eigen*. Zijn doen en laten was dat van een slaaf; zijn heerlijkheden en voorrechten waren, daar Hij de Zoon was, die van God. Hij bad; de hele nacht door bleef Hij in het gebed. Hij leefde door het geloof, als het volmaakte voorbeeld voor de gelovige, zoals er van Hem geschreven staat: 'de Overste Leidsman en Voleinder van het geloof'. Als Hij lijden op zijn levensweg ontmoette, was God zijn toevlucht. In de tegenwoordigheid van zijn vijanden gaf Hij zich over aan Hem, die rechtvaardig oordeelt. Hij deed nooit zijn eigen wil, hoe volmaakt die wil ook was, maar de wil van Hem, die Hem gezond had. In deze dingen is de 'gestalte van een slaaf' in de Heer Jezus volmaakt te zien. Het was een grote en levende werkelijkheid. Van het begin tot het einde was het leven van deze Dienaar een leven van geloof.

In de brief aan de Hebreëen wordt de Heer Jezus ons voorgesteld als 'de Apostel en Hogepriester van onze belijdenis'; en tevens als 'de Overste Leidsman en Voleinder van het geloof' (hfdst. 3:1; 12:2, 3). Als Hogepriester brengt Hij onze verontruste gewetens tot rust en komt ons in onze verzoeken te hulp; als Overste Leidsman en Voleinder van het geloof bemoedigt Hij ons en spoort Hij ons aan ons een leven van geloof te leiden in navolging van Hem. In het eerste geval staat Hij alleen; in het tweede is Hij verbonden met een grote wolk van getuigen. In het ene handelt Hij vóór ons; in het ander gaat Hij ons vóór. Maar zelfs als zodanig is er een groot onderscheid tussen Hem en andere gelovigen; want de Heilige Geest roept ons op, 'te zien op Jezus', en niet op de wolk der getuigen die wij rondom ons hebben.

Het verdragen van 'de tegenspraak van de zondaars' heeft het leven van de Heer Jezus gemaakt tot een leven van beproeving en van geloof. Deze woorden zijn opmerkelijk. Een groot aantal gelovigen die evenals Hij tot de goede strijd van het geloof geroepen waren, verdroegen bespottingen, geseling, de scherpte van het zwaard, hebben in de holen der aarde rondgedoold, zijn in verdrukking, in boeien en gevangnissen geweest, zijn kwalijk behandeld, doch over hun strijd te midden

van al deze dingen wordt niet op zo'n manier gesproken. Het wordt niet genoemd 'het verdragen van de tegenspraak van de zondaren tegen zichzelf'. Die woorden bezitten een kracht en verhevenheid, die alléén passen bij het leven van geloof, dat de *Heer Jezus* leidde' en waarvan de Heilige Geest ons in Psalm 16 een beschrijving geeft. De Zoon van God wordt ons in die Psalm geschilderd als Degene, voor wie 'het geloof de zekerheid is van de dingen die men hoopt, de overtuiging van de dingen die men niet ziet' (Hebr. 12:2, 3). Hij geniet van zijn priesterlijk erfdeel, Hem door het lot toegewezen. Hij stelt zich de Here bestendig voor ogen, Hij weet, dat Hij niet zal wankelen, omdat de Heer aan zijn rechterhand is. Hij richt zijn blik op de liefelijkheid die aan Gods rechterhand is en op de overvloed van vreugde die bij zijn aangezicht is, in hoger sferen.

Psalm 116 beschrijft het einde van zijn leven van geloof in de opstanding in lof en dankzegging, en de apostel Paulus kan in 'dezelfde geest van geloof' spreken over het delen in diezelfde opstandingsvreugde met zijn Overste Leidsman en Heer (2 Kor. 4:13, 14).

'Ik zal mijn vertrouwen op Hem stellen'. Dat kenmerkt het leven van de Heer Jezus. Zijn geloof was als goud, zuiver goud. Door het vuur beproefd kwam het er even zuiver uit, als het erin was gegaan, want het was puur goud. Het is noodzakelijk dat gelovigen door het vuur gelouterd worden. Ongeduld, eigenliefde, gemopper enz. moesten vernietigd of tot zwijgen gebracht worden. (Zie Ps. 73 en 77). Job werd door de beproeving overmeesterd; hoewel hij vaak zwakke handen versterkt en struikelenden door zijn woorden opgebeurd had, bezweek hijzelf. De sterkste valt soms het eerst. Petrus slaapt in Getsemane; hij spreekt leugens en vervloekingen uit in de gerechtszaal. Doch één mens heeft hier op aarde geleefd, bij wie de zeventvoudig verhitte oven slechts des te meer zijn onuitsprekelijke waarde heeft geopenbaard.

Lees Lucas 22. Daar zien we de Heer Jezus in het ogenblik van de beproeving van het geloof. Eerst zien wij Hem tegenover *het lijden, dat Hem wachtte*, daarna met *zijn discipelen*; daarna *met de Vader*, en tenslotte met *zijn vijanden*. Hoe onbeschrijfelijk volmaakt was dit geloof in onvervalste zuiverheid, toen het door het vuur werd beproefd. Het hele leven van Jezus was een leven in de gehoorzaamheid van het geloof. Van één kant beschouwd was het inderdaad het leven van de Zoon van God 'in de gestalte van een slaaf', 'die Zichzelf vernederde tot de dood, hoewel Hij in de gestalte van God was en 'het geen roof geacht heeft God gelijk te zijn'. Maar aan de andere kant heeft de Heer Jezus ook werkelijk een leven van geloof geleid. 'Ik zal mijn vertrouwen op Hem stellen'. 'Ik stel mij de Here bestendig voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand is, wankel ik niet'. Wij aanbidden Hem in dit leven van geloof. Vol bewondering slaan wij Hem gade en wij

prijzen zijn onuitsprekelijke liefde. En dit leven van geloof werd door de zorg en bewaring van God beantwoord. 'Wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, vernacht in de schaduw des Almachtigen' (Ps. 91:1). Het geloof van Hem die op aarde diende, was volmaakt, en evenzo was het antwoord van Hem die in de hemel woont, volmaakt.

Onafgebroken waakte Gods zorg over de Heer Jezus, *van de schoot van zijn moeder af tot in het graf* Zijn Geest had dit reeds van oudsher door de mond der profeten verklaard: 'Aan U werd ik overgegeven bij mijn geboorte, van de moederschoot af zijt Gij mijn God'. 'Gij deed mij vertrouwend rusten aan de borst van mijn moeder' (Ps. 22:11, 10). *Het was een onvermoeide zorg.* 'Gij zelf bestendigt wat het lot mij toeweest. Zelfs mijn vlees zal in veiligheid wonen; want Gij geeft mijn ziel niet prijs aan het dodenrijk noch laat Gij uw gunstgenoot de groeve zien'. Die hulp, die zorg en die waakzaamheid van de Vader over de Zoon betekenen alles voor Hem. God waakte over Hem in die nacht, toen Jozef door de engel gewaarschuwd werd om naar Egypte te vluchten. Het was de onuitsprekelijke vreugde van de Vader op dit moment de wacht over Hem te houden. De bewaarder van Israël kon ook *toen* niet sluimeren.

Deze dingen doen volstrekt geen afbreuk aan de Goddelijke rechten van de Heer Jezus, maar ze krijgen juist daardoor hun betekenis. De heerlijkheid van de betrekking tussen de Vader en de Zoon, de vreugde en het welbehagen die daarmee gepaard gingen, gaan verloren, als de heerlijkheid van de Persoon van de Heer Jezus niet wordt vastgehouden en geëerd. Het *treden*, in die betrekking was voor de Heer Jezus een daad van ontleding van Zichzelf.

Al zijn handelingen en zijn hele dienst, van het begin tot het einde, behoorden bij de weg van Hem die Zichzelf ontledigd had. Want Hij was evenzeer 'God geopenbaard in het vlees', toen Hij bij de vlucht naar Egypte in de armen van zijn moeder lag, als toen in Getsemane door de macht en grootheid van zijn Persoon de vijanden ter aarde vielen. Hij was even volmaakt Immanuël (God met ons) als kind te Bethlehem, als Hij het thans is aan de rechterhand van de Majesteit in de hemelen ⁵. Alles was zelfvernedering, van de schoot van zijn moeder af tot aan het

⁵ Ik wil hiermee niet beweren, dat bij de vlucht naar Egypte 'het kindje' zelf een wil uitoefende. Dit zou een bewering zijn die geen steun vindt in de Schrift. Maar deze daad draagt wel net zoals alles van Bethlehem tot Golgotha toe het karakter van zelfontledigende gehoorzaamheid.

kruis. Als men hieraan twijfelt, vergeet men wie Hij was. Maar als wij deze heerlijke verborgenheid uit een ander oogpunt beschouwen, zien wij zijn verhouding tot de Vader en de tedere, volmaakte zorg die de Vader voortdurend over Hem had. Deze dingen zijn slechts verschillende gezichtspunten, net zoals de vier Evangeliën, zoals wij algemeen weten, de Heer in verschillende karakters voorstellen. Hij was het voorwerp van de voortdurende zorg van de Vader, en tevens de Metgezel van Jahweh. En het wordt ons veroorloofd om in het gedempte licht van de Schrift het pad te zien waarop Gods zorg en waakzaamheid Hem beschermde, en om vol bewondering dat heldere licht en die uitnemende heerlijkheid te aanschouwen, waarin zijn rechten en heerlijkheden als Zoon van God zich aan ons oog vertonen.

De Heer Jezus kon zeggen: 'Breekt deze tempel af, en in drie dagen zal ik hem oprichten'; en de Heilige Geest kon verklaren: 'De God van de vrede bracht de grote Herder der schapen uit de doden terug'. De vijanden die Hem wilde doden vielen op een enkel woord van de Heer Jezus ter aarde; en toch erkende Hij in volmaakt geloof zo volkomen Gods zorg en hoede, dat Hij zei: 'Of meent gij, dat ik mijn Vader nu niet kan bidden en Hij zal mij meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen?' (Matt. 26:53). Hij genas het oor van de dienaar van de hogepriester door het alleen maar aan te raken, terwijl Hij enige ogenblikken later toeliet, dat zijn eigen hoofd onder een doornenkroon bloedde. Als Degene, die zich ontledigd had, kon Hij de sympathie van de zijnen vragen en zeggen: 'Gij waart dus niet in staat één uur met mij te waken?' (Matt. 26:40), en enkele uren later kon Hij het medelijden van de dochters van Jeruzalem weigeren (Luc. 23:28) en het geloof van een stervende misdadiger bekronen door hem het paradijs te beloven (Luc. 23:39-43). Zelfs in het ogenblik van zijn diepste vernedering straalt zijn heerlijkheid ons tegen. Laten de mensen toch begrijpen dat zijn kruis niet hun medelijden, maar hun *geloof* vraagt; dat de Heiland zich niet heeft laten kruisigen om hun sentiment op te wekken, maar opdat zij door het geloof er door *gezegend mogen worden* en volle vrede voor hun geweten mogen ontvangen. Het gaat er niet om het kruis te *beklagen*, maar er op te *steunen* en te weten, dat hoewel in zwakheid volbracht, het toch een steunpilaar is, waarop Gods schepping voor eeuwig rust.

In zulke verschillende maar toch harmonische karaktertrekken zien wij hoe de Zoon van God als Mens was. Hij is *God*, maar daarom niet minder *mens*. De tranen van de Heer Jezus over Jeruzalem waren even echt, alsof er niets anders in zijn hart was dan de smart over een hardnekkig ongelovig volk, dat zijn Messias en Zaligmaker verwierp. En ook was zijn blijdschap over het voornemen van de Goddelijke wijsheid even onverdeeld op hetzelfde ogenblik. Het 'Wee u, Chorazin', was evenzeer de uitdrukking van levende en waarachtige liefde in het hart van de Heer Jezus als de woorden die Hij kort daarop sprak. 'Ik prijs U, Vader' (Matt. 11:21,25).

En mogen wij niet stil blijven staan bij deze Persoon, mogen wij niet de verschillende daden van zijn leven en de geheimen van zijn liefde en waarheid naspeuren? 'De vrees des Heren is rein' (Ps. 19:10), maar er bestaat ook een onreine vrees, een geest van ongelof en wetticisme, die weigert zulke wonderen te zien. Inderdaad, groot is de verborgenheid, wie zal het ontkennen? Maar zo was het ook met het wonderbare schouwspel waarnaar Mozes ging kijken en toch mocht hij het met ongeschoeide voeten bezien en luisteren. Als hij dit niet had gedaan, had hij een grote zegen gemist. Maar nee, hij luisterde totdat hij ontdekte dat de grote 'Ik zal zijn, die Ik zijn zal', de God van Abraham, in de braamstruik was. Inderdaad was het een vreemde wijze, waarop deze Majesteit zich verborg. Toch was het zo. De Here God Almachtig was in een brandende braamstruik (Ex. 3).

En als wij naar Golgotha gaan en daar 'de geslagen Herder' aanschouwen, wie zal ik daar anders zien, als ik er een open oog voor heb, dan de Man die de Metgezel van de Here der legerscharen is? (Zach. 13:7). En als ik me begeef te midden van het gewoel dat de rechtszaal van Pilatus te Jeruzalem omringt, wie zal ik in die bespottende, verguisde, mishandelde mens anders vinden dan Hem, die eens de Rode Zee deed opdrogen en die Egypte met duisternis sloeg? (Jes. 50:2, 3).

Wanneer ons geloof in de gebogen en gesmade Jezus te midden van Herodes' knechten en Rome's hoofdmannen, de God ontdekt, die eens zijn wonderen verrichtte in Egypte, zal ik dan niet een ogenblik op die Goddelijke hoogte blijven en net als Mozes naderbij komen om te zien en te luisteren? Wij mogen het gezicht niet als te groot voor ons beschouwen. Dit zou niet naar de bedoeling van de Geest zijn. Als ik mijn gedachten de vrije teugel laat, wanneer ik op de berg sta, zal dat als overtreding bestraft worden; maar het verblijf daar is op zichzelf geen overtreding maar het moet mij tot aanbidding voeren.

Ik spreek over het principe, niet over de praktijk. Helaas is ons hart vaak mat en koud; en het verdrietige is niet, dat wij te veel over de verborgenheid van de Persoon van de Zoon van God nadenken, maar dat wij onze gedachten te snel naar andere dingen laten afdwalen.

De Heilige Geest bewijst, te midden van veel andere dingen, in de brief aan de Hebreëen dat de kracht van Christus' priesterschap geheel en al van de Majesteit van zijn Persoon afhangt. Leest u maar eens de eerste zeven hoofdstukken. Onze Hogepriester moest *een mens* zijn, iemand die bekwaam is de broeders te hulp te komen, omdat Hij in alle dingen verzocht is geweest als zij. Onze Hogepriester moest de hemel binnengaan, vanuit de *smart en het lijden van deze aarde*. Maar even noodzakelijk was het, dat onze Hogepriester *de Zoon* is, omdat geen ander mens 'de kracht van een onvergankelijk leven' bezat. (Hebr. 7:16). In

overeenstemming hiermee is Melchisedek een illustratie van de Persoon, zowel als van de kwaliteiten, de waardigheid, de rechten en het gezag van de ware Priester van God (zie Hebr. 7:1-3); zoals wij lezen: ‘Zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsregister, zonder begin van dagen of einde van leven, maar gelijkend op de Zoon van God blijft Hij priester voor altijd’. Wat een kennis geeft ons dit van ‘de Grote Hogepriester van onze belijdenis’! Hij kwam neer uit de hemel in de volle persoonlijke heerlijkheid van de Zoon; en toen de tijd daarvoor aangebroken was, keerde Hij naar de hemel terug, met de kracht van zijn offer voor de zonde, en in dat oneindig medegevoel, waardoor Hij de gelovigen op aarde te hulp komt. Door het geloof nemen wij kennis van de Heer Jezus in alles wat Hij doet. Wij erkennen in Hem de Zoon, terwijl Hij als Mens onder ons woonde; en nu zijn leven van vernedering en lijden hier beneden een einde gevonden heeft, zien wij door het geloof deze eenmaal verworpen en gekruisigde Mens verheerlijkt in de hemel. Het is één en dezelfde Persoon: God geopenbaard in het vlees hier op aarde, en de Mens, verborgen in de heerlijkheid daarboven. ‘God is geopenbaard in het vlees, gerechtvaardigd in de Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid’ (1 Tim. 3:16) ⁶.

In ‘de gestalte van God’ was Hij werkelijk God: in ‘de gestalte van een slaaf’ was Hij werkelijk een slaaf. Hij heeft het geen roef geacht ‘God gelijk te zijn’, maar oefende al de Goddelijke rechten uit en gebruikte al de Goddelijke schatten en hulpbronnen met het volste gezag; en toch ‘heeft Hij zichzelf ontledigd en is gehoorzaam geworden. Dat is het geheim. Al wat in de *geschiedenis* van de Heer Jezus voorkomt, wordt door die *verborgenheid* verklaard. Het is precies zoals bij de heerlijkheid in de wolk. De Gids van het leger, die in al hun benauwdheden mee benauwd was, was tegelijkertijd de Heer van het leger. De heerlijkheid, die de woestijn doortrok gedurende Israëls zwerftochten, was dezelfde heerlijkheid die tussen de cherubs in het heilige der heiligen woonde.

Maar laten we ook stilstaan bij de woorden, die we verder in Filippenzen 2:5-11 lezen: ‘Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd’. Hier staan wij opnieuw in bewondering stil. Hoe kon de Heer Jezus nog verhoogd worden? Vóór Hij zijn leven van lijden en heerlijkheid inging, was hij in zichzelf immers oneindig groot en verheven. Door niets kon Hij persoonlijk verhoogd worden, daar hij de Zoon was en de oneindige, onuitsprekelijke heerlijkheid van God bezat. Geen andere eer kon

⁶ Hij was inderdaad waarachtig God en waarachtig mens in één Persoon. Alles hangt af van deze verborgenheid. De dood aan het kruis zou zonder dit alles niets betekenen; zonder die dood zou de betekenis van alles wegvallen.

ooit zijn heerlijkheid, die Hem eigen was, vergroten. En toch zien wij Hem een pad betreden dat Hem tot een nóg hogere majesteit en heerlijkheid voert. Wonderbare verborgenheid!

Soms legt de Schrift ons de Goddelijke dingen uit door beelden. Laten we dan proberen deze gedachten te verhelderen. Stel u voor: een koningszoon gaat heen om door eigen verdiensten de rang en de waardigheid te verkrijgen, die hem door zijn geboorte reeds toekomen. Die verworven grootheden zullen, hoewel zij hem persoonlijk niet kunnen verhogen, toch zijn waardigheid veel groter maken en zullen ook stof opleveren voor de achting en de toejuicing van zijn volk. Deze vergelijking kan enigszins licht werpen op de verborgenheid van de Zoon van God, die wij nu overdenken. Volgens het eeuwig raadsbesluit is Hij de strijd ingegaan; en de eer die Hij zich heeft verworven en de overwinningen die Hij behaald heeft of nog behalen zal, zullen voor eeuwig zijn blijdschap uitmaken. In het licht en in het karakter van deze feiten zal Hij gekend en voor altijd geroemd worden; hoewel Hij, wat zijn wezen aangaat, een voor de mens ontoegankelijk licht bewoont.

Als Hij spreekt vanuit de braamstruik, deelt Hij aan Mozes de naam mee die Hem eigen is: 'Ik ben, die ik ben'. Maar tevens noemt Hij zich 'de God van Abraham, de God van Izaäk en de God van Jakob'. En aan deze tweede naam die Hij heeft aangenomen, voegt Hij toe: 'Dat is mijn naam voor eeuwig, en zo wil Ik aangeroepen worden van geslacht tot geslacht'. Deze woorden laten ons de waarde zien, die Hij hecht aan de heerlijkheid welke voortspruit uit zijn werk ten behoeve van arme zondaars. Zo was het ook in de tabernakel en in de tempel; niet de naam die bij zijn wezen behoorde, was daar te lezen, maar die welke Hij zich had *verworven*. De verborgenheden van dat heiligdom spraken niet van de almacht, de alwetendheid, de eeuwigheid of de andere heerlijkheden van zijn wezen, maar van Eén, bij wie barmhartigheid tegen het oordeel roemde, en die een weg gevonden had, waarlangs Hij de zijnen bij zich thuis bracht. De namen:

- Jahweh Jireh (de Heer zal er in voorzien; Gen. 22:14),
- Jahweh Nissi (de Heer is mijn banier; Ex. 17:15),
- Jahweh Shalom (de Heer is vrede; Rich. 6:24),
- Jahweh Shamma (de Heer is aldaar; Ezech. 48:35),
- Jahweh Tsidkenu (de Heer is onze gerechtigheid; Jer. 23:6),

zijn namen, waarop Hij prijs stelt als titels die Hij zich verworven heeft of verkrijgen zal. 'God is liefde', dat is de verklaring van het geheim.

Wij behoren de Heer Jezus te kennen, ‘geworden onder de wet’ (Gal. 4:4), even zeker als wij Hem in zijn persoonlijke heerlijkheid kennen, ver boven alle wet verheven. Zijn hele leven was dat van een gehoorzame dienstknecht. Hoewel Hij God was over alles, Jahweh van Israël, de Schepper van de einden der aarde, was Hij tegelijk de mens Christus Jezus. Hij was Jezus van Nazareth, met de Heilige Geest gezalfd, die ‘het land is doorgegaan goeddoende, en allen genezende, die door de duivel overweldigd waren, want God was met Hem’ (Hand. 10:38). In het licht van deze waarheden zien wij Hem en in dat licht lezen wij zijn geschiedenis. Hij gaf de Heilige Geest aan zijn discipelen en was anderzijds Zelf met de Heilige Geest *gezalfd*.

De Zoon kwam om deel te nemen aan vlees en bloed. Zo had God het in zijn eeuwige raadsbesluit gewild, en onze noden hadden dat noodzakelijk gemaakt. Hij werd uiterlijk een mens bevonden; Hij werd beproefd in een leven van totale afhankelijkheid van God; Hij volbracht een sterven dat in volkomen onderwerping aan God geschiedde. En in die toestand was Hij volmaakt in wat Hij deed en wat Hij leed; vandaár het dienen en de smarten, de zuchten en de tranen, de arbeid en de moeite van de Zoon des mensen op aarde. En wat nog meer zegt: zelfs nu, terwijl Hij in de hemel is, heeft Hij zich, in zekere zin, niet geheel van die toestand losgemaakt. Een belofte van de Vader wachtte daar op Hem. Die belofte heeft de Heer Jezus ontvangen en daarin leeft Hij tot vandaag toe. ‘Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden stel tot een voetbank voor uw voeten (Hebr. 1:13). Dit woord was gericht tot de Heer Jezus, toen Hij de hemel inging, en in het geloof aan dat woord nam Hij zijn plaats in de hemel in. Hij is gaan zitten aan de rechterhand van God en wacht nu, totdat zijn vijanden gelegd worden tot een voetbank voor zijn voeten’ (Hebr. 10:13). In het hart van de Heer Jezus leefde geloof in deze belofte, toen Hij naar de hemel ging en ging zitten aan Gods rechterhand, evengoed als Hij hier op aarde de gelovige, hopende, gehoorzame en dienende Mens was. En als wij naar een nog verder gelegen horizon zien, naar zijn toekomstige heerlijkheid, dan zien wij Hem nog als onderdanig Mens. ‘Elke tong zal belijden, dat Jezus Christus Heer is’, maar het zal zijn ‘tot heerlijkheid van God, de Vader’. En wanneer het koninkrijk overgegeven zal worden, ‘zal de Zoon zelf onderworpen zijn aan Hem, die hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen’ (1 Kor. 15:28). En ook in de toekomstige heerlijkheid zal het zijn vreugde zijn om de zijnen te dienen. Wij lezen immers ‘Hij zal zich omgorden, en zal hen doen aanliggen, en naderkomen om hen te dienen’ (Luc. 12:37). En: ‘Die op de troon zit, zal zijn tent over hen uitbreiden. Zij zullen niet meer hongeren, en zij zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte: want het Lam, dat in het midden

van de troon is, zal hen weiden en hen leiden naar de bronnen van de wateren des levens; en God zal elke traan van hun ogen afwissen' (Openb. 7:15-17).

HOOFDSTUK 4

‘Opgenomen in heerlijkheid’ (1 Tim. 3:16).

De Schrift zegt ons dat de engelen ‘begerig zijn in te zien’ in de dingen van Christus (1 Petr. 1:12). Toen deze dingen geopenbaard en volbracht werden, werd hun verlangen vervuld; want in de geschiedenis, zoals die ons door de evangelienschrijvers wordt meegedeeld, zien wij hoe de engelen ooggetuigen zijn van datgene waarin zij zo graag wilden inblikken. Het was hun voorrecht om hun plaats en hun genot te vinden in het leven van Christus op aarde - in ‘de verborgenheid der godsvrucht’. Het was precies zoals in het oude testament, in het heiligdom van God. In dat heiligdom was alles ten behoeve van en tot zegen van zondaren. De altaren, het wasvat, het verzoendeksel en al het overige waren in de tabernakel geplaatst voor zondaars. De genade van Gods huis was voor zondaars bestemd, doch de cherubs zagen dat alles. Zij mochten in het huis die verborgenheden aanschouwen. In diezelfde toestand vinden wij hen wanneer de hemelse dingen zelf worden ontvouwd, wanneer ‘God geopenbaard wordt in het vlees’. Ook toen stond alles ten dienste van ons, zondaars, opdat God die geopenbaard was, ‘gepredikt zou worden onder de heidenen en geloofd in de wereld’. Maar alles geschiedde zeker ook, opdat Hij ‘door de engelen gezien zou worden’.

De engelen staarden - zij zagen - zij waren ooggetuigen. En uit de manier waarop zij die verborgenheid aanschouwden, bleek dezelfde innige belangstelling die de cherubs in het Heilige der Heiligen te kennen hadden gegeven. ‘En de cherubs hielden twee vleugels uitgespreid naar boven, met hun vleugel het verzoendeksel bedekkende en hun aangezicht naar elkaar gekeerd, naar het verzoendeksel waren de aangezichten der cherubs gericht’ (Exod. 37:9). Zo was het ook bij Christus, de ware Ark. De engel van de Heer komt uit de hemel om aan de herders te Bethlehem de geboorte van de Heer Jezus aan te kondigen. Doch zodra hij zijn taak vervuld had, ‘was er plotseling met de engel een menigte van de hemelse legerscharen die God loofde en zei: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in mensen en welbehagen’ (Luc. 2:13, 14). En toen later een ander groot feit plaats vond en ‘God geopenbaard in het vlees’ uit de doden werd opgewekt om kort daarna te worden ‘opgenomen in heerlijkheid’, waren de engelen er opnieuw bij met dezelfde gespannen en belangstellende vreugde. Toen Maria Magdalena bukte om in het graf te kijken, zag zij ‘twee engelen in witte kleding zitten, één aan het hoofd en één aan de voeten, waar het lichaam van Jezus gelegen had’ (Joh. 20:12). En op

het ogenblik van de hemelvaart zijn zij er wéér, om de discipelen te vertellen over wat verder zou gebeuren met Hem, die zojuist ten hemel was gevaren.

Het was bij dit alles, alsof de engelen zich opnieuw bogen over het verzoendeksel, alsof ze er telkens opnieuw naar staarden. De lofzegging van de hemelse legerschaar en in Bethlehems velden maakte geen deel uit van hun dienst ten behoeve van mensen, het was een daad van Godsverering. Zij gaven geen onderwijs aan de herders, zij spraken zelfs niet eens tot hén, maar zij gaven uiting aan de vreugde waarmee zij vervuld waren bij de gedachte aan Hem, die zojuist geboren was. Precies zo is hun houding in het graf. Als Maria komt, hebben zij wel een woord van sympathie voor haar, maar zij waren reeds in het graf vóór haar komst, en zelfs al zou Maria nooit gekomen zijn, dan zouden de engelen er toch geweest zijn. Zoals de cherubs aan beide zijden van de ark over het verzoen deksel gebogen waren, zo zitten de engelen nu ook bij de plaats, waar de Heer Jezus had gelegen, één aan het hoofd en één aan het voeteneinde.

Wat zullen de engelen intens dat aanschouwd hebben wat zij zagen van de Heer Jezus! Ja, 'God is geopenbaard in het vleesgezien door de engelen'. Wat zijn onze harten vaak koud; wat blijven wij in dit opzicht ver achter bij de engelen. Velen onder ons zullen erkennen, dat deze dingen meer voor hen moesten leven. Al te vaak staan wij meer stil bij het licht, dat de kennis van Gods *bedelingen* ons schenkt, dan dat ons hart verwarmd wordt in de gloed van die verborgenheden, die in Bethlehem, in Getsemane en op de Olijfberg aan de engelen geopenbaard werden. Daardoor missen we veel van de gemeenschap met de Heer Jezus. Laten we Hem met onze ogen volgen langs de hele weg, van de kribbe tot het kruis, van het kruis via het graf naar de opstanding en van daar tot in de hemel. De Heilige Geest wil dit 'gezicht' verder aan ons verklaren. Zorgvuldig legt Hij (als ik het zo mag zeggen) het verband tussen de verschillende onderdelen, de rustpunten van deze wonderbare weg uit. Door de apostel Johannes verklaart de Geest ons speciaal de verbinding tussen 'God' en 'vlees' in de Persoon van de Heer Jezus. Bovenal is dit het geval in het begin van zijn evangelie en zijn brief.

Maar het gaat me nu om die andere band, namelijk die tussen 'God geopenbaard in het vlees' en 'de heerlijkheid' of de hemelen. Wij reizen nu met evangelisten en engelen van Bethlehem naar het graf en van daar naar de Olijfberg. Het evangelie van Matteüs geeft in het algemeen getuigenis van de opstanding. De engelen aan het graf geven er de verzekering van; de vrouwen grijpen bij haar terugkeer naar de stad de voeten van de Heer Jezus en aanbidden de opgestane Heiland en de discipelen ontmoeten Hem op de berg in Galiléa.

Marcus verhaalt verschillende verschijningen van de Heer aan de zijnen na zijn opstanding, zoals aan Maria Magdalena, aan de twee Emmaüsgangers en aan de elfven, terwijl zij 'aanzaten'. Lucas deelt nauwkeuriger de *bewijzen* mee, die de Heer Jezus aan zijn discipelen geeft, dat Hij Zelf en niet een ander weer in hun midden staat. Hij eet voor hun ogen. Hij toont hun zijn handen en zijde. Hij zegt hun, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals zij zagen dat Hij had. Hij bewijst hun uit de Psalmen en de Profeten, dat het zó moest gebeuren.

Johannes spreekt op zijn eigen unieke wijze over de opstanding. In zijn evangelie wordt de Heer Jezus altijd in al zijn kracht, als overwinnaar, voorgesteld; en zo is het ook aan het graf. Als de discipelen er in komen, zien zij de linnen doeken liggen, en de zweetdoek die op het hoofd van de Heer geweest was, apart samen gerold. Er was geen chaos, geen spoor van strijd of moei te; niets leek erop alsof er iets bijzonders gebeurd was. Alles spreekt meer van overwinning dan van arbeid en strijd. Op dezelfde wijze spreekt later de Heer zelf. Hij bewijst de realiteit van zijn opstanding niet op dezelfde manier als wij Hem dit bij Lucas zien doen. Hij geeft hen geen tastbaar teken, dat Hij Zelf weer in hun midden staat. Hij eet en drinkt ook niet met hen, zoals wij dat bij Lucas vinden. Op een nieuwe, verheven wijze wordt in Johannes' evangelie de waarheid van Jezus' opstanding verzekerd. Hij overtuigt de *harten* en de *gewetens* van zijn discipelen. Zijn woorden tot Maria maken haar duidelijk wie Hij is, omdat ze met het uitspreken van die naam op die manier vertrouwd was. Zijn doorboorde handen en zijde worden getoond om de elf apostelen rust voor hun geweten te geven in de zekerheid van het aangenomen offer. En zó volkomen was Thomas' hart overtuigd, dat hij in vervoering uitriep: 'Mijn Heer en mijn God'.

Omtrent de hemelvaart van Christus vinden wij eveneens een groot verschil bij de evangelienschrijvers. Noch Matteüs, noch Johannes maken er melding van. Aan het slot van Matteüs' evangelie vinden wij de Heer nog op een berg in Galilea. Ook Johannes brengt ons niet naar de Olijfberg of naar Bethanië. Wel stelt de Heer door een symbolische handeling aan de zee van Tiberias zijn heengaan naar het huis van de Vader voor en het volgen van zijn discipelen daarheen, maar het is niet de hemelvaart zelf, het is niet het toneel van Bethanië, het is niet de werkelijke opname van de aarde naar de hemel. Marcus evenwel deelt ons het feit mee: 'De Heer dan, nadat Hij tot hen gesproken had, werd opgenomen in de hemel en zette zich aan de rechterhand van God' (Marc. 16:19). Hier wordt het feit van de hemelvaart vermeld, maar dat is ook alles. Het is eenvoudig de hemelvaart van Hem aan wie alle rechten en eer toebehoorden, die in de hemel op Hem wachtten. Maar wij lezen niets van het aandeel dat de discipelen in dit feit hadden. Het verhaal van Marcus zegt ons zelfs niet, of zij er al of niet ooggetuigen van waren.

Lucas gaat verder. In zijn evangelie wordt de hemelvaart van de Heer aanschouwd door mensen die beseften dat zij er onmiddellijk en persoonlijk belang bij hadden. 'En hij leidde hen uit tot aan Bethanië en hij hief zijn handen op en zegende hen. En het gebeurde, terwijl hij hen zegende, dat hij van hen scheidde en opgenomen werd in de hemel. En zij aanbaden hem en keerden terug naar Jeruzalem met grote blijdschap; en zij waren voortdurend in de tempel en prezen en loofden God' (Luc. 24:50-53). Zo ging de Heer Jezus als de opgestane Mens naar de hemel, terwijl Hij een schare achter zich liet die getuigen kon, dat Hij waarlijk hun Jezus was. En hoewel een wolk Hem uit hun gezicht wegnam, wisten zij toch dat Hij die in de hoogste hemelen ingegaan was, dezelfde Jezus was, die zij op aarde gekend hadden. Dezelfde Jezus, die met hen gegeten had vóór zijn opstanding, had ook *na* zijn opstanding met hen gegeten. Dezelfde Jezus, die hun een grote visvangst gaf tijdens zijn leven op aarde, had hun ook na zijn opstanding een grote vangst geschonken. Dezelfde Jezus, die vroeger het voedsel gezegend en aan hun uitgedeeld had, had dit nu weer gedaan. En dit was Degene die nu voor hun ogen naar de hemel opgevaren was. Schitterend toont de Heilige Geest ons de verschillende details van de wonderbare loopbaan van de Heer Jezus. Altijd zien wij dezelfde Jezus: te Bethlehem, bij zijn opstanding en op de berg der hemelvaart. Geopenbaard in het vlees wandelt de Zoon van God van Bethlehem naar Golgotha. Opgestaan uit de doden, met zijn doorboorde handen en doorstoken zijde, eet en drinkt Hij gedurende veertig dagen met zijn discipelen en gaat daarna met dezelfde doorboorde handen en doorstoken zijde naar de hemel. Hij onderwees zijn discipelen *na* zijn opstanding, zoals Hij te voren ook had gedaan. Hij gaf hun bevelen, en vertrouwde hun een taak toe, zoals tevoren. Hij kende hen en noemde hen bij hun naam, precies zoals vroeger. En toen zij Hem tenslotte nakeken, alsof zij Hem voor altijd verloren hadden, kwam een engel om hun te zeggen, dat dezelfde Jezus nog méér voor hen zou doen. 'Mannen van Galilea! waarom staat gij op te zien naar de hemel? *Deze Jezus*, die van u opgenomen is in de hemel, zal zó komen, op dezelfde wijze als gij hem naar de hemel hebt zien heengaan'.

Dit is het geheim, 'de verborgenheid der godsvrucht'. Alleen wanneer wij dit mysterie door de Heilige Geest gaan zien, leren wij God werkelijk kennen en aanbidden. Dit is de waarheid, die het huis van God vormt en vervult. 'God is geopenbaard in het vlees, gerechtvaardigd in de Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid' .

Hebben wij de Persoon van Jezus Christus wel levendig voor onze ogen? Hij was, zoals ik al meermalen gezegd heb, van alle eeuwigheid af in de schoot van de Vader; en toen Hij in het vlees geopenbaard werd, lag Hij in de nederige kribbe te Bethlehem. Hij leefde te midden van de moeiten en de smarten van het aardse

leven. Hij stierf aan het kruis. Hij stond op uit het hart der aarde en voer op tot de hoogste plaats in de hemel. De schakels die deze feiten aan elkander verbinden, kunnen nooit verbroken worden. De Heilige Geest houdt ze ons voor ogen, zoals Hij ze verbonden heeft en doet ons soms het verband ertussen met Goddelijke vreugde zien. Treffend is dit bijvoorbeeld in Psalm 23 en 24. De geïnspireerde dichter-profeet stelt ons de Heer Jezus eerst voor in het nederige leven van geloof, van afhankelijkheid en van hoop hier op aarde, en schildert daarna zijn ingaan als 'de Here, geweldig in de strijd', 'de Here der Heerscharen', 'de Koning der ere', door 'de eeuwige poorten' van zijn Jeruzalem in het duizendjarig rijk.

Gaan wij in de geest met Hem mee op die weg? En nemen wij werkelijk de plaats in, die Hij ook in deze wereld ingenomen heeft? Want nóg is Hij in de wereld verworpen. In hoeverre zijn wij daarin één met Hem? Geven wij aandacht aan deze 'geringe', aan de Heer Jezus, volharden wij *met Hem in zijn verzoeking* (Ps. 41:1; Luc. 22:28)? 'Overspeligen, weet gij niet, dat vriendschap met de wereld vijandschap is tegen God?' De Heer Jezus werd *na* zijn opstanding niet méér geacht dan vóór die tijd. De opstanding veranderde niets in dit opzicht. De wereld nam toen geen andere houding aan ten opzichte van Hem dan vroeger, toen hij geen plaats had om het hoofd neer te leggen. Hij verliet de aarde om naar de hemel te gaan, zoals Hij haar vroeger verlaten had om naar Golgotha te gaan. Bij zijn geboorte stond de kribbe van Bethlehem op Jezus te wachten en na zijn opstanding ging de hemel open om Hem te ontvangen. Hij presenteerde Zich aan Israël in de hoop dat het volk in Hem zou geloven en Hem zou aannemen, doch Israël verwierp Hem. Opgestaan stelde Hij zich door de apostelen opnieuw aan Israël voor; maar het getuigenis werd opnieuw verworpen. En *nog altijd* is de Heer Jezus een vreemdeling op aarde. In deze tijd duurt zijn verwerping voort. Als de opgestane Mens was Hij een eenzame wandelaar op de weg van Jeruzalem naar Emmaüs, zoals Hij voordien eenzaam de weg van Bethlehem naar Golgotha gegaan was. Hebben wij ons ééngemaakt met de Heer Jezus, de verworpenen, de eenzamen?

Veel dingen zouden wij nooit kunnen begrijpen als wij niet door de Goddelijke wijsheid Zelf onderwezen waren. 'Nog veel heb ik u te zeggen, doch gij kunt het nu niet dragen'.

God bereidt ons voor op steeds grotere mededelingen aangaande Hem. De Heer Jezus kan afstanden tot niets maken, zoals Hij ook tegenstand kan beteugelen. Op het meer van Galilea wandelde Hij op het onstuimige water, maar toen Hij in het schip was gekomen, 'kwam het schip terstond aan het land, waar zij heen voeren' (Joh. 6:21).

Wanneer de stralen van die verborgen heerlijkheid doorbreken en in onze harten schijnen, hoe welkom zijn zij dan! Wij kunnen alleen maar ons hart openen, opdat de Heer Jezus er in komt. Het geloof *luistert*. De Heer wilde, dat de Samaritaanse vrouw van het begin tot het einde toe eenvoudig zou luisteren. Zij mocht wel wat zeggen en dat deed ze ook, maar uit haar woorden bleek alleen maar dat haar verstand, haar geweten en haar hart voor de woorden van de Heer Jezus opengingen. En toen haar hart op die manier was voorbereid, kwam Hijzelf er met al zijn volheid in wonen. Dit luisteren van het geloof moeten wij meer in de praktijk brengen.

Wij hebben nu in het kort aan de hand van de evangeliën het onderling verband beschouwd tussen de verschillende delen van deze grote verborgenheid in de levensloop van onze Heer Jezus Christus, de Zoon van God. Wij zijn met de engelen en met de discipelen geweest te Bethlehem, in de graf tuin en op de Olijfberg. En als wij nu de Handelingen opslaan, zal het ons opvallen, dat de harten der apostelen vervuld zijn met het feit dat Jezus van Nazareth, de op aarde verachte en gekruisigde Mens, nu in de hemel is. Daarop is hun prediking gebaseerd. Petrus vooral legt de nadruk op het grote feit dat Jezus van Nazareth ten hemel gevaren is. Bij de uitstorting van de Heilige Geest moest Petrus wel de profetie van Joël aanhalen. Maar de manier waarop hij er over spreekt, is dat hij er Jezus van Nazareth, de Gekruisigde in ziet. Hij verklaart, dat de Man die in hun midden door tekenen en wonderen door God bevestigd was, thans in de hemel is, en als de *God* van wie de profeet spreekt, nu de beloofde Heilige Geest had uitgestort. Bovendien zegt hij, dat diezelfde Jezus de *Heer* is, in wiens *naam* nu de behoudenis gepredikt werd en op wiens *dag* eenmaal het oordeel zou komen.

Johannes ziet in de Heer Jezus op aarde de Zoon uit de schoot van de Vader in zijn volmaakte, onbevleete heerlijkheid. Petrus ziet de Zoon des mensen, de Nazarener, die op aarde veracht en verworpen was geweest, in de hemel, om genade, heil en kracht te geven.

Zo vinden wij ook in het derde hoofdstuk van de Handelingen dat Petrus in de naam van Jezus van Nazareth, die door de mensen verworpen, maar in de hemel verheerlijkt was, de bedelaar aan de Schóné Poort van de tempel geneest door het geloof in die naam. Bij deze gelegenheid verklaart de Apostel dat de hemel diezelfde Jezus had opgenomen en dat Hij daar zou blijven tot op het ogenblik dat zijn wederkomst tijden van herstel met zich zou brengen. Gedagvaard voor de overheden en schriftgeleerden betuigt Petrus (Hand. 4) dat deze versmade Jezus van Nazareth de steen is door de bouwlieden op aarde veracht, die tot 'een hoeksteen' geworden is in de hemel.

Van deze naam zijn de apostelen altijd vervuld, of wij hen nu voor de machten der aarde zien verschijnen of te midden van het lijden der mensheid zien handelen. Daarin lag al hun wijsheid, moed en kracht. En diezelfde Jezus is de enige grond van hun vertrouwen in de tegenwoordigheid van God (4:24-30). Hij, die zwak en veracht was in het oog van mensen, 'de heilige Knecht Jezus', tegen wie Israël en de heidenen, Herodes en Pilatus, de overheden en de koningen der aarde, zich hadden verzet, op *Hem* is hun geloof gericht, *Hij* is de grond van hun hoop voor God. Zij kennen Hem nu in het heiligdom, zoals zij Hem voorheen te midden van de mensen gekend hebben. En let u er eens op op welke verschillende manieren zij die naam gebruiken. Met volle *zekerheid* rekenen zij er op ten behoeve van een arme, kreupele man, met *onverschrokkenheid* strijden zij ervoor tegenover de wereld, en met grote *tederheid* - 'uw heilige Knecht Jezus' - pleiten zij op die naam bij God. De bedelaar aan de deur van de tempel wordt genezen door deze naam, en de plaats waar zij die naam voor God noemen, wordt bewogen en zichzelf worden vervuld met de Heilige Geest. Alle kracht wordt thans in de hemel aan die naam toegekend, zoals vroeger op aarde alle macht er uit voortvloeide. Méér nog: de wereld of de hel zelf worden er door beroerd; want de hoge priesters en de sadduceeërs worden vervuld met boosheid en werpen hen die van die naam getuigen in de gevangenis.

Toch aarzelt Petrus ook niet om de diepe vernedering te laten uitkomen van die Jezus, wiens verhoging in de hemel hij telkens opnieuw verkondigt. Dat is heel opvallend in zijn eerste toespraken. De Heer Jezus was verworpen, overgeleverd, verloochend, versmaad, gekruisigd, gedood! Petrus ontziet zich niet om zulke taal te bezigen. Hij roemt in de verachte naam van 'Jezus van Nazareth,' en heeft deze naam steeds op zijn lippen. Al de smart en de smaad onder welke vorm ook, die 'de Vorst des levens', de 'Heilige en Rechtvaardige', in zijn hart, in zijn lichaam of in zijn omstandigheden hier op aarde onderging, worden door hem herhaaldelijk in herinnering gebracht in een levendige en krachtige stijl, doortrokken van de zalving van de Heilige Geest. In die Jezus beroemt hij zich in zijn eerste toespraken (zie hfdst. 2 en 5). En hij vertelt dat Hij, die zij zo hadden behandeld volgens Gods besluit tot 'Heer en Christus' gesteld was. Dat een Mens in de hemel Davids Heer was, dat het zaad van Abraham was opgewekt om tot zegen te wezen, dat de beloofde Profeet, die aan Mozes gelijk zou zijn, nu naar de hemel was opgevaren - dit alles verkondigde hij met grote vrijmoedigheid.

En zoals de *zalving* van de Heilige Geest Petrus tot dit getuigenis in staat stelt, zo geeft ook de vervulling met de Heilige Geest dezelfde kracht aan Stefanus (zie hfdst. 7).

Petrus *spreekt* over de Heer Jezus in de hemel, maar Stefanus *ziet* Hem daar. De prediker verkondigt Hem zonder vrees, de martelaar aanschouwt Hem

onbelemmerd. 'Maar hij, vol van de Heilige Geest, hield zijn ogen naar de hemel gericht en zag de heerlijkheid van God en Jezus, staande aan Gods rechterhand.

En hij zei: Zie, ik zie de hemelen geopend, en de Zoon des mensen, staande aan Gods rechterhand' (Hand. 7:55,56). Voor Petrus was het even zeker als voor Stefanus dat de Heer Jezus in de hemel is, hoewel Petrus die verborgenheid alléén door 'de zalving van de Geest' kende en Stefanus haar door 'de vervulling met de Geest' aanschouwde. Was het maar zo dat ook wij die verborgenheid meer in diezelfde kracht kenden, zodat wij er nu reeds in het licht van de Geest van konden genieten, zoals wij er ons later in de hemel voor eeuwig in zullen verblijden.

Wat een geweldig schouwspel is er zo voor ons geloofsoog blootgelegd. Wij zien de band tussen hemel en aarde, tussen God en zondaren, tussen de schoot van de Vader en de kribbe te Bethlehem, tussen het kruis van Golgotha en de troon van de Majesteit in de hemel. Zouden wij met ons menselijk verstand ons ooit zulke dingen hebben kunnen voorstellen? En toch is deze verborgenheid een levende, eeuwige werkelijkheid. 'Dit nu: 'Hij is opgevaren, wat is het anders, dan dat Hij ook nedergedaald is naar de lagere delen der aarde? Hij die neergedaald is, is dezelfde, die ook opgevaren is boven alle hemelen, opdat Hij alles vervullen zou' (Ef. 4:10). De Heilige Geest had de God der heerlijkheid in het kindje te Bethlehem geopenbaard en nu betuigt Hij dat alle macht en genade te vinden is in de verheerlijkte Mens in de hemel!

Wat een Goddelijke geheimen zijn dit, die alle menselijk begrip te boven gaan! 'Wie zeggen de mensen dat ik, de Zoon des mensen ben?' (Matt. 16:13). Dit was de vraag van de Heer in de tijd van zijn vernedering; en het enige juiste antwoord was: 'Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God' (vs. 16). En later, toen aan de apostelen bij hun prediking gevraagd werd; 'Door welke kracht of door welke naam hebt gij dit gedaan?' luidde het antwoord: 'Door de naam van Jezus Christus, de Nazaréner, die gij gekruisigd hebt, die God uit de doden heeft opgewekt, door Hem staat deze hier gezond voor u'.

Dit is de Heer Jezus, altijd dezelfde Heer Jezus! Hij heeft de herinnering aan Zichzelf 'in de benedenste delen der aarde' achtergelaten en heeft die met zich omhoog gevoerd, 'ver boven alle hemelen'. Hij vervult alle dingen! God is geopenbaard op aarde en de Mens is opgenomen in de hemel. Dat God hier op aarde in zijn volle heerlijkheid geweest is, dat de Zoon uit de schoot van de Vader, te midden van de mensen was, dat heeft het geloof in die tijd begrepen. Dat de Mens nu in de hemel is, dat Hij uit alle smaad, verachting en vernedering daarheen is gegaan, dat is aan het geloof geopenbaard in *deze* tijd. In het geloof nemen wij de verborgenheid aan dat het dezelfde Jezus is; dat 'Hij die neergedaald is dezelfde is die opgevaren is.'

Alléén de Heer Jezus kon het werk van een Middelaar verrichten, omdat Hij twee naturen bezat in één en dezelfde Persoon. Hij die werd geboren uit de Maagd, was Immanuël, dat is: 'God met ons'. 'Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouders en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, eeuwige Vader, Vredevorst' (Jes. 9:5). Hij, die tot de joden sprak en toen als Mens maar iets ouder dan dertig jaar was, was er al vóór Abraham (Joh. 8:58).

Dit is de verborgenheid. Door het geloof nemen wij dit geheim aan. En door het geloof begrijpen wij nog méér van die verborgenheid, en luisteren wij met inzicht en blijdschap naar de woorden: 'Gerechvaardigd in de Geest (...) gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld'. Hoewel God geopenbaard is in het vlees, is Hij gerechvaardigd in de Geest. Alles in Hem was moreel volmaakt schoon; alles was naar Gods hart, en op oneindige, onbeschrijfelijke wijze God waardig. Wij hebben een rechtvaardiging nodig van buiten, door een ander, want in ons is niets in zichzelf rechtvaardig. In de Heer Jezus was alles rechtvaardig; geen woord, geen gedachte, geen beweging, die niet een God welgevallig offer, een liefelijke geur was. Hij was even heilig onder het hart van Maria als in de schoot van de Vader; even onbesmet als Mens en als God; even rein te midden van de bezoedeling van de wereld als toen Hij dagelijks de vreugde van de Vader was vóór het begin van de wereld. Door het geloof begrijpen wij dan ook dat de moeite en het lijden, de dood en de opstanding van die Verlosser niet voor Hemzelf waren, alsof Hij zoiets nodig had, maar alleen voor zondaars, opdat Hij aan de volken gepredikt en in de wereld geloofd zou worden. In het offer, dat Hij volbracht en in de gerechtigheid die Hij bewerkte en aanbracht, wordt de Heer Jezus aan zondaars voorgesteld, wie zij ook mogen zijn, Jood of heiden, opdat zij hun vertrouwen op Hem zouden stellen en door Hem van hun rechtvaardiging verzekerd zouden zijn.

De tijd zou ons ontbreken, als wij Gods Woord van boek tot boek over deze verborgenheid zouden willen nagaan. Maar na de Handelingen geeft de brief aan de Hebreëën ons in dit opzicht het meeste onderwijs. 'Opgenomen in heerlijkheid', dat lezen wij van het begin tot het einde in die Goddelijke openbaring. Elk hoofdstuk van dit bijbelboek, elk punt van beschouwing geeft ons de Heer Jezus te zien als Mens in de hemel. De brief begint er direct mee. Het lijkt zelfs wel, alsof dit onderwerp zonder inleiding abrupt voor onze aandacht gesteld wordt. Voor iemand echter die de Heer Jezus lief heeft, spreekt deze manier van voorstellen bijzonder aan. Van de Zoon, 'de uitstraling van Gods heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen' (Hebr. 1:3), wordt ons gezegd dat 'Hij door zichzelf de reiniging van de zonden tot stand heeft gebracht' en dat Hij is gaan zitten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge. Dáár heeft Hij een uitnemender naam dan de engelen

geërfd en Hij heeft recht op een troon, die tot in eeuwigheid zal blijven bestaan. Hij wacht slechts op die plaats van de hoogste macht, totdat zijn vijanden tot een voetbank voor zijn voeten gemaakt worden.

Het tweede hoofdstuk laat ons dezelfde Persoon uit een ander oogpunt zien. Hij is het die heiligt en zich neergebogen heeft om het zaad van Abraham aan te nemen en de dienst van een bloedverwant, een lossers voor hen te vervullen (vgl. Ruth 3, 4).

Hij is als mens in de hemel teruggekeerd, om dáár voor ons het werk van barmhartig en getrouw Hogepriester te verrichten. Ja, de brief is zó met de gedachte aan de Heer Jezus vervuld, dat hetzelfde hoofdstuk ons Hem voor de tweede maal voorstelt volgens Psalm 8: 'een weinig minder dan de engelen geworden', maar nu 'met heerlijkheid en eer gekroond'.

Hoofdstuk 3 en 4 vormen een tussenzin, die slaat op het voorafgaande. Ook daar evenwel wordt Christus op dezelfde wijze ons voor ogen geschilderd. In zijn mensheid hier op aarde is Hij in alle dingen net als wij verzocht geweest, met uitzondering van de zonde; maar nu is Hij, de Zoon van God, de hemelen doorgedaan om ons genade en hulp uit het heiligdom te kunnen geven op het moment dat wij daaraan behoefte hebben.

In de volgende drie hoofdstukken, die over het priesterschap gaan, vinden wij hetzelfde. Van de Zoon wordt gezegd dat Hij een Priester geworden is 'hoger dan de hemelen' (7:26). Hij was gekomen om op aarde uit de stam van Juda geboren te worden, maar nu is Hij opgevaren naar de hemel en is Hij voor allen die Hem gehoorzamen een oorzaak van eeuwig heil geworden' (5:8). Precies zo is het in hoofdstuk 8 en 9, die over de verbonden gaan. Wij zien de Heer Jezus in de tabernakel in de hemel, 'de ware tabernakel, die de Heer heeft opgericht, niet een mens,' als middelaar van een beter verbond.

In het tiende hoofdstuk, waar het *slachtoffer* de hoofdgedachte is, wordt ons dezelfde ten hemel gevaren Christus voor ogen gesteld. Hij, die kon zeggen: 'Zie, ik kom' is, nadat Hij zondaren geheiligd heeft, in het lichaam dat Hij op aarde had weer naar de hemel gegaan en heeft door zijn bloed voor ons een weg geopend, waardoor wij met alle vrijmoedigheid in het heiligdom, in Gods tegenwoordigheid, mogen ingaan.

Hiermee eindigt het leerstellig gedeelte van deze brief. Maar ook in het praktische gedeelte dat daarop volgt, keert hetzelfde onderwerp, de verheerlijkte Christus, weer terug. In de waarschuwingen die volgen, vinden wij Hem opnieuw als 'de Overste Leidsman en Voleinder van het geloof, die om de vreugde die voor Hem

lag, het kruis heeft verdragen en de schande heeft veracht en is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van God'. In dit nieuwe karakter zien wij Hem nu in de hemel - zijn leven van geloof, maar ook alles, wat Hij leed en deed voor ons in zijn Goddelijke genade, heeft Hem daar gebracht. In de hemel straalt de Heer Jezus in helder licht voor het oog van het geloof. Hadden wij maar meer besef van die heerlijkheid en ging ons hart er maar meer naar uit, dan zouden wij begrijpen dat de hemel met een geheel nieuwe tot dusver onbekende glans schittert, sinds de Heer Jezus daar gekomen is met al de rechten en in al de karakters, die Hij zich op aarde (en dat voor ons, zondaren) heeft verworven.

Dat is de verborgenheid. De Zoon heeft vlees en bloed aangenomen, waardoor Hij de lossen van het nageslacht van Abraham is geworden en daarop is die verheerlijkte Persoon in de hemel opgenomen. 'God is geopenbaard in het vlees', is 'opgenomen in heerlijkheid'. Het brengt ons inderdaad tot aanbidding, als we de verbinding tussen de verschillende onderdelen van deze verborgenheid naspeuren. En deze verbinding zal in eeuwigheid met verbroken worden, al brengt zij dingen samen die v r buiten de gezichtskring van alle geschapen wezens liggen. De Heilige Geest houdt ons deze verbinding voor ogen, zoals Hij die voor het welbehagen en de heerlijkheid van God volgens Gods eeuwige raadsbesluit heeft geformeerd. 'Het Woord, dat vlees geworden is', waarover Johannes 1:14 spreekt, is ook 'iets goeds, dat uit Nazareth is voortgekomen' (1:47). De Emmanuel, God met ons in Matte s 1:23 is dezelfde als het kind, dat in de kribbe van Bethlehem lag (2:11). In het midden van de troon zien wij een Lam, staande als geslacht (Openb. 5). Hij die wijsheid bezat voor de meest gewone zaken van het dagelijkse leven, was Dezelfde die, verborgen in de Godheid, de grondslag was van het gehele raadsbesluit van God (Spr. 8). In de braamstruik bij de Horeb was de God van Abraham; in de wolkkolom in de woestijn was de Heerlijkheid; in de gewapende man die Jozua bij Jericho ontmoette was de Overste van de legerscharen van de Here; in de vreemdeling, die Gideon op zijn dorsvloer bezocht, en Manoah op zijn akker, was die God, aan wie all en de aanbidding van de hele schepping toekomt. Dit zijn maar een paar bewijzen die aantonen dat de hoogste heerlijkheid en de diepste vernedering nauw aan elkaar verbonden zijn. 'Niemand is opgevaren in de hemel dan hij die uit de hemel neergedaald is, de Zoon des mensen, die in de hemel is' (Joh. 3:13).

Prachtig vinden wij deze gedachte in de brief aan de Efezi ers (4:9) terug. 'Dit nu: Hij is opgevaren, wat is het anders dan dat hij ook neergedaald is naar de lagere delen der aarde?' De waardigheid van Hem die ten hemel is gevaren, de plaats die Hij bekleedt, de dienst die Hij vervult - alles draagt zo'n verheven karakter, dat daaruit blijkt, dat Hij die neergedaald is, reeds in de hemel ver boven alle dingen was; zoals

geschreven staat: 'Hij, die van boven komt, is *boven allen*' (Joh. 3:21). De waardigheid van zijn Persoon is onlosmakelijk verbonden met het geheim van zijn opvaren en neerdalen. De vraag in Efeziërs 4:9 schijnt dit in te sluiten en de brief aan de Hebreeënen ontvouwt de reden daarvan vollediger. Want daarin wordt gezegd dat Hij, voordat Hij naar de hemel ging, de reiniging van de zonden door Zichzelf tot stand heeft gebracht, dat Hij hem te niet heeft gedaan, die de macht over de dood had en dat Hij al degenen verlost heeft die aan de duivel onderworpen waren. Als Degene die dit alles verricht had, ging de Heer Jezus naar de hemel; en nu Hij daarheen opgevaren is, vervult Hij de ware tabernakel, het heiligdom in de hemel, dat God opgericht heeft, om dáár een eeuwige erfenis voor ons veilig te stellen en de hemelse dingen te reinigen (Hebr. 1, 2, 5, 8 en 9).

Wie kon in zo'n heerlijkheid en kracht naar de hemel gaan, behalve Hij, die reeds in de hemel was geweest, 'boven allen?'. 'Dit nu: Hij is opgevaren; wat is het anders, dan dat hij ook is neergedaald?' Het werk, dat de Heer Jezus volbracht, zegt ons wie Hij is. Zelfs zijn lijden in zwakheid en vernedering meldt ons de Goddelijke heerlijkheid van zijn Persoon.

Hierop volgt: 'Hij, die neergedaald is, is dezelfde die ook opgevaren is boven alle hemelen, opdat Hij alles vervullen zou'. Deze woorden getuigen van de onmetelijkheid van zijn onbegrensde macht, zoals de vorige zin ons de waardigheid van zijn Persoon heeft geopenbaard. In zijn werk, in zijn leven op aarde, in zijn overwinningen zijn de hoogste en de laagste plaatsen door de Heer Jezus bezocht. Hij is op aarde geweest, in de benedenste delen der aarde. Hij was in het graf, het gebied van de macht van de dood. Thans is Hij in de hoogste hemelen, verheven boven alle overheid en macht; zo wordt zijn rijk en zijn heerschappij voor ons geloof tentoongespreid. Zelfs op de dakrand van de tempel, en op de hoogste berg zouden wij zo'n schouwspel niet gezien hebben. Maar aan het geloof wordt het geschonken. 'Hij die neergedaald is, is dezelfde, die ook opgevaren is boven alle hemelen, opdat Hij alles vervullen zou.'

Het is dezelfde Jezus, Emmanuel, de Zoon, en tegelijk de bloedverwant-losser van het nageslacht van Abraham. Wij moeten de twee naturen in Hem niet verwarren. In het geloof buig ik mij voor het feit dat Hij die heiligt, deel genomen heeft aan vlees en bloed. Ik erken met mijn hele hart de waarachtige mensheid in zijn Persoon; maar het was geen *onvolmaakte* mensheid, die op de een of andere manier onder de gevolgen van de zonde lag. Het maakt mij blij, als ik de Heilige Geest hoor spreken over de „*Mens Christus*”. De Mens die gehoorzaam is geweest, is het fundament van onze gerechtigheid (Rom. 5:15). De opgestane *Mens* is het onderpand van onze opstanding (1 Kor. 15:20). De *Mens*, die opgevaren is, is de garantie, dat onze belangen elk ogenblik voor God in de hemel behartigd worden

(1 Tim. 2:5). De *Mens* die straks uit de hemel terug zal komen, is de grondslag en de blijdschap van het toekomstige koninkrijk (Ps. 8). De verborgenheid van de *gehoorzame, gestorven, opgewekte, ten hemel gevaren en wederkomende Mens* omvat dus het hele raadsbesluit van God. Maar ik zeg nog eens: de Persoon van Christus moet in zijn onverbreekbare eenheid in het oog gehouden worden. Het volmaakte werk van Christus in elke daad van zijn dienst, in al wat Hij deed en leed, en in alles wat Hij nog doet, is het werk van zijn hele Persoon. Die hele Persoon hing aan het kruis en was overal waar Hij heenging. Die Persoon was het slachtoffer, en in die Persoon was de Zoon, 'God over alles, gezegend tot in eeuwigheid'. Hij gaf zijn geest over ⁷ (Joh. 19:30) hoewel Hij stierf onder het oordeel van God over de zonde, en hoewel Hij door de handen van boze mensen gekruisigd en gedood werd. En dit is een oneindige barmhartigheid. Het was *Jezus zelf*, van het begin tot het eind. Hij betrad die verborgen weg alléén, zonder iemands hulp. Niemand dan Hij, 'God geopenbaard in het vlees', had die weg kunnen bewandelen. De Zoon uit de schoot van de Vader werd hier op aarde het Lam voor het altaar; en daarna bereikte het geslachte Lam de plaats der heerlijkheid boven alle hemelen. Het is zijn Persoon, die kracht en waarde aan alles geeft. Zijn dienst alleen zou niet gebaat hebben, zijn lijden, sterven, opstanding of hemelvaart zouden niet gebaat hebben, als de Heer Jezus niet Degene was die Hij is. Zijn Persoon is 'de Rots', en dáárom is zijn werk volmaakt (Deut. 32: 4). Het is het grootste mysterie dat denkbaar is.

Maar wij moeten terdege beseffen dat de Heer Jezus niet aan ons wordt geopenbaard om over Hem te redeneren, maar om in Hem te geloven, Hem lief te hebben, te vertrouwen en te aanbidden.

Straks zal het koninkrijk van Christus op aarde getuigenis afleggen van deze wonderbare vereniging van God en mens, van hemel en aarde. Hemel en aarde zullen elk op hun eigen wijze getuigen en verkondigers zijn van deze verborgenheid. De hemel verheuge zich, de aarde juiche' (Ps. 96:11). De gemeente met de verhoogde en verheerlijkte Mens in de hemel verenigd zal vér boven alle overheden en machten verheven zijn. De ladder die Jakob zag, zal opgericht zijn; en de Zoon des mensen zal het middelpunt zijn van alle hemelse en aardse heerlijkheid en heerschappij. De openbaring van Gods kinderen zal de hele schepping vrij maken van de slavernij der vergankelijkheid tot de vrijheid der heerlijkheid. De hemelse stad (de bruid, de vrouw van het Lam) zal neerdalen uit de hemel en de koningen der aarde zullen hun heerlijkheid naar haar toe brengen, terwijl zij aan de aarde de wateren van haar rivier zal geven, de bladeren van haar

⁷ Zo staat er in het Grieks, en niet: Hij gaf de geest.

levensboom en het licht van haar heerlijkheid. Engelen rondom de troon zullen zeggen: 'Waardig is het Lam, dat geslacht is', en elk schepsel, dat in de hemel is en op de aarde en in de zee zal dankzegging en eer en heerlijkheid en kracht geven aan 'Hem die op de troon zit en het Lam' in alle eeuwigheid. De volken zullen de oorlog niet meer leren. 'Het stuk hout van Juda' en 'het stuk hout van Efraïm' zullen bijeen gevoegd worden, en zij zullen één koning hebben (Ezech. 37). 'En het zal te dien dage geschieden, dat Ik verhoren zal, luidt het Woord des Heren. Ik zal de hemel verhoren, en die zal de aarde verhoren en de aarde zal het koren, de most en de olie verhoren, en die zullen Jizreël verhoren' (Hos. 2:21, -22). De kostelijke vruchten zullen in het toekomstige koninkrijk geoogst worden van de vereniging tussen God en mens, waarin wij ons reeds mogen verblijden. De grond van al deze openbaringen in hemel en op aarde, onder engelen, mensen, schepselen, ja, in de schepping zelf, is te Bethlehem, in de hof van Jozef van Arimathéa en op de Olijfberg te vinden. Laten wij deze verborgenheden met heilige aandacht beschouwen, evenals de engelen in de velden van Bethlehem en bij het graf van de Heer Jezus. Laten wij meer indringen in wat de discipelen bezighield op de Olijfberg, toen zij hun ogen naar de hemel gericht hielden om hun ten hemel gevaren Meester na te staren (Zie Luc. 24:4-52). Zij vierden toen symbolisch het feest van 'de eerstelingen' (Lev. 23:9-14).

De Heer Jezus, de ware Eersteling, was juist 'ingezameld'; en als hun Goddelijke Meester had Hij hun de verborgen betekenis van de garf der eerste vruchten, d.w.z. de betekenis van zijn opstanding, uitgelegd. Zij zien hun opgewekte Heer naar de hemel gaan en vierten feest als met een brandoffer. 'En zij aanbaden Hem en keerden terug naar Jeruzalem met grote blijdschap' (Luc. 24:52).

Inderdaad: 'de verborgenheid der godsvrucht is groot: God is geopenbaard in het vlees, gerechtvaardigd in de Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid'.

De Heer Jezus trad het licht van de hoogste hemelen binnen; maar Hij ging daar in met de luister die Hem eigen was; en thans is Hij daar met een heerlijk lichaam, precies zoals óns lichaam eens zal zijn. De ware Mens is in de hoogste hemelen, maar het is een verheerlijkte Mens. Doch hoewel Hij verheerlijkt is, heeft Hij tóch de waarachtige menselijke natuur. De Heer Jezus is in de hemel met hetzelfde lichaam, waarin hij hier op aarde gewandeld heeft. Dit is 'het heilige', dat door de Heilige Geest in de schoot van Maria gevormd is (Luc. 1:35). Dit is de 'Heilige', die, hoewel Hij in het graf was, geen ontbinding heeft gezien (Hand. 2:27). Dit is 'het lichaam' dat voor ons opgeofferd is en waarin Hij onze zonden gedragen heeft op het hout (1 Petr.2:24). Met diezelfde natuur waarin Hij allerlei smaad verachting en lijden gedragen heeft, zit Hij nu in onbegrijpelijke heerlijkheid voor eeuwig in de

hemel. Het lichaam dat doorboord is, is hetzelfde dat aller oog zal zien. Deze tabernakel zal nooit afgebroken worden. Op de Persoon van Christus, die ook zijn menselijke natuur insluit, zal eeuwig aller verering, lof en aanbidding gericht zijn. Op dit moment bevindt Hij Zich in de hoogste heerlijkheid, ver boven de hele schepping van God verheven en boven elke naam die genoemd kan worden.

Hij werd daar ontvangen met de onuitsprekelijke liefde en met het grenzeloze welgevallen van God de Vader, nadat Hij het plan van Gods genade tot verlossing van zondaren volkomen ten uitvoer had gebracht.

Hij werd opgenomen in triomf, nadat Hij de 'gevangenschap gevangen genomen had' (Ef. 4:8); en de overheden en gezaghebbers ontwapend had (Kol 2:15), en Hij nam dáár zijn plaats in aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen, bekleed met al de macht die Hem in hemel en op aarde gegeven was. Hij werd opgenomen als het Hoofd van zijn lichaam, de gemeente, zodat deze uit de volheid der Godheid, die lichamelijk in Hem woont, opgroeit met de goddelijke groei door de Heilige Geest, die ons is gegeven.

Hij werd opgenomen als in een tempel om dáár in de tegenwoordigheid van God voor ons te verschijnen en daar te zitten als de bedienaar van de ware tabernakel en om altijd onze Voorspraak te zijn en daardoor voor de troon ons te dienen.

Hij werd opgenomen als onze Voorloper in het huis van de Vader om daar woningen in gereedheid te brengen voor de kinderen die God Hem gegeven heeft, opdat zij ook zijn mogen, waar Hij is (Joh. 14:2,3).

En bovendien: de Heer Jezus wacht daar. Hij wacht om te verschijnen, teneinde de zijnen te ontmoeten in de lucht, opdat zij voor eeuwig met Hem mogen zijn. Hij wacht, totdat Hij opnieuw gezonden zal worden om tijden van verkwikking op aarde te brengen door zijn tegenwoordigheid. En Hij wacht, totdat zijn vijanden gesteld worden tot een voetbank voor zijn voeten.

Gering is onze liefde en klein onze kracht; maar in principe is er niets dat op waardige wijze aan zulke voor het geloofsoog onthulde 'gezichten' beantwoordt dan die geest van *toewijding*, die Paulus deed zeggen: 'Ik weet vernederd te worden, ik weet ook overvloed te hebben' (Fil. 4:12) en die geest van *verlangen*, die ons naar Hem doet uitzien, en die zegt: 'Kom, Heer Jezus! Ja, kom spoedig!'

Onze God en Verlosser heeft zó door onverbreekelijke banden zijn mensheid met zijn Godheid verbonden. Zijn eigen blijdschap en heerlijkheid alsook zijn raad en sterkte garanderen de duurzaamheid ervan voor eeuwig. God-Mens... , hoe onverklaarbaar die vereniging ook is. Hij zelf heeft haar gevormd; Hij heeft die

vereniging in Zichzelf tot stand gebracht. In het geloof nemen wij het aan. De zondaar die gelooft, rust in vrede en veiligheid op de Rots der eeuwen.

HOOFDSTUK 5

‘Alles hebt Gij onder zijn voeten onderworpen’ (Hebr. 2:8).

Als wij het evangelie naar Lucas opslaan, valt ons direct de innige nauwe gemeenschap tussen hemel en aarde op, die daar gevonden wordt. Voor de behoeften en zwakheden der mensen gaat de deur van de hemel open; en éénmaal geopend, blijft zij ook wijd open staan.

Zacharias en Elizabet ‘waren beiden rechtvaardig voor God, en wandelden in alle geboden en inzettingen van de Heer, onberispelijk’ (Luc. 1:16) Zij waren uit de priesterlijk familie, uit het nageslacht van Aäron. Doch het was niet hun *rechtvaardigheid*, die de hemel voor hen opende, maar hun *zwakheid en gebrek*. Elizabeth was onvruchtbaar en zij waren beiden op hoge leeftijd gekomen; maar juist in hun verdriet en zwakheid lag hun eigenlijke zegen. Want bij deze onvruchtbare vrouw en deze kinderloze man komt de engel Gabriël met een belofte uit de hemel. En zoals wij al opmerkten: is de hemel éénmaal geopend, dan wordt hij wijd open gezet. De engelen zijn vol activiteit en blijdschap. Of het in de tempel is of in de heilige koningsstad of in een afgelegen dorp in het verachte Galiléa, dat maakt mets uit. Gabriël bezoekt al die plaatsen. De heerlijkheid van God zowel als de legerscharen der engelen vervullen de velden van Bethlehem. De Heilige Geest vervult met goddelijk licht en kracht Zijn uitverkoren instrumenten; en de Zoon zelf neemt vlees en bloed aan. Hemel en aarde zijn op deze manier heel dicht bij elkaar gebracht. De activiteit en blijdschap, die bóven zijn begonnen, worden op aarde gevoeld en beantwoord. De herders, de bevoorrechte vrouwen, de oude priester en het ongebooren kind delen in de heilige verrukking van het ogenblik en gelovigen die in de verwachting van Israëls verlossing leefden, treden uit de duisternis in het licht (Luc. 2:38). Alles gebeurt als in een oogwenk, maar een geweldige verandering komt tot stand. De aarde verneemt uit de mond der engelen, dat de hemelen wijd voor haar openstaat. En wat een nauwe gemeenschap is er tussen hemel en aarde! De engel noemt Zacharias en Maria bij hun naam en spreekt tot hen over Elizabet. Met het hart begrijpen wij die taal. En we zouden de Heer nog méér dankbaar zijn voor al deze dingen, als wij eenvoudiger en geloviger leefden in het bewustzijn van de realiteit en de nabijheid van de hemel.

Jakob en Stefanus hebben elk in hun tijd de geopende hemel gezien en zij hebben mogen begrijpen dat het hen persoonlijk aanging. Een ladder vertoonde zich aan Jakob's oog, waarvan de top tot in de hemel reikte en het uiteinde op de plek stond,

waar hij lag. Het was een ellendige, onheilige plek, die getuige was van zijn zonde en zijn ongeluk; maar de ladder stond dáár, en de stem van de Heer, die in zijn heerlijkheid daar boven stond, sprak tot Jakob over zegen, over veiligheid, over leiding en over de erfenis, die hem wachtte.

Stefanus zag eveneens de hemel geopend en de heerlijkheid geopenbaard. Maar hij zag de Zoon des mensen *staande* aan de rechterhand van God. Dit maakte aan deze martelaar precies hetzelfde duidelijk wat de ladder aan de aartsvader verkondigde: namelijk dat hij en de omstandigheden waarin hij zich bevond, op dat ogenblik worden gekend in de hemel en met meeleven van daaruit aanschouwd werden. Zo was het in de tijd van Jakob en Stefanus en zo is het nu ook. De tijd maakt geen verschil. In het geloof zien wij diezelfde geopende hemel. Het leert ons dat er tussen die hemel en onze omstandigheden gemeenschap is. Voor het geloofsoog is er een ladder en de hemel is open. De Mens Christus Jezus, de Middelaar van het nieuwe verbond, de Hogepriester, de Voorspraak bij de Vader, Hij die medelijden heeft, de Voorloper in de gewesten der heerlijkheid, zien wij aan de top van deze ladder.

De Heer Jezus is opgevaren en door het geloof weten wij dat zijn werkzaamheid thans in de hemel, waar Hij heengegaan is, geheel en al *ten onzen behoefte* is. Aan onze noden zowel als aan ons verdriet wordt daar gedacht. Jakob leed als een boeteling, Stefanus als een martelaar, maar de hemel was evengoed Jakob's hemel als die van Stefanus. Maar dit is nog niet alles. Er is nog een andere verborgenheid in de hemel. Wij weten dat als de Heer zijn plaats in de hemel op déze wijze voor ons innam. Hij het ook deed als Degene die door de mensen veracht en verworpen was. Zeker, de Heer Jezus stierf onder de hand van *God*. Hij was een offer voor de zonden. 'Het behaagde de Here Hem te verbrijzelen' (Jes. 53 :10). Hij stond op als Degene die zó gestorven was: zijn opstanding getuigde van de aanneming van zijn offer; en in ditzelfde karakter voer Hij op ten hemel om daar de bedoeling die Gods genade met zo'n sterven en opstaan had, voort te zetten. Maar de Heer stierf ook onder de hand der *mensen*. De boosheid der mensen had evengoed deel aan zijn dood als de oneindige genade van God. Hij is door de wereld gehaat en verworpen, gekruisigd en gedood. Dit is de dood van de Heer Jezus uit een ander oogpunt beschouwd. En ook zijn opstanding en hemelvaart moeten uit datzelfde oogpunt beschouwd worden. De opstanding van Christus is het bewijs dat deze wereld geoordeeld zal worden (Hand. 17:31) en na zijn hemelvaart wacht Hij op de dag, waarop 'zijn vijanden gelegd worden tot een voetbank voor zijn voeten' (Hebr. 10:13). Zo aanschouwen wij de opgevaren Jezus als de Hogepriester, die in de hemel in genade onze Voorspraak is en die tegelijkertijd wacht op het oordeel over zijn vijanden.

Het evangelie verkondigt de *eerste* van deze verborgenheden; de dood van de Heer Jezus *onder de hand van God* voor ons, en zijn opstanding en hemelvaart, die met deze dood in overeenstemming waren. En in dat evangelie roemen wij terecht, omdat het ons gehele heil omvat ⁸. Aan de *tweede* verborgenheid: dat de Heer gestorven is door de hand van mensen, geven wij soms wel eens wat te weinig aandacht.

En daardoor gaat er veel aan ons voorbij. Want al wordt het feit dat de dood van de Heer Jezus door de handen der mensen op aarde vergeten, in de hemel wordt het niet vergeten. Wat *tegenwoordig* in de hemel geschiedt, is het gevolg van de dood van de Heer Jezus als het *offer* voor de zonde, en van zijn voorbede als Priester op grond van die dood, maar straks zal de dood van de *Goddelijke Martelaar*, de Zoon van God, die door *mensen* is omgebracht, het karakter bepalen van dat wat de hemel zal doen. Dit onderscheid wordt in de Schrift steeds consequent volgehouden. De hemel, die in Openbaring 4 voor ons oog is geopend, verschilt totaal van die, welke wij in de brief aan de Hebreëen geopend zien. Zowel in de brief aan de Hebreëen als in de Openbaring zien wij een troon en een tempel in de hemel; maar het verschil tussen die twee is heel opmerkelijk. In de Hebreëenbrief is het de troon der genade; en alles wat in onze tegenwoordige toestand van nood en verdriet noodzakelijk is, is daar te verkrijgen. In de Openbaring is het de troon van het oordeel; de instrumenten of uitvoerders van Gods toorn en wraak omringen deze troon. In de Hebreëenbrief is het heiligdom of de tempel door de Hogepriester van onze belijdenis in bezit genomen; de Middelaar van een beter verbond verricht dáár zijn dienst in de kracht van zijn eigen kostbaar bloed. Uit de tempel in de Openbaring komen echter vreselijke geluiden, waaruit blijkt dat de oordelen in gereedheid worden gebracht; wij horen bliksemen, aardbevingen en stemmen. Het is als de tempel, die de profeet Jesaja zag, vervuld met rook, waarvan de posten der drempels schudden als bewijs, dat de God, aan wie de wraak toekomt, zich dáár in zijn heerlijkheid openbaarde (Jes. 6).

Het visioen dat wij in de Openbaring krijgen van de hemel, is dus zeer ernstig. Het is de plaats van Gods macht, die zich klaarmaakt voor het oordeel. De zegels worden geopend, de trompetten geblazen, de schalen geledigd; alles leidt tot een vreselijke verdrukking over de aarde. Het altaar, dat daar staat, is niet het altaar

⁸ Bij de prediking van het evangelie moet zeker de zonde van de mens in het ter dood brengen van de Heer der heerlijkheid in het licht worden gesteld; maar de dood van de Heer als het Lam van God, is het fundament van de genade die door het evangelie aangekondigd wordt.

van de brief aan de Hebreëën waar de hemelse priesters van het brood des levens eten, maar het is een altaar waaruit oordelend vuur voortkomt voor de aarde. Er is daar ook oorlog, en tenslotte gaat de hemel open voor Hem, wiens naam is 'het Woord van God', wiens kleed in bloed gedoopt is en die een scherp zwaard in zijn mond draagt om daarmee de volken te slaan.

Hier zien wij de hemel uit een nieuw gezichtspunt. De tegenstelling is opvallend. Het is niet de hemel, die wij *thans* door het geloof zien, een heiligdom van vrede, voorzien van alles wat van genade spreekt en daarvoor dienstbaar is; maar het is een hemel die ons verklaart dat, hoewel oordelen niet het gewone werk voor de Heer is, Hij het toch moet doen, nu de tijd ervoor gekomen is. De hemel is achtereenvolgens de plaats van *genade*, van *oordeel*, en van *heerlijkheid*. Nu is het de hemel van genade; als Openb. 4 in vervulling gaat zal het de hemel van oordeel zijn; en zo blijft het gedurende het hele boek, totdat wij aan het slot, in de hoofdstuk 21 en 22, in de hemel der heerlijkheid gebracht worden.

Wij moeten vertrouwd raken met de ernstige waarheid dat het oordeel aan de heerlijkheid vooraf gaat. Ik bedoel dit met betrekking tot de geschiedenis van de wereld. De gelovige is uit de dood overgegaan in het leven. Voor hem is er geen oordeel. Hij staat niet op ten oordeel maar ten leven. Maar hij moet weten dat in Gods regering over de aarde of de wereld, het oordeel aan de heerlijkheid voorafgaat. Het koninkrijk zal komen met het *zwaard* of de 'ijzeren roede'. voordat het komt met de *scepter*. Wanneer de Zoon van God de heidenen tot zijn onderdanen neemt, dan breekt hij hen eerst aan stukken als een pottenbakkersvat (Ps. 2:9). De Oude van dagen zit op een troon door vuurvlammen omringd met de boeken geopend voor zich vóórdat de Zoon des mensen tot Hem nadert met de wolken van 'de hemel om macht en gezag te ontvangen (Dan. 7).

Dit alles wordt ons duidelijk in de Schrift uiteengezet. In Openbaring 4 houdt de hemel zich - als ik me zo mag uitdrukken - met een nieuw denkbeeld, met een nieuw voorwerp bezig. Het is Christus, *verworpen door de mensen*, en niet Christus, *door God aangenomen tot verlossing van zondaren*. Daarom worden er voorbereidingen gemaakt om het kwaad dat de Heer Jezus van de kant van de aarde heeft geleden, te wreken en zijn rechten op aarde te laten gelden. Met andere woorden: de hemel begint daar aan dat werk, dat Hem in zijn koninkrijk zal invoeren na het oordeel over zijn vijanden.

Daarmee komen we weer op de leidende gedachte in deze beschouwing over de Zoon van God. Altijd is het *dezelfde* Persoon die ons voorgesteld wordt en die wij behoren te kennen In alle verschillende fasen van dezelfde grote Verborgenheid. Wat ik zojuist zei, herinnert ons eraan dat Hij in de hemel opgenomen is en daar

zijn plaats heeft ingenomen in dezelfde karakters, waarin Hij tevoren hier op aarde geopenbaard en gekend werd. Hij was hier immers geweest als Degene, die enerzijds Gods genade jegens ons zondaars tot voleinding gebracht heeft en die anderzijds de vijandschap van de wereld volkomen ondervond. En wij zagen dat Hij juist in deze beide karakters in de hemel plaats genomen heeft. De Heer Jezus maakt er evenwel geen haast mee om in zijn tweede kwaliteit, als Degene die door de wereld verworpen en veracht is in de hemel handelend op te treden. Hij wacht als het ware geruime tijd, eer Hij in het karakter van de Openbaring verschijnt. En in dit uitstellen van de oordelen, In dit wachten op de plaats der genade, zien wij weer een prachtige karaktertrek van Hem, die wij door het geloof kennen. Want toen Hij hier beneden het oordeel over Jeruzalem zou uitspreken, naderde hij slechts met ingehouden stap. Hij zei: 'Hoe dikwijls heb ik uw kinderen willen bijeen vergaderen, zoals een hen haar kuikens bijeenvergadert onder haar vleugels'. En pas daarna voegde Hij eraan toe: 'Zie, uw huis wordt u woest gelaten' (Matt. 23:37, 38). Hij bleef lang in de vlakten beneden, waar hij elke stad of dorp in die streek in dienende genade bezocht, voordat Hij op de Olijfberg gezeten de oordelen en verwoestingen uitsprak, die over Sion komen zouden (Matt. 24:3). Van Hem nu, die zo langzaam de weg betrad naar de plaats der oordelen, staat geschreven: 'De Heer is lankmoedig over u, omdat Hij niet wil, dat iemand verloren gaat, maar dat allen tot bekering komen' (2 Petr. 3:9).

Het is dezelfde Jezus hier op aarde en in de hemel, hoewel de toestanden en omstandigheden veranderd zijn. De genade, die in Christus was in deze wereld, is dezelfde, die nu in Hem is in de hemel. Wat is dat vertroostend en heerlijk! Wat een geluk, als wij werkelijk kunnen zeggen: *'Wij kennen Hem!'*

Door het geloof zien wij in de Heer Jezus in de hemel Dezelfde, die wij hier op aarde gekend hebben. Hij is de bedienaar en de getuige van Gods genade aan mensen, Hij die zelf al de vijandschap der mensen jegens God gedragen heeft, en die er nog mee wacht om Zich als de God van wraak te openbaren.

Maar ik heb nog meer van *diezelfde* Jezus in onmiddellijk verband hiermee te zeggen. Toen de Heer Jezus op aarde was, zag Hij uit naar zijn koninkrijk. Hij vertoonde zich aan de dochter Sions als haar koning, de Zoon van David. Hij verscheen als Degene die van oudsher door de profeten was beloofd en trad de stad binnen, 'zachtmoedig en gezeten op een ezelin' (Matt. 21:5). Reeds veel vroeger was zijn ster, de ster van het koninklijke Bethlehemit, in het Oosten verschenen om de heidenen te roepen tot de Zoon van David, die in de stad van David geboren was. Maar wat Hij toen zocht, heeft Hij niet gevonden. 'De zijnen hebben Hem niet aangenomen' (Joh. 1:11). Niettemin blijft Hij in de hemel hetzelfde verlangen naar zijn koninkrijk koesteren. 'Een man van hoge geboorte

reisde naar een ver land om voor zich een koninkrijk te ontvangen' (Luc. 19:12). Hoewel Hij op de troon van de Vader zit, denkt de Heer Jezus aan zijn rijk, zoals Hij er hier op aarde ook aan dacht. Ook in deze hoedanigheid hebben wij dus gemeenschap met *dezelfde* Jezus. Toen Hij op aarde was, was de Heer Jezus de koning van Israël en verlangde Hij vurig naar zijn rijk; maar nadat Hij door zijn medeburgers verworpen was, heeft Hij zijn koninkrijk ontvangen in de hemel. Te zijner tijd zal Hij terugkomen om tot de blijdschap van zijn hart te heersen op die plaats waar Hij in het begin tevergeefs geprobeerd had zijn rijk te vestigen. 'Ik bleef toekijken in de nachtgezichten, en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon ⁹. Hij begaf Zich tot de Oude van dagen, en men leidde Hem voor deze: en Hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht en alle volken, natiën en talen dienden Hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is één dat onverderfelijk is' (Dan. 7:13,14).

Maar er is nog méér. Toen Hij hier op aarde was, was het de wens van de Heer Jezus dat zijn discipelen Hem zouden kennen. Hij verlangde ernaar dat zij, arme zondaren als zij waren, door de sluier zouden heen zien, die zijn heerlijkheid bedekte. Hij verheugde zich ook in alles wat Hij door zijn genade aan hem kon geven, wanneer ze daarvoor geloof hadden.

Het geloof, dat geen grenzen kende voor de verwachtingen, die het van Hem had; het geloof, dat vrijmoedig, zonder plichtpleging, tot Hem kwam; het geloof, dat stand hield, ondanks schijnbare veronachtzaming of terugwijzing, dat geloof was Hem kostbaar. De zondaar, die zich aan de Heer Jezus vasthield te midden van de verachting der wereld, of zich aan Hem alleen toevertrouwde zonder bemiddeling van anderen, was bij Hem steeds zeer welkom. Wie met vrijmoedigheid zijn tegenwoordigheid en gemeenschap opzocht, wie aan zijn voeten of aan zijn zijde zat, kon verzekerd zijn van verhooring, of evenals de voorbiddende Abraham, net zo lang bij Hem blijven als hij wilde. De Heer Jezus verlangde naar eenheid met zijn uitverkorenen _ een volkomen, persoonlijke, blijvende eenheid. Hij wilde met hen zijn plaats bij de Vader delen, alsook de liefde waarin Hij stond en de heerlijkheid waarvan Hij erfgenaam was. Hij zocht naar medegevoel. Hij had behoefte aan gemeenschap in zijn vreugde zowel als in zijn verdriet. En wij kunnen onmogelijk de teleurstelling van zijn hart peilen, toen Hij dit alles zocht, doch niet vond; groter, veel gróter was deze teleurstelling, dan toen Hij op een koninkrijk aanspraak kwam

⁹ 'Zoon des mensen' wordt de Heer genoemd, wanneer Hij voorgesteld wordt in zijn rechterlijke glans of in zijn plaats van heerschappij op aarde (Ps. 8; Joh. 5 :27; Matt. 19:28).

maken en het niet ontving. ‘Gij waart dus niet in staat één uur met mij te waken’, was de taal van zijn alleen gelaten, teleurgestelde hart (Matt. 26: 40).

De Heer Jezus verlangde, toen Hij op aarde was ernaar zijn troon met de zijnen te delen. Hij wilde niet alleen blijven. Hij wilde zijn eer en heerschappij met zijn uitverkorenen delen, evenals Hij ernaar verlangde dat zij in zijn blijdschap en zijn droefheid deel zouden nemen. Welnu, dit alles vindt Hij en zal Hij vinden in de gemeente. De gemeente is geroepen om aan het verlangen van de Heer Jezus in dit alles te beantwoorden, om alles voor Hem te zijn, nu in de Heilige Geest en stráks in het koninkrijk; om nu door de Geest in te treden in zijn gedachten en genegenheden, in zijn blijdschap en zijn droefheid, en om stráks in zijn heerlijkheid te schitteren en op zijn troon te zitten. Wat een geheim! De gemeente, nu begiftigd met de inwoning van de Heilige Geest en bestemd om zelf, verheerlijkt, de erfenis van zijn heerschappij te delen, is het antwoord op de innigste begeerte van het hart van de Heer Jezus, de Zoon van God. Nogmaals: wat een verborgenheid! Hij kwam hier op aarde om een koninkrijk te bezitten en Hij zocht de sympathie der zijnen, maar zijn volk was niet bereid om zijn heerschappij te erkennen en zijn discipelen waren met In staat Hem dit meegevoel te geven. Maar nu ontvangt de Heer Jezus een koninkrijk in de hemel en later komt Hij op aarde terug om de heerschappij erover in handen te nemen. Nu reeds heeft Hij gemeenschap met de zijnen door de Heilige Geest, die in hen woont: straks als wij bij Hem zijn, zal die Hem ten volle te beurt vallen. Het koninkrijk zal zijn heerlijkheid en blijdschap uitmaken. Het koninkrijk wordt in Matteüs 25:21 genoemd ‘de vreugde van de Heer’; tot hen die het koninkrijk met Hem delen, zal gezegd worden: ‘Ga in de vreugde van uw Heer’. Maar de eenheid van de Gemeente met Hem zal voor de Heer Jezus nog kostbaarder zijn. Dit was zijn *grootste* wens hier en het zal Zijn *rijkste* genot in de eeuwigheid hiernamaals uitmaken: Eva was een grotere schat voor Adam dan al zijn andere bezittingen.

Maakt het ons niet blij als we eraan denken dat het hart van de Heer Jezus op deze manier bevredigd zal worden? De Heer Jezus heeft op velerlei gronden aanspraak op het koninkrijk:

1. Vooreerst krachtens het raadsbesluit van God, genomen vóór de grondlegging der wereld.
2. Ten tweede zal Hij het ontvangen, omdat Hij er *persoonlijk recht* op heeft. Hij is de volmaakte Mens en daarom heeft Hij recht op de hele schepping. ‘En God zei: Laat ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis; opdat Zij heersen over de vissen der zee, en over het gevogelte van de hemel, en over

het vee en over de gehele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt' (Gen 1:26).

3. Verder zal Hij het rijk aanvaarden, omdat Hij in alles *gehoorzaam* geweest is, zoals wij van Hem lezen: 'En uiterlijk een mens bevonden, heeft Hij zichzelf vernederd, en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood van het kruis, Daarom heeft God hem ook uitermate verhoogd, en hem de naam verleend, die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen, van hen, die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn' (Fil. 2:8-10).
4. Ook volgens het recht, dat zijn *dood* Hem geeft, zal Hij het koninkrijk in ontvangst nemen. want wij lezen: 'En door Hem alle dingen tot Zichzelf te verzoenen, na vrede gemaakt te hebben door het bloed van zijn kruis, door Hem, hetzij de dingen die op de aarde, hetzij de dingen die in de hemelen zijn' (Kol. 1:20). En boven aan het kruis, waarop Hij die dood volbracht, stond in de meest bekende talen der wereld geschreven: 'Deze is Jezus, de koning der Joden' (Matt. 27:47).
5. Tenslotte behoort de heerschappij over alle dingen Hem toe, omdat Hij de Overwinnaar is; want de oordelen, die zijn weg tot de troon moeten banen en alle ergernissen uit het koninkrijk moeten verwijderen, worden door zijn eigen hand ten uitvoer gebracht. 'Heft, poorten uw hoofden omhoog, en verheft u, gij aloude ingangen, opdat de Koning der ere inga. Wie is toch de Koning der ere? De Here, sterk en geweldig, de Here, *geweldig in de strijd*' (Ps. 24:7, 8).

Wat een sterke fundamenten zijn er derhalve voor de heerschappij van de Zoon des mensen gelegd! Hoe brengt elke aanspraak een heerlijkheid te méér toe aan zijn Naam!

Wij zien het in het boek de Openbaring (hfdst. 5). Niemand in de hemel noch op aarde kon het boek openen _ alleen het Lam, dat geslacht was, de leeuw uit de stam van Juda. En Hij die op de troon zit, geeft het Hem terstond. En de gemeente in heerlijkheid, de engelen en alle schepselen in alle delen van het grote machtsgebied van het Lam, roemen daarop in zijn rechten en in zijn bewind. Zó zeker als zijn recht is, door duizenden getuigen en wonderen vergezeld, zo onwendbaar zal ook de macht en de koninklijke heerschappij zijn, die Hij uitoefent. In de Heer Jezus Christus, de Zoon van God, de Heer van de hemel zowel als 'de Zoon des mensen', zijn al de grote plannen van God in de heerschappij over alle dingen gerealiseerd. 'Hoeveel beloften van God er ook zijn, in Hem is het ja en in Hem is het amen' (2 Kor. 1:20). Zo is ook de hele bestemming van de mens onder de regering van God in Christus ja en amen. Aan Adam was heerschappij

geschonken, aan Noach de regering; aan Abraham het vaderschap der gelovigen. David moest oordelen uitvoeren. Salomo vertegenwoordigde de koninklijke waardigheid. In Christus zullen al deze heerlijkheden zich verenigen en uitblinken. In en onder Hem zullen alle dingen hersteld worden.

Vele kronen en vele namen zal Hij dragen. Zijn naam van 'Heer' in Psalm 8 heeft niet dezelfde betekenis als die van 'Koning' in Psalm 72. Elke naam drukt een afzonderlijke heerlijkheid uit. De kronen zijn verschillend, maar ze behoren alle Hem toe. In Jesaja 9 wordt Jezus ook genoemd 'de Vader der eeuwigheid' (SV). Koning en toch Vader - de ware Salomo en de ware Abraham van God. In Hem zullen allen gezegend zijn en voor Hem zal alle knie buigen. Het zwaard en 'de ijzeren roede' zowel als 'de scepter der gerechtigheid' zullen in zijn handen zijn. Hij zal oordelen als David en regeren als Salomo. Als Zoon van *David* neemt de Heer Jezus de macht aan om die in een Hem gegeven domein uit te oefenen. Als Zoon des *mensen* neemt Hij de macht in een uitgestrekter gebied in handen. De Heer Jezus komt in zijn eigen heerlijkheid, in de heerlijkheid van de Vader en in die van de heilige engelen. Hij neemt ook als de opgestane Mens de macht in handen. Dit wordt ons in 1 Korintiërs 15:23-27 uiteengezet en in die hoedanigheid heeft de Heer Jezus ook zijn bijzonder domein. Hij brengt de dood als laatste vijand onder zijn voeten. En ook dit is volkomen: de opgestane mens moet ook de dood vernietigen.

Heerlijkheid in verschillende vormen zal Christus omringen, en in verschillende karakters zullen deze heerlijkheden Hem eigen zijn. De kern van het koninkrijk zal zijn *dat het vol is van de heerlijkheid van Christus*, verschillend in aard, maar schitterend in volmaakte onderlinge harmonie.

Het kruis heeft al een voorbeeld van dit volmaakte werk gegeven. Goedertierenheid en waarheid hebben elkaar daar ontmoet (zie Ps. 85:11, SV). God was daar 'rechtvaardig' en toch kon Hij 'hem rechtvaardigen, die uit het geloof in Jezus is' (Rom. 3:26). Zo zal het ook in de toekomst zijn. Zoals goedertierenheid en waarheid, gerechtigheid en vrede elkaar eens ontmoet en omhelsd hebben, zo zullen ook gezag en gehoorzaamheid, zegen en heerschappij, een naam van majesteit en kracht, maar toch een naam, die als dauw op het gras zal neerdalen, tezamen gekend en gewaardeerd worden. De Mens zal heersen over de hele uitgestrektheid van Gods werken. De Koning zal Gebieder zijn over alle Natiën; en de tegenwoordigheid van de 'Vader der eeuwigheid' zal alles zegenen. 'Men noemt zijn naam Wonderbare Raadsman, sterke God, Eeuwige Vader, Vrededorst' (Jes. 9:5). Alles loopt uit op deze heerlijke, gezegende heerschappij van de Zoon van God, hoewel sommigen eerst door een zee van verdrukkingen heen moeten gaan en het oordeel over deze tegenwoordige boze wereld eraan vooraf moet gaan. God leidt

alles tot die ontknoping. De mensen kunnen het niet verhinderen al proberen zij de aarde op haar tegenwoordige fundamenten overeind te houden en al weigeren zij te erkennen dat zij van de rechte weg af geraakt zijn, dat de aarde en haar inwoners wankelen en dat Christus alleen een vast fundament kan bieden. 'De bundel der levenden', waarover Abigaïl sprak, toen zij Davids roem voorzag in de dagen van zijn vernedering, is een vaste bundel, goed samengevoegd, omdat de Heer er de band van is zoals hij vroeger in de braamstruik aanwezig was. Maar los van die 'bundel', hoe zwak en veracht zij ook in de gedachten van men~en mag zijn, is alles wankel - en de tijden naderen, waarin de feiten dit zullen bewijzen aan hen die het niet willen geloven en die absoluut weigeren om het door waken en bidden te leren begrijpen.

Het zwaard en de scepter van die toekomstige tijd zijn geheel uniek in hun heerlijkheid. Geen ander zwaard en geen andere scepter kan hun gelijk zijn. Want dat zwaard 'is in de hemel dronken geworden' (Jes. 34:5). Wat een uitdrukking! De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed de krachten der hemelen zullen wankelen; duisternis zal onder zijn voeten zijn en dikke wolken zullen Hem vergezellen op de dag van die slachting. Hij zal de wijnpersbak van de toorn en de gramschap van de almachtige God treden. Alles wat hoog en verheven is, de oversten en machten, die deze duistere wereld regeren, het beest en de valse profeet, koningen en rijken der aarde, alsook de draak, de oude slang, de duivel en satan - allen zullen er de kracht van ondervinden. Zowel de bronnen als de instrumenten van de boze zullen ontdekt en geoordeeld worden door het licht en de kracht daarvan. Is zo'n zwaard niet uniek in heerlijkheid? Zou het zwaard van Jozua of David overwinningen als deze hebben kunnen behalen? Zouden de oversten der duisternis zich daarvoor gewonnen gegeven hebben? Zouden 'dood en hel' zich daaraan onderworpen hebben? 'Kunt gij de krokodil met een vishaak optrekken?' (Job 40:20).

In wiens hand moet dan het zwaard zijn, dat legers als deze kan vernietigen? Uit wat Hij doet, blijkt voldoende wie de Overwinnaar is. In alles, zowel in zijn handelingen als in zijn lijden, dat wij hebben bewonderd, blinken zijn Goddelijke schoonheid en heerlijkheid uit. De overwinningen van die God der Legerscharen hebben van oudsher altijd hetzelfde karakter van grootheid gehad. Zijn oorlogen toonden de heerlijkheid van zijn persoon en dit zullen zij blijven doen. Daarom staat er van Hem geschreven: 'De Here is een krijgsheld; *Here is zijn Naam*' (Ex. 15:3). Uit deze uitdrukking begrijpen wij dat het oorlogvoeren van de Heer zijn soevereiniteit, zijn naam, zijn heerlijkheid en zijn Persoon openbaren. In Egypte ondervonden de afgoden de kracht van zijn hand, zoals zij die later bij de Filistijnen en in Babel

gevoelden. Dagon viel voor de ark. 'Bel is ineengezonken, Nebo is terneer gebogen' door dezelfde macht (Jes. 46:1).

En zoals het zwaard van de Here is, zó is ook zijn scepter. Die van Salomo was er slechts een schaduw van. Noach's regering en Adams heerschappij verdwijnen bij die van de Heer Jezus in het niet. Het ganse heelal zal aan Hem' onderworpen zijn: zowel de *schepping* als de volkeren: 'Zingt de Here een nieuw lied; zingt de Here, gij ganse aarde! zingt de Here, looft zijn naam; boodschapt Zijn het! van dag tot dag. Vertelt onder de volken zijn heerlijkheid, onder alle natiën zijn wonderen' (Ps. 96). Onder de schaduw van die scepter en in het licht van die troon van de majesteit zullen de gewillige volken van het ene einde van de hemel tot aan het andere leven. Er zal een verbond tussen de mensen en de dieren zijn. De woestijn zal zich verheugen, de lammen zullen springen als een hert, de mond der stommen zal lofprijzingen zingen. De zon zal in dat rijk niet ondergaan noch de maan zich terugtrekken, want de Heer zal haar eeuwigdurend licht zijn. Niets zal op Gods heilige berg meer kwaad stichten, want de aarde zal vol zijn van de kennis der heerlijkheid van de Here, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.

Israël zal weer opstaan: zijn dode beenderen zullen weer tot leven komen. Juda en Efraïm zullen weer verenigd zijn. Van de stad zal gezegd worden: 'De Here is aldaar' (Ezech. 48:35). Van het land zal men zeggen: 'Dit land, dat verwoest was, is geworden als de hof van Eden' (Ezech. 36:35), het zal gegroet worden als 'de Here zegene u, rechtvaardige woonstede, heilige berg' (Jer. 31:23).

De heidenen zullen tot het juiste inzicht gebracht worden. De onverstandige wereld, ofschoon zij door Hem gemaakt is, heeft Hem niet gekend. De koningen der aarde en hun vorsten zijn tegen Gods gezalfde opgestaan; zij hebben hun banden verscheurd en daardoor hun dwaasheid verraden. Maar hun verstand zal terugkeren. De geschiedenis van Nebukadnezar is een voorbeeld hiervan. Het verstand van dit gouden hoofd, het grote hoofd van de heidense macht, keerde tot hem terug, nadat hij door een tijdperk van krankzinnigheid als oordeel was heengegaan. Toen begreep en erkende hij de heerschappij van de God van de hemel.

Zo zal ook straks de wereld niet langer haar Maker miskennen maar integendeel Hem aanbidden en belijden, die zij eens in haar dwaasheid verworpen heeft. Want 'koningen zullen om Hem verstommen' (Jes. 52:15). Het hart van een dier zal van hen weggenomen worden en hun zal een mensenhart worden geschonken. Niet langer zullen zij beschaamd gemaakt worden door de os, die immers wél zijn meester kent, noch door de ooievaar de tortelduif en de zwaluw, die immers de tijd van hun komst in acht nemen (Jer. 8:7); maar zij zullen dan als 'duiven naar hun

til vliegen' (Jes. 60:8). 'Zie dezen komen uit de verte, genen uit het noorden en het westen, weer andere uit het land der Sinieten' (Jes. 49:12).

Gods schepping zal zich evenals Israël en de heidenen onder die Goddelijke scepter verheugen. 'De wolf zal bij het schaap verkeren, en de panter zal zich neerleggen bij het bokje' (Jes. 11:6). Zelfs het land zal weer de zegen van de vroege late regen kennen en de arbeid van de Goddelijke Landman. 'Gij bezoekt het land en verleent het overvloed. Gij maakt het zeer rijk. De beek Gods is vol water. Gij bereidt hun koren. Ja, zo bereidt Gij alles' (Ps. 65:10). Wat een scepter! Is hij niet uniek in heerlijkheid, net als het zwaard? Kan iemand anders dan Christus zo'n macht in handen hebben? Wat Adam in het paradijs verloor; wat Israël heeft verloren in het land der belofte, wat Abraham in zijn verbasterd, miskend en verworpen nageslacht verloor; wat het huis van David in de troon heeft verloren; wat de schepping zelf heeft verloren door Adam, die haar 'aan de slavernij der vergankelijkheid heeft onderworpen', - ja, álles zal weer bijeenvergaderd, hersteld en openbaar worden in de dag van de Zoon des mensen en door zijn kracht. Alleen 'de Zoon' kan zo'n rijk aanvaarden. Wij zagen al eerder dat de kracht van het volbrachte offer op de *Persoon* van het slachtoffer berust. De vrije toegang tot het heiligdom berust alleen op de Persoon van de Hogepriester en Middelaar, die daar is. Zo kunnen ook de heerlijkheid en krachten van het toekomstige koninkrijk alleen uitgeoefend, bediend en tentoongesteld worden door diezelfde Persoon. De Zoon van God dient in de meest verheven zowel als in de geringste dingen; in armoede en in rijkdom; in eer en in oneer; als Nazaréner en als Bethlehemiet; op aarde en in de hemel; in een wereld van aardse zowel als van hemelse heerlijkheden. Maar al deze verschillende soorten van dienst die Hij uitoefent van het begin af tot het eind toe, in de verschillende fasen van deze grote verborgenheid, maken ons duidelijk *wie* Hij is. Door het geloof bekommeren wij er ons niet om *waar* wij Hem zien of waar wij Hem volgen, wij hebben slechts die éne schitterende onuitsprekelijk heerlijke Persoon voor ogen, en elk woord dat (al was het maar zonder opzet) een smet op Hem zou kunnen werpen, raakt ons diep.

Wij moeten nu nog bij andere heerlijkheden van het toekomstig koninkrijk van de Heer Jezus stilstaan.

'De tweede mens is uit de hemel' (1 Kor. 15:47). Zijn verschijning moet dus met een majesteit gepaard gaan, die nooit door de troon van Salomo geëvenaard kon worden. In de tegenwoordigheid van die Heer uit de hemel zal zelfs een nog groter glans dan die van Salomo worden overtroffen. 'Dan zal de blanke maan schaamrood worden en de gloeiende zon zal zich schamen, want de Here der heerscharen zal Koning zijn op de berg Sion en in Jeruzalem, en er zal heerlijkheid zijn ten aanschouwen van zijn oudsten' (Jes. 34:23). Er zullen zowel hemelse dingen

in zijn koninkrijk zijn als herstelde aardse dingen. Adam bezat de hof van Eden met alle ontluikende schoonheid en vruchtbaarheid daarvan; maar bovendien wandelde de Here God met hem in de hof. Aan Noach gaf God heerschappij over de aarde en Abraham en andere aartsvaders hadden allerlei bezittingen van groot en klein vee. Maar er was méér: zij ontvingen bezoeken van engelen en zelfs visioenen en bezoeken van de Heer der engelen. Het land Kanaän was een voortreffelijk land, een land van melk en honing. Maar er was méér: de heerlijkheid was er en het getuigenis van Gods tegenwoordigheid woonde tussen de cherubs.

Zo zal het zijn, als de macht van de Zoon van God geopenbaard wordt. De hemel zal het toneel van aardse schoonheid met een nieuwe en zeer bijzondere heerlijkheid verlichten. Zoals vroeger de Here God in de hof van Eden wandelde; zoals de engelen op en neer daalden voor het oog van de aartsvader Jakob; zoals Gods tegenwoordigheid in het heiligdom te Jeruzalem, in het land der belofte, gekend werd. En niet alleen zullen er opnieuw bezoeken vanuit de hemel op aarde plaats hebben en zal de heerlijkheid uit de hemel geopenbaard worden, maar alles zal een nieuw en wonderschoon karakter dragen. De aarde zal getuige zijn van dit wonderbare, alles overtreffende geheim, dat zij zelf een familie voor de hemel heeft voortgebracht, die (en ze zal meer welkom zijn dan de engelen) haar in heerlijkheid weer zal bezoeken, en die macht en gezag ten zegen over haar zal uitoefenen. 'Want niet aan engelen heeft Hij onderworpen het toekomstige aardrijk waarover wij spreken; maar iemand heeft ergens betuigd en gezegd: 'Wat is de *mens*, dat Gij aan hem denkt?' (Hebr. 2:5, 6).

Wat een verbinding tussen de hoogste en de laagste dingen! 'De tweede mens is uit de hemel'. De heilige stad zal uit de hemel nederdalen en zij zal de heerlijkheid van God hebben. Onder haar ogen zal de regering van het koninkrijk, de macht over de aarde uitgeoefend worden. Dit zal Adams opperheerschappij en Salomo's glorie ver overtreffen. Bij het schouwspel op de berg der verheerlijking in Matteüs 17 en bij de koninklijke intocht te Jeruzalem (Matt. 21) zien wij deze toekomst van de Zoon van God en 'het toekomstige aardrijk', symbolisch voor onze ogen, zowel in haar hemelse als in haar aardse karakter. De hemelse heerlijkheid straalt op de berg der verheerlijking. De Heer Jezus wordt van gedaante veranderd. Zijn aangezicht blinkt als de zon, zijn kleren zijn wit als het licht en Mozes en Elia verschijnen met Hem in heerlijkheid. Evenzo neemt de nederige Heiland bij zijn intocht in Jeruzalem een karakter van majesteit aan. Hij vertoont zich als de Heer van de aarde en tevens als de triomferende Zoon van David. Gedurende één ogenblik zien wij Hem, op de weg van Jericho naar Jeruzalem als Koning bekleed met zijn *aardse* rechten en waardigheden; zoals Hij op een ander verheven ogenblik op een hoge berg alléén in zijn persoonlijke *hemelse* heerlijkheid verschenen was. Bij deze gelegenheden

vond een *gedaanteverwisseling* plaats, hoewel de hemelse heerlijkheid een andere IS dan de aardse. Doch op beide wijzen werd de Heer Jezus verheerlijkt. Voor een ogenblik was Hij niet meer de nederige, verworpen, verachte Zoon van God. De twee sferen waarin het duizendjarige rijk zal bestaan vertonen zich daar op symbolische wijze aan ons oog. Beide keren duurde het maar kort, maar datgene waarvan zij het onderpand waren en wat zij symboliseerden, zal blijvend zijn in kracht en glans in de toekomstige heerlijkheid. Want *dán* zal de gelukkige aarde vol zijn van de heerlijkheid van Gods Zoon. Als Hoofd van de nieuwe schepping, als Zon van de hemelse heerlijkheid, zal Hij dan de Heer van de aarde en van al haar volheid zijn en tevens de Koning van Israël en van de volken. Op wonderbare wijze zullen dan alle sferen van heerlijkheid ineensmelten: 'de lagere delen der aarde' en dat wat ver boven alle hemelen is. 'God is geopenbaard In het vlees - opgenomen in heerlijkheid'. De tweede *Mens* is niemand anders dan de Heer uit de hemel ¹⁰.

Wat een verborgenheden, wat een raadsbesluiten van God betreffende het doel der schepping, raadsbesluiten die God opvatte In de verborgen eeuwen, vóór het begin der schepping! Ja, de Zoon, die van eeuwigheid af in de schoot van de Vader was, was in de schoot van de maagd, en nam vlees en bloed aan. Als Zoon des mensen, God geopenbaard in het vlees, wandelde Hij te midden van de moeilijkste paden van dit leven - paden, die uitliepen op de dood aan het kruis. Van het graf ging Hij naar de heerlijkheid, van de benedenste delen der aarde naar de hoogste plaats in de hemel. Maar Hij zal als de Zon der gerechtigheid over de aarde opgaan, bekleed met glans en majesteit, macht, eer en grootheid, om de toekomstige wereld gelukkig te maken.

Maar er is nog een andere verborgenheid, die vervuld moet worden, voordat dit toneel van heerlijkheid, 'de toekomstige wereld', aangebroken is. De gemeente moet in de hemel zijn, waar haar Heer reeds is.

¹⁰ Van de gelukkige, blij makende kracht van die wereld in het duizendjarige rijk wordt ook op een sprekende manier getuigenis gegeven. Petrus spreekt op de berg der verheerlijking over de gemeenschappelijke vreugde die zij teweegbracht zodat hij en zij die met hem waren, als het geoorloofd was geweest, altijd daar gebleven zouden zijn. Maar eigenlijk was hij het niet die sprak, maar de indruk die de plaats teweegbracht, deed hem zo spreken. Zo was het ook bij de koninklijke tocht van Jericho naar Jeruzalem. De bezitter van de ezel onderwerpt zich bereidvaardig aan de eisen van de Heer der aarde en de menigte van Israëlieten riep de triomf uit van de Zoon van David. Hun palmtakken en hun kleren die zij op de weg uitspreidden, spraken van hun hulde en hun blijdschap, alsof het Loofhuttenfeest was. Maar ook hier waren zij het eigenlijk niet die spraken, maar de diepe indruk van het ogenblik werkte en sprak in hen.

De gemeente op aarde is als een onopgemerkte vreemdeling. 'Daarom kent de wereld *ons* niet, omdat zij Hem niet gekend heeft' (1 Joh. 3:1). En zoals de mensen van de wereld onze weg *door* die wereld niet kennen, zo zullen zij ook de weg die ons *daaruit* brengt, niet kennen. Alles wat de gemeente betreft, draagt het stempel van vreemdelingschap op aarde. De wereld zal *het feit* van de opname van de gemeente in de lucht niet zien, en wij zelf weten *de tijd* van die opname niet. Maar wij weten wél, dat wij in de hemel zullen zijn, vóórdat het koninkrijk of 'het toekomstige aardrijk' geopenbaard zal worden. De gelovigen zullen de Koning vergezellen, als Hij in zijn rijk komt met het zwaard van oordeel om de aarde te reinigen, om met de scepter van vrede en gerechtigheid te kunnen regeren, zoals Hij belooft heeft. 'Wie overwint en mijn werken tot het einde toe bewaart, die zal ik macht geven over de volken en hij zal hen weiden met een ijzeren staf (...), en ik zal hem de morgenster geven' (Openb. 2:26, 28). In deze laatste woorden ligt iets bijzonders opgesloten. De zon is het licht aan de hemel, dat het meest met de aarde en met de activiteiten en belangen van de mensen in verband staat. De zon heerst over de dag, de maan en de sterren over de nacht. Maar de morgenster heeft geen plaats in dit systeem. 'Hij heeft de maan gemaakt voor de vaste tijden, de zon kent de tijd van haar ondergang. Beschikt Gij duisternis, dan wordt het nacht, dan roert zich al het gedierte van het woud: de jonge leeuwen brullen om roof, en begeren hun spijs van God. Gaat de zon op, dan trekken zij zich terug, en leggen zich neer in hun holen. De mens gaat dan uit tot zijn werk en naar zijn arbeid tot de avond toe' (Ps. 104:19-23). Bij al die dingen wordt de morgenster niet genoemd. Het is een prachtige ster, maar zij blinkt in een eenzaam uur. De mensen slapen nog, terwijl de morgenster reeds aan de lucht prijkt. De zon schijnt overdag om ons te begeleiden, ons licht te geven en om van haar schijnsel te laten genieten. Maar de morgenster roept de mens niet op die manier tot zijn arbeid. Zij schijnt op haar eigen tijd - het is geen dag, maar ook geen nacht. Het kind dat vóór het krieken van de morgen wakker wordt; wie vóór zonsopgang opstaat; wie 's nachts niet geslapen heeft - *die* zien de morgenster, maar niemand anders.

In de taal van de Schrift duidt de zon op het *koninkrijk*. Wij lezen: 'Een rechtvaardige heerser over de mensen een heerser in de vreze Gods, hij is als het morgenlicht, bij het opgaan van de zon, een morgen zonder wolken' (2 Sam. 23:3,4; vlg. Matt. 13:43; 17:2-5).

De morgenster evenwel is het teken in de hemel van Hem, wiens eerste komst niet bestemd is voor de wereld maar voor een volk dat wacht op de komst van een Heer, die in de vroegte, zonder met de aarde te doen te hebben, verschijnen zal. Israël, het aardse volk, wacht op 'de Opgang uit de hoogte' (Luc. 1:78). Maar de gemeente verwelkomt de morgenster. 'Ik ben de wortel en het geslacht van David, de

blinkende morgenster. En de Geest en de Bruid zeggen: Kom!' (Openb. 22:16, 17). Alles is van ons en bij dit heerlijke *alles* hoort ook de morgenster. Dan zullen wij van gedaante veranderd worden en de Heer Jezus *gelijkvormig* zijn. Bij de opgang van de zon zullen wij in kracht *met* de Heer Jezus geopenbaard worden.

En nadat de morgenster een kort ogenblik geschenen heeft, zal de zon op haar tijd opgaan. 'De hemel verheuge zich, de aarde juiche, de zee bruisse en haar volheid, en het veld en al dat daarop is verblijde zich. Dan zullen alle bomen van het woud juichen voor de Here, want Hij komt, want Hij komt om de aarde te richten' (Ps. 96:11-13).

Iemand heeft eens gezegd: 'Het geloof heeft een wereld voor zichzelf!' En inderdaad, nu wij het opklimmen en neerdalen van de Zoon van God beschouwd hebben, waardoor alles - het hoogste en het laagste - samen verbonden en in de glans van het koninkrijk verenigd worden, mogen wij dat nazeggen: 'Het geloof heeft een wereld voor zichzelf'. Laten we meer in de kracht van dat geloof leven! David en Abigaïl leefden allebei in deze wereld van geloof, toen zij elkaar in de woestijn van Paran ontmoetten. Volgens alle menselijke beoordeling was David toen een speelbal in de handen van bozen; hij moest zich verbergen in de holen en spelonken der aarde; voor zijn brood moest hij de hand ophouden bij een rijke man. Maar Abigaïl zag door het geloof iets anders in David. In dat prachtige, maar onopgemerkte ogenblik, toen zij elkaar in de woestijn ontmoetten, traden zij in de geest het koninkrijk in. De arme, vervolgde vluchteling was in zijn eigen ogen en in de ogen van Abigaïl de aanstaande heer van het koninkrijk en de gezalfde van de God van Israël. Abigaïl boog zich neer voor hem als voor haar koning en hij nam in koninklijk welgevallen aan, wat zij bracht. De voorraad die zij bracht, haar brood en wijn, haar druiven en klompen vijgen, waren geen uiting van weldadigheid aan een arme David, maar de schatting die een gewillig onderdaan bracht aan de *koning* David. Zij was hoogst gelukkig en geëerd, als zij alleen maar zijn knechten mocht bedienen. Zo kwam zij door het geloof bij deze gelegenheid in een andere wereld - en daarmee bewees ze dat het geloof inderdaad een eigen wereld heeft. En die wereld was belangrijker voor Abigaïls hart dan al de schatten van Nabals huis. De woestijn was haar meer waard dan de kudden en de velden van de berg Karmel; want in die woestijn genoot zij in de geest van wat zij door het geloof zag in de nog ver verwijderde sfeer van heerlijkheid.

Noach bezat zo'n geloof, toen hij een schip bouwde, dat meer voor het land dan voor het water berekend scheen. Abraham had zo'n wereld op het oog, toen hij zijn land, zijn geslacht en zijn vaderhuis verliet. En Paulus, toen hij schreef: 'Ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij ook de Heer Jezus Christus als Heiland

verwachten, die het lichaam van onze vernedering veranderen zal tot gelijkvormigheid aan het lichaam zijner heerlijkheid' (Fil. 3:20, 21).

En wij allen bezitten reeds die wereld, wanneer wij door het geloof 'de toegang hebben tot deze genade, waarin wij staan'. In die genade vindt ons ongereinigde en met bloed besprengde geweten rust; het is de hoop, die ons doet uitzien naar 'de heerlijkheid van God' (Rom. 5:1, 2). Weinig wordt dit geloof nog ervaren; maar toch is het het onze; en al zijn we ons van onze zwakheid bewust, door het geloof kunnen wij de Zoon van God verheerlijken. Geestelijke vooruitgang bestaat uit een steeds inniger van Hem genieten.

Nog één belangrijk punt. Weinig dingen behoren ons in deze tijd meer op het hart te liggen, dan *de verwerping van Christus*. Christus zal *heerlijk* zijn, zoals wij het zagen, in 'het toekomstige aardrijk', maar in 'deze tegenwoordige boze wereld' is Hij de *Verworpen*. Dat vergeten wij maar al te gemakkelijk; en de 'god van deze eeuw' heeft dat wel graag.

We maken het ons steeds comfortabeler op aarde, - we zoeken naar maatschappelijke, morele en godsdienstige verbeteringen; en dit alles dient om een Christus, *die niet van deze wereld is*, uit het oog te verliezen. Maar als we geloof hebben, zien wij een verworpen Christus en een geoordeelde wereld. Dan erkennen wij, dat al is het huis geveegd en op orde, het toch niet van eigenaar veranderd is, maar dat het daardoor slechts des te beter voor het doel van de meester, de satan, geschikt is.

Het is een ernstige vergissing, als wij menen dat we deze wereld moeten beschaven en verbeteren voor de Zoon van God. David was eenmaal zorgeloos ten opzichte van de gedachten van God met betrekking tot het dragen van de ark; maar bij een andere gelegenheid had hij geen besef van Gods gedachten over het bouwen van een tempel. Hij wilde de Heer een vaste woonplaats in een verontreinigd land geven. Dat was een enorme vergissing: David kende de reinheid van Gods heerlijkheid niet. Zo gaat het ook met hen die de naam van de Heer Jezus Christus, de Zoon van God, met de aarde, zoals zij nu is, en met haar koninkrijken willen verbinden. Hoe oprecht deze mensen ook mogen zijn, zoals dat bij David het geval was, zij vergissen zich geweldig, omdat zij de *heiligheid* van de heerlijkheid van de Heer niet kennen. Dit is een les die wij hard nodig hebben. De Zoon van God is nu nog een vreemdeling op aarde. Hij zoekt een volk *uit* de wereld, dat nog een tijd vreemdeling met Hem hier beneden is te midden van al de leegheid en eerzucht, die deze wereld thans kenmerkt.

'En gij zijt het, die met mij volhard hebt in mijn verzoeken. En ik beschik u een koninkrijk, zoals mijn Vader het mij beschikt heeft' (Luc. 22:28, 29).

HOOFDSTUK 6

‘Dan zal ook de Zoon zelf onderworpen zijn aan Hem, die Hem alle dingen onderworpen heeft’ (1 Kor. 15:28).

Dezelfde Jezus, die op aarde kwam, is nu in de hemel; en wij zullen Hem tot in alle eeuwigheid kennen. Wanneer wij hieraan denken, zal elk detail van het leven van de Heer Jezus op aarde ons als het ware opnieuw voor ogen komen en wij zullen tot het besef komen dat de evangeliën een veel diepere betekenis hebben dan wij in het begin dachten.

In de dagen van het leven van de Heer Jezus op aarde heeft Hij van alle dingen de diepe realiteit ervaren. Hij leefde niet oppervlakkig. Als hij lichamelijk ziekte genas of als Hij een eind maakte aan verdriet, dan voelde Hij dit alles zelf heel diep. ‘Hijzelf heeft onze zwakheden op zich genomen en onze ziekte gedragen’ (Matt. 8:17; Jes. 53:4). En niet alleen was vreugde en smart, angst en teleurstelling een werkelijkheid voor Hem, maar Hij trad ook in *alle* omstandigheden in. Hij begreep de onuitgesproken taal van de arme vrouw, die Hem te midden van de menigte aanraakte en Hij besepte wat die aanraking betekende. Hij was blij over het geloof van die hoofdman, die door de *dichte* nevel van zijn vernedering heendrong, en de daarachter verborgen Goddelijke heerlijkheid van zijn Persoon zag. Zijn hart werd verkwikt door het geloof van de zondares, dat door de zwarte wolk van haar zonde en schande te voorschijn trad, om de goddelijke genade te bereiken, die haar alleen kon genezen (Luc. 7). De Heer Jezus begreep de ijver van Zacheüs, toen deze in de vijgenboom klom, zowel als de bedachtzaamheid van Natanaël, toen die onder de vijgenboom zat. Hij hoorde het geruzie van de discipelen op de weg naar Jeruzalem. Hij bemerkte dat zelfs al in hun hart, nog vóór de strijd openlijk uitbrak; en Hij kende de liefde zowel als het zelfvertrouwen van Petrus, waardoor hij van het schip op het water stapte.

Als wij het wonderbare leven van de Heer Jezus bezien, als wij op zijn handen letten, die het werk volbrachten of zijn voeten volgen, die het pad doorliepen, dan moet het er ons om te doen zijn, in te dringen in hetgeen Hij zelf gevoelde. Als wij dit doen, zal elk van zijn woorden en daden een nieuwe indruk op ons maken; en niets zal onze geestelijke vooruitgang méér bevorderen dan het beter leren kennen van de Heer Jezus. In onze tijd bestaat het gevaar dat we zijn *Persoon* vergeten, omdat onze gedachten zich uitsluitend concentreren op *zijn werk*. De leer kan met een meetlat worden afgepaald, in plaats van dat wij alles met een bewonderend aanbidde hart overzien, als het toneel van de heerlijkheden van de Zoon van

God. En toch is het dit laatste, dat Hij bij ons zó waardeert. Zijn hart gaat tot ons *persoonlijk* uit en Hij verwacht dat *ons* hart naar Hem *persoonlijk* zal uitgaan.

Is dat niet, in zekere zin, het hoogtepunt van alles? Is dit persoonlijk verlangen van Christus naar óns niet het hoogste in zijn genade? De uitverkiezing, de vergeving, het zoonschap, de heerlijkheid en het koninkrijk - vinden al deze dingen niet hun bekroning in het innige verlangen van Christus naar óns?

Het zoonschap en de heerlijkheid, de opname in Gods familie en ons deel in het koninkrijk, dat alles zou niet wezen wat het is, als daar niet deze verborgenheid bijkwam: de Zoon van God heeft in ons de vreugde voor zijn hart gevonden.

Zeker, de Heilige Geest heeft er een vreugde in, het *werk* van Christus te vermelden, het in kostbaarheid en algenoegzaamheid ons op hart en geweten te drukken. Niets zou ons kunnen baten, als dat werk niet was geschied, en als het niet zo door God beschikt was. Maar als Hijzelf in al de heerlijkheid van zijn Persoon niet het middelpunt van *onze* gedachten is (naast de overdenking van zijn werk), zullen wij grote geestelijke schade lijden.

Wanneer wij de diepere, niet voor de hand liggende delen van Gods openbaring overdenken, krijgen wij soms een gevoel, alsof het te veel voor ons wordt, en wij zoeken verlichting door terug te gaan tot vroegere en meer eenvoudige waarheden. Zo behoeft het echter niet te zijn. Wanneer wij deze niet zo voor de hand liggende verborgenheden werkelijk in ons zouden opnemen, zouden wij ervaren dat het niet nodig is om terug te keren tot de meer simpele dingen. In feite zijn het niets anders dan diepere uitdrukkingen van dezelfde genade en liefde, die wij bij het eerste begin leerden kennen; een rijker uitvloeisel, een wijder kanaal van dezelfde stroom, juist omdat zij iets verder van de bron af gelegen zijn. Zolang dit niet tot ons is doorgedrongen, zijn we er niet klaar voor om ons met die diepere waarheden bezig te houden. Als wij bang zijn dat wij, als we die heerlijkheden beschouwen, de plaats van genegenheden verlaten en in dorre theorie verzanden, doen wij de waarheid en onszelf onrecht. Want zo is het beslist niet. Hoe vollediger Gods heerlijkheden zich ontvouwen, des te meer worden de schatten van zijn genade onthuld. De bron van een rivier waar zij zonder inspanning of verbazing het geheel met één blik kunnen overzien, is, zoals wij weten, op zichzelf bekoorlijkheid, doch wanneer zij onder onze ogen tot een machtige stroom uitgroeit met zijn variatie van oevers en bochten, dan zien wij des te beter in, waarom hij eenmaal zijn loop begon. Het is nog altijd hetzelfde water en wij mogen met onafgebroken genoegen op- en neergaan langs zijn bron en langs zijn beddingen. Wij hoeven geen verademing te zoeken door terug te gaan tot de bron, terwijl wij de stroom in zijn loop nagaan, door de eeuwen en bedelingen heen. Wanneer wij in de geest (zoals

we dat nu in dit boek doen) de ‘nieuwe hemel’ en de ‘nieuwe aarde’ bereiken, zijn wij nog steeds in het gezelschap van dezelfde heerlijke Persoon en in gemeenschap met dezelfde oneindige genade, die wij leerden kennen bij het eerste begin: ‚Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid’ (Hebr. 13:8). Dit is Hij, zowel in zijn eigen heerlijkheid als ook in wie Hij voor ons is - altijd *Dezelfde!*

In vroegere tijden hadden er openbaringen plaats van de Zoon van God, soms in *bedekte*, soms in *onbedekte* heerlijkheid.

Voor Abraham (bij de deur van zijn tent), voor Jakob (te Pniël), voor Jozua (bij de muren van Jericho), voor Gideon en voor Manoah waren de openbaringen bedekt; en het geloof ontsluitte door de Heilige Geest de heerlijkheid die verborgen was. Maar aan Jesaja, Ezechiël en Daniël verscheen de Zoon van God in zijn volle heerlijkheid, zodat Hij door zijn genade de aanblik van de glans van die heerlijkheid voor hen dragelijk moest maken (Zie Jes. 6; Ezech. 1 en Dan. 10).

De Persoon was echter altijd dezelfde, of zijn heerlijkheid nu bedekt of geopenbaard was. Zo was het ook in de tijd, toen de Heer Jezus werkelijk mens was geworden. De heerlijkheid was niet zichtbaar; en door het geloof moest men die heerlijkheid ontdekken evenals in de tijd van Abraham en Jozua. En na de hemelvaart van de Heer Jezus verscheen Hij aan Johannes in zo'n onbenevelde glans van heerlijkheid, dat er iets door Hem in genade gedaan moest worden, evenals bij Jesaja en Daniël, voordat Johannes zijn tegenwoordigheid kon verdragen (Openb. 1).

Tijden en omstandigheden maken in dit opzicht geen verschil. Natuurlijk, vóórdat de ‘volheid van de tijd’ gekomen was, was de Zoon niet ‘geworden uit de vrouw’ (Gal. 4:4). Toen pas heeft ‘Hij, die heiligt’, zoals wij lezen, ‘daar nu de kinderen aan bloed en vlees deelachtig zijn, ook op gelijke wijze daaraan deelgenomen’. Toen en niet eerder nam de Heer Jezus vlees en bloed aan. Toen pas kon van Hem gezegd worden dat Hij uit het nageslacht van Abraham was, zoals er staat: ‘Daarom moest Hij in alles aan de broeders gelijk worden’ (Hebr. 2:14-17). Maar de openbaringen van de Zoon van God in vroeger tijden waren symbolen van deze grote verborgenheid, dat God te zijner tijd zijn Zoon zou zenden, geworden uit een vrouw. Zij waren, als ik mij zo mag uitdrukken, de schaduwen van de werkelijkheid die komen zou.

Wij genieten van de overdenking van deze nauwkeurige typen en schaduwbeelden. Wij hebben bedekte heerlijkheid op de dorsvloer te Ofra, maar ook aan de bron te Sichar; wij zien de glans der onbewolkte majesteit aan de rivier de Kebar zowel als op het eiland Patmos. Voor het oog van Abraham was de Zoon van God een reiziger op de hete middag en dit was Hij ook voor de twee discipelen op de weg naar

Emmaüs, toen de dag gedaald was. Hij at van het kalf dat Abraham toebereid had, zoals Hij ook at van 'de gebakken vis en honingraten', die de discipelen klaargemaakt hadden. Na zijn opstanding nam Hij verschillende gestalten aan om in zijn genade in de behoefte van het ogenblik te voorzien, zoals Hij dat vroeger gedaan had, toen Hij, hetzij als vreemdeling of als bezoeker, hetzij als 'man Gods' in het veld aan Manoah, of als gewapend held te Jericho aan Jozua verscheen.

En juist dit waardeer ik zo bijzonder, dat ik altijd door alles heen dezelfde Persoon ontdek, altijd reëel en dichtbij. Maar wij hebben gereinigde en getrainde ogen nodig om ons in de hemel te kunnen verheugen waar *de Heer Jezus* is ingegaan. Wat zal het zijn voor ons om een eeuwigheid door te brengen met Hem, die omhoog keek, en Zacheüs in de ogen zag in de vijgenboom, en die toen tot zijn blijdschap zijn naam uitsprak! Met Hem, die zonder enig verwijt het geopende hart van de tot inkeer gekomen zondares te Samaria met blijdschap tot overstromens toe, vervulde! Wij hebben alleen maar een kinderlijk, eenvoudig geloof nodig. Want voor Hem is niets kostelijker dan zo'n geloof. Dat verheerlijkt Hem zelfs meer dan de hulde die Hem in de eeuwigheid toegebracht wordt.

Doch van nature zijn wij er niet toe in staat. Alleen het getuigenis en de werking van de Heilige Geest kan het ons schenken. De natuurlijke mens bereikt zoals Paulus in Romeinen 3:23 zegt, 'de heerlijkheid van God niet'. Toen Jesaja in de tegenwoordigheid van die heerlijkheid gebracht werd, kon hij haar niet verdragen. Hij was zich bewust van zijn onreinheid en riep: 'Wee mij!' Alles wat hij zag, was glans en majesteit; en alles wat hij van zichzelf voelde en kende, was onbekwaamheid om daarvoor te bestaan. Dit was de werking van zijn geweten, dat, zoals bij Adam in Eden, ons doet vluchten voor de tegenwoordigheid van God. De profeet kon het altaar niet ontdekken, dat evengoed als de heerlijkheid vóór hem stond. Hij zag niet datgene wat in staat was hem volkomen rust en zekerheid te geven, en wat hem, hoewel hij een zondaar was in zichzelf, in gemeenschap kon brengen met de heerlijkheid in al haar glans. Maar de bode van de Here der heerscharen toont hem het middel en past het toe; en daarop is de profeet gerust, omdat hij in het bezit is van een reinheid, die hem geschikt maakt voor het heilige der heiligen, en waardoor hij de schitterende-troon van de Here der heerscharen kan aanschouwen.

De Geest handelt bovennatuurlijk, zelfs tegen de natuur in. Onze natuurlijke mens, het vlees, in Jesaja en in ons staat van verre, is uit het veld geslagen, en durft niet op te zien. De Geest laat ons naar boven en naar binnen zien, in heilige vrijheid. Toen Simeon door de Geest in de tegenwoordigheid van de heerlijkheid gebracht werd, ging hij met blijdschap en vertrouwen naar de tempel, Hij nam het kindje Jezus in zijn armen: hij vroeg niet eerst aan de moeder om toestemming; hij voelde

zich aan niemand verplicht voor het voorrecht, dat hij had 'Gods heil' te omhelzen, dat hij met eigen ogen zag. Door de Geest had hij het *altaar* ontdekt en daarom was de heerlijkheid hem niet te hoog (vgl. Jes. 6 en Luc. 2).

En deze dingen zijn nu nog altijd even waar als in de tijd van Jesaja en van Sirneon. De Geest leidt ons langs een weg, die de natuurlijke mens nooit betreedt; het vlees staat met angst en beven op een afstand, terwijl het geloof de volle vrijheid geniet.

Wij hebben in onze overdenkingen de Heer als het ware op de voet gevolgd, van de eeuwigheid in de schoot van de Vader tot in het komende duizendjarige rijk. Wij zagen zijn vernedering en verhoging in de bedelingen, die daar tussen liggen, en wij wezen op het verband tussen de elkaar opvolgende delen van die grote verborgenheid. De Heilige Schrift geeft ons slechts weinig aanleiding om Hem nog verder te volgen. De psalmen en profeten doen de deur van het toekomstige koninkrijk wijd open: maar zij brengen ons niet verder dan het koninkrijk. Hoogstens laten zij doorschemeren dat er nog andere sferen in het verschiet zijn, maar nooit geven zij ze ons te zien.

De profeten spreken steeds over het toekomstige koninkrijk als iets dat eeuwig duurt. En terecht, want het zal nooit plaats maken voor een ander rijk. Daniël zegt ervan: 'Van dat koninkrijk zal de heerschappij op geen ander volk overgaan' (Dan. 2:44). Het is even onoverdraagbaar als het priesterschap van diezelfde Christus, Gods Zoon. Het zal niet eindigen, zolang Hij, aan Wie alle macht toekomt, nog iets door die macht te doen heeft. Doch na een bepaalde tijd zal het koninkrijk zijn taak vervuld hebben en dan zal het eindigen.

Voor het feit dat dit koninkrijk eens zal eindigen, vinden wij een *letterlijke* aanwijzing in Psalm 8. Die psalm looft de heerschappij van de Zoon des mensen in het vrede-rijk over de werken van Gods handen. Maar de psalm bevat een zinspeling op het feit (en 1 Kor. 15:27,28 geeft er de uitlegging van), waaruit ons duidelijk wordt dat die dag van macht door een nieuwe orde van zaken zal gevolgd worden.

Er zijn trouwens andere aanwijzingen in dezelfde richting. Bijvoorbeeld: de tijd, de bedeling waarvan wij nu spreken, zal zoals wij zagen, een *koninkrijk* zijn; en daarom is het logisch, dat er een eind aan zal komen. Kan een scepter het symbool zijn van de *eeuwigheid* van Gods tegenwoordigheid? Een koninkrijk kan nooit onze eeuwige zaligheid bij God omvatten. Zelfs van Adam kan nauwelijks gezegd worden dat hij koning was. Hij bezat weliswaar heerschappij, maar was hij een koning? Hij had gezegd, of beter gezegd: hij had de aarde tot erfdeel; maar hij regeerde niet als koning, hoewel alles hem onderworpen was en er volmaakte orde heerste. Pas veel later ontstond er een koninkrijk, zoals Gods wijsheid het wilde. Dit alles leidt ons tot de veronderstelling, dat wanneer de tijd van het koninkrijk komt, dit niet het

eind, met de eeuwige toestand zal zijn. Een *scepter* van gerechtigheid geeft niet zo'n verheven denkbeeld van de eeuwigheid, als een plaats, waar de '*gerechtigheid woont*'; en dat is het wat de Schrift ons in het vooruitzicht stelt (2 Petr. 3:13). Nog een andere aanwijzing in dezelfde richting ligt in het feit dat het toekomstige koninkrijk als toestand nog *onvolmaakt* zal zijn. Wij behoeven niet te bepalen in hoeverre de uitoefening van macht vereist zal zijn, maar dit is zeker, dát zij er zijn zal om zich te doen gelden. De profeten beschouwen dit rijk breedvoerig in zijn kracht, uitgestrektheid, duur heerlijkheid, vrede en zegen; maar bij dit alles voorzien zij de blijvende aanwezigheid van zonde en leed hoewel Christus' gezag de zonde zal beteugelen en zijn hulpbronnen het leed zullen verzachten.

Maar er is nog meer. Het koninkrijk is een *rentmeesterschap*; en daarom moet de Koning, volgens de Goddelijke redenering der Schrift, rekenschap afleggen en het koninkrijk overgeven. Opnieuw staan wij hier oog in oog met de Heer Jezus Zelf, de Zoon van God. Zijn koninkrijk is evenals de tijd van zijn vernedering op aarde en zijn tegenwoordig hogepriesterschap in de hemel (in zekere zin alles) een *rentmeesterschap*. De Heer Jezus kwam hier op aarde om Gods wil te doen en toen Hij die wil volbracht had, gaf Hij zijn leven als een offerande over. Zijn zitten thans in de hemel is ook een *rentmeesterschap*. Als Hogepriester is Hij daar 'trouw aan Hem, die Hem heeft aangesteld, evenals ook Mozes was in heel zijn huis' (Hebr. 3:2; Num. 12:7). En zo zal het ook met de aanstaande macht en het koninkrijk van de Heer Jezus zijn. Precies zoals al het andere zal het een *rentmeesterschap* zijn; alhoewel een rentmeesterschap van iets geheel *nieuws*, van iets, dat Hem nog niet eerder toevertrouwd was; van iets heerlijks en voortreffelijks. Hij zal rentmeester zijn en als zodanig te zijner tijd rekenschap afleggen en het rijk overgeven. Wat een gedachte! De *afhankelijkheid en gehoorzaamheid jegens God*, die de mens, een schepsel uit het stof, geweigerd heeft, krijgen door de onuitsprekelijke heerlijkheid van de Persoon, die zich aan God onderwerpt en gehoorzaamheid betoont, zo'n oneindige waarde als alle schepselen samen, ook al zouden zij onafgebroken gehoorzaam gebleven zijn, er nooit aan gegeven zouden hebben. De Zoon Zelf vindt er zijn vreugde in de rentmeester van Gods wil te zijn, of dit in genade is of in heerlijkheid, in vernedering of in macht. En wanneer wij in aanbidding zien en bedenken, *wie* Hij is te midden van alle verandering van omstandigheden dan zullen wij moeten erkennen dat die veranderingen van omstandigheden eigenlijk niets betekenen. In zekere zin kan immers niets een Persoon als de Heer Jezus verhogen. Zou de heerlijkheid of een koninkrijk dat kunnen? Voor ons geloof is het gemakkelijk in Hem een rentmeester van macht, heerschappij en koninklijke eer te aanschouwen, als Hij komen zal om te regeren, precies zoals het geloof in Hem een dienaar erkend heeft, toen Hij in zwakheid en vernedering op deze aarde leefde.

Dit onmetelijke verschil betekent in zeker opzicht niets voor de Zoon. In een ander opzicht is de afstand oneindig, want op de daarvoor bestemde tijd betrad de Heer Jezus de lijdensweg en op de daarvoor bestemde tijd zal Hij in zijn blijdschap ingaan. Alles was en is en zal voor Hem diepe *werkelijkheid* zijn. De Man van smarten zal de beker der verlossing opheffen (Ps. 116:13). Voor Hem, die veracht, verworpen en versmaad werd, zal elke knie zich buigen en elke tong zal Hem belijden. Maar de Persoon is altijd dezelfde, God en mens in één Christus. In het geloof aanvaarden wij dus dat Hij, nadat hij de dienaar van 's Vaders wil en genade geweest is in de tijd van zijn vernedering, ook de vorst in het koninkrijk van de Vader in de tijd van verhoging en kracht zal zijn.

De Schrift zegt ons dat het zo zal zijn. De Heer Jezus erkent Zelf dat Hij als rentmeester het rijk *ontvangt*. Zo zegt Hij dat *de tijd van zijn ontvangen van het koninkrijk en de uitdeling van beloningen en eer* in het koninkrijk niet in zijn handen, maar in die van de Vader zijn (Marc. 13:32; Matt. 20:23). Elke tong zal in die tijd belijden dat Jezus Christus Heer is; maar het zal zijn 'tot heerlijkheid van God de Vader' (Fil. 2:11). De Heer Jezus Zelf noemt het vaak het koninkrijk van *de Vader*.

Bovendien zal Hij *gezalfd* worden voor zijn ambt, zoals Hij eveneens voor zijn dienstwerk zijn leven op aarde gezalfd is (zie Jes. 11:1-3 en Jes. 61:1, 2).

Ook zal Hij van God *afhankelijk* zijn gedurende het koninkrijk zoals Hij het eenmaal was in de tijd van zijn lijden en zwakheid. Daarom lezen wij: 'Men zal bestendig voor Hem bidden' (Ps. 72:15), evenals Salomo als type van Christus het rijk, dat hij ontvangen had, door openlijke voorbede onder de hoede van de God van Israël stelde (Ps. 72; 2 Kron. 6). Dit zijn allemaal aanwijzingen dat er een overgave van het koninkrijk moet volgen; en die aanwijzingen worden bevestigd door 1 Korintiërs 15 en Psalm 8. Een en al onderdanigheid in Christus, in de tijd van koninklijke macht, in de vernederende tijd van smart en lijden, in de tijd dat Hij in de hemel zijn hogepriesterlijke dienst uitoefent - alles in dienst en onderdanigheid. 'Christus heeft Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Hij, die tot hem gesproken heeft: 'Gij zijt mijn Zoon, Ik heb u heden verwekt' (Hebr. 5:5). Zo kunnen wij eveneens zeggen, dat Hij zich zelf niet verheerlijkt heeft om koning te zijn, maar Degene, die tot Hem heeft gezegd: 'Zet u aan mijn rechterhand, totdat ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten' (Ps. 110:1.) 'Ik bleef toekijken in de nachtgezichten, en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon, Hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde Hem voor deze; en Hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht' (Dan. 7 :13, 14). Het koninkrijk is Christus *opgedragen*; Hij heeft het uit de hand van een Ander ontvangen en Hij zal het eeuwig teruggeven.

De Zoon zal getrouw zijn, waar alle anderen in gebreke zijn gebleven. Van hén staat geschreven: 'God staat in de vergadering der goden; Hij houdt gericht in het midden der goden' (Ps. 82:1). Maar van de Zoon lezen wij: 'Uw troon, o God staat voor altoos en eeuwig; uw koninklijke scepter is een rechtmatige scepter. Gij hebt gerechtigheid lief en haat goddeloosheid, daarom heeft o God, uw God u gezalfd met vreugdeolie, boven uwe metgezellen' (Ps. 45:7, 8). Of Hij nu het zwaard of de scepter draagt, of Hij regeert als een David of als een Salomo, altijd zal Hij even trouw zijn. Wanneer Hij uittrekt om het oordeel uit te oefenen of om de oorlogen van de Here te voeren, altijd zal het zó zijn. 'De Here is aan uw rechterhand. Hij verplettert koningen ten dage van zijn toorn' (Ps. 110:5). 'Komt, aanschouwt de werken des Heren, die verwoesting op aarde aanricht' (Ps. 46:9). Als Christus in vrede op zijn troon zit, lezen wij van Hem: 'Ik wandel in oprechtheid mijns harten in mijn huis' (Ps. 101:2). Van Hem wordt ook tot Jahweh gezegd: 'Hij richtte uw 'volk met gerechtigheid, uw ellendigen met recht' (Ps. 72:2). Wij zien het - altijd is het een opgedragen macht, hoewel op een geheel unieke wijze.

Zijn koninkrijk zal alles volmaken, wat er mee in relatie staat, zoals zijn dood dit eens en voor altijd deed, en zoals zijn hogepriesterschap in de hemel het nu elke dag doet. En als alles voltooid zal zijn, zal Christus' scepter neergelegd worden en zal zijn koninkrijk eindigen. 'Hij zal het koninkrijk overgeven aan God de Vader, en dan zal ook de Zoon zelf onderworpen zijn aan Hem, die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen'.

'Opdat God zij alles in allen'. Ja, God heeft door de Zoon de werelden geschapen. En wanneer de eeuwen hun loop geëindigd zullen hebben, wanneer de verschillende bedelingen de heerlijkheden van God tentoongespeid zullen hebben, dán zal de Zoon, Degene, op wie zij gegrond en door wie zij uitgevoerd en volbracht zijn, ook Zelf onderworpen zijn aan Hem die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen. Hij aan wie alles onderworpen was is onderdanig aan Degene die Hem alles onderworpen had. De Persoon evenwel is eeuwig, al neemt zijn ambtsbediening een einde. De Zoon maakt deel uit van de heerlijkheid der Godheid, evenals de Vader en evenals de Heilige Geest. God, de drie-enige God, zal alles zijn en in allen. Als wij Christus zien zoals Hij is, dan zal zelfs de schitterende grootheid van het toekomstige koninkrijk nog als een sluier zijn, die zijn innerlijke, diepste heerlijkheid bedekt. Of zou de majesteit van de troon zijn heerlijkheid kunnen ontvouwen? De eer van Salomo, ja, van al de koninkrijken der wereld, zouden slechts een nevel werpen over de heerlijkheid van de Zoon; even wezenlijk als de verachting voor Pilatus' rechterstoel, en de *doornenkroon* op Golgotha het eens deden. Voor het geloof is het niet moeilijk in Hem de dienaar te zien, zowel in

de tijd van zijn verhoging als in de tijd van zijn lijden. De Heer Jezus diende als Dienstknecht. Hij dient als Priester; en Hij zal als Koning dienen.

Alle afstanden en tussenruimten verdwijnen. Hemel en aarde, God en mens, Hij die heiligt en zij die geheiligt worden, het meest verhevene en het laagste, worden hier tot elkaar gebracht op een wijze die God onbeschrijfelijk vereert, en ons tot zegen is. Hoe Uitgestrekt de baan ook is, die de Schrift doorloopt, toch is het een cirkel. Zij komt in die volmaakte vorm terug tot haar uitgangspunt. De hemel, die sinds het derde hoofdstuk van Genesis verdwenen schijnt, komt opnieuw naar voren in de laatste hoofdstukken van de Openbaring. De boom van het leven staat weer bij de rivier van het water des levens en opnieuw zal er geen vloek meer zijn.

Zelfs de verschillende vormen, waaronder het hemelse koninkrijk verschijnt, zijn vol betekenis. Zij tonen aan, dat alles wat verloren was niet alleen maar herwonnen is, maar dat alles in een veel heerlijker vorm herwonnen is dan waarin het verloren was; omdat alles heroverd is *in de Zoon*. Het is nu niet meer het Paradijs, maar het nieuwe Jeruzalem; niet langer de hof van Eden, maar de stad van God. Het is niet meer die schone, heerlijke, vruchtbare hof, waarin de mens in zijn eerste toestand van onschuld geplaatst werd, maar het is de stad. Kostbaarder, statiger en heerlijker is zij, maar ook de vrucht van veel arbeid en lijden, opgebouwd als een mooiere en blijvende woonplaats, met stenen, die, naar het beeld van de 'uitverkoren hoeksteen', met veel arbeid uitgehouwen en zorgvuldig gevormd zijn voor de plaatsen, die zij bekleden.

En nu wij genaderd zijn tot aan de overgave van het koninkrijk, bevinden wij ons op de grenzen van 'de nieuwe hemel en de nieuwe aarde'. De nu bestaande hemel en aarde zijn het toneel geweest van het werk dat de Zoon volbracht heeft; zij zijn getuige geweest van zijn volmaaktheden, zijn genade, zijn heerlijkheid, zijn vernedering, zijn kracht, zijn dienen als dienstknecht, als Priester en als koning, van zijn leven van geloof en van zijn heerschappij over alle dingen. En wanneer de Zoon zó geopenbaard geweest is in zwakheid en in kracht op aarde zowel als in de hemel, van de kribbe tot aan de troon, als de Nazaréner en de Bethlehemiet, als het Lam van God en als de gezalfde Heer over alles, dán zullen, volgens de voorbeschikking van Gods eeuwige raad, deze hemel en deze aarde alles verricht hebben wat zij te doen hadden. Als zij hun dienst verricht hebben om de heerlijkheid van de Zoon ten toon te spreiden, dan hebben zij lang genoeg bestaan. Zij mogen dan voor iets anders plaats maken. 'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan' (Openb. 21:1).

Maar zoals ik al gezegd heb, de Schrift, onze enige, veilige leidraad, geeft ons niet veel vrijheid, om de Heer Jezus verder dan het koninkrijk te volgen. De Heilige Geest

geeft ons echter in het voorbijgaan een paar kenmerken van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Paulus zegt dat na de overgave van het koninkrijk, 'God alles in allen' zal zijn. Dit wijst ons, lijkt mij, op het feit dat alle opgedragen macht, elk rentmeesterschap, waarover wij spraken, zelfs dat wat in de hand van de Zoon gelegd was, dan geëindigd zal zijn. Het heeft zijn doel bereikt. Petrus zegt van de nieuwe hemel en van de nieuwe aarde dat er *gerechtigheid woont*. Dat brengt ons dus verder dan de tijd, waarin de *gerechtigheid heerst*. De woorden van Johannes in de Openbaring zijn nog duidelijker. 'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer'. En hij zegt van diezelfde nieuwe hemel en van die nieuwe aarde: 'Zie, de tabernakel van God is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn, en God zal elke traan van hun ogen afwissen; en de dood zal niet meer zijn; noch rouw, noch geschrei, noch moeite zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan' (Openb. 21:1-4).

Wat onuitsprekelijk heerlijk! 'De eerste dingen zijn voorbijgegaan'. Tranen, dood, smart, pijn en verdriet - alles is verdwenen. Geen spoor blijft er meer over van de treurige gevolgen van de zonde. In het duizendjarige rijk zal het zover niet komen. 'De eerste dingen zijn voorbijgegaan'. Niet dat wij iets zullen verliezen wat ons naar Gods raadsbesluit geschonken is door de Zoon en door de werking van de Geest. Niets van alles wat wij in de loop van Gods bedelingen ontvangen hebben, zal voor ons verloren gaan. Zelfs die werkingen van de Geest, die nu nog door de in ons wonende zonde vaak belemmerd worden, zullen voor ons niet verloren zijn. Zij zijn het getuigenis van wat in zijn diepste wezen eeuwig is. Voor eeuwig zullen wij al de wijsheid van God, die ontvouwd is in haar heerlijke resultaten, genieten. De openbaringen van Gods wijsheid, macht, genade en heerlijkheid zijn te voorschijn gekomen en gezien in de loop der eeuwen; en zij hebben in deze bedorven, afgefallen wereld slechts tegenstand en strijd ondervonden; maar in de nieuwe wereld en op de nieuwe aarde is alle tegenwerking, in welke vorm ook, voor altijd voorbij en van de openbaringen van God zullen wij de volle, triomferende en heerlijke resultaten kennen.

Voor Hem, die op het witte *paard* zit, worden al de afvallige machten van deze tegenwoordige boze wereld op het ogenblik van hun grootste overmoed en trotsheid verslagen. De Heer en de zijnen nemen dan de regering gedurende het duizendjarige rijk in handen. Voor Hem die op de witte *troon* zit, vluchten de tegenwoordige hemel en aarde voorbij, en 'geen plaats werd voor hen gevonden' (Openb. 20:11). 'En Hij die op de troon zit, zei: 'Zie, ik maak alles nieuw' (Openb. 21:5).

Deze onderscheidingen zijn van grote betekenis. Ze wijzen op een voortgang en ontwikkeling in de Goddelijke raadsbesluiten en wegen, zoals die ook op vroegere tijdstippen waar te nemen viel. Niet langer zal de gerechtigheid alleen maar *heersen*, maar zij zal *wonen*; bijgevolg zal het niet meer *de troon van de Zoon* zijn, maar de *'tabernakel van God'*. Het is niet meer een kwestie van *Goddelijk gezag over de aarde*, maar van het *huis van God op de aarde*. Het zal niet langer de aarde zijn, die éénmaal met het bloed van Christus bezoedeld werd, die het graf van duizenden geslachten geweest is, maar een *nieuwe aarde*; niet meer de hemelen, die met een zak bekleed geweest zijn, waar zondvloed, wind en donder het oordeelswerk volbracht hebben en die van rechtvaardige wraak getuigen zijn geweest, maar *nieuwe hemelen*.

Wie *dorst* heeft zal ik geven uit de bron van het water des levens. Wie *overwint* zal deze dingen beërven' (Openb. 21:6, 7). Dat zijn de kenmerken van de gelovigen. Laten we deze dingen meer in onze zielen verwerklijken zodat wij naar de levende God dorsten, en de geest van deze boze wereld overwinnen!

Ik zal hier niet veel meer aan toevoegen; want waar Gods Woord zwijgt, moeten wij ons niet in bespiegelingen verdiepen.

Ik wil er alleen nog deze gedachte aan toevoegen, die mijzelf tot zegen is geweest. Al zien wij deze verafgelegen sferen nog niet, wij mogen er toch in geloven - of beter gezegd; wij mogen Hem vertrouwen, die er de Heer van is. In zijn tegenwoordigheid mogen wij er zeker van zijn dat die hemel en die aarde alles zal zijn, wat wij kunnen verlangen en precies dat wat aan onze nieuwe toestand beantwoordt. De hemel heeft altijd voorzien in de behoeften van de aarde. In het begin was de zon er om over de dag te heersen en de maan en de sterren over de nacht. Deze verordeningen waren in de hemel ingesteld, omdat zij aan de behoeften der toenmalige aarde voldeden. Maar er was geen regenboog in de wolken, want de aarde had geen teken nodig als waarborg dat God het oordeel niet zou uitoefenen. Oordeel was iets onbekends. Doch toen het geweten van de mens wakker was geworden, en het oordeel gekend en gevreesd werd en toen God in de zondvloed die Hij gebracht had, als een *rechtvaardig* God gekend werd en de aarde een bewijs nodig had dat Hij in zijn toorn aan de barmhartigheid zou denken, *toen* droeg de hemel een kenteken van die barmhartigheid ten aanschouwen van iedereen.

En ook in de toekomst zal de hemel voorzien in de behoeften van de aarde.

Want in die hemel zal dan de woonplaats der heerlijkheid gezien worden, evenals het geloof er nu het heiligdom in aanschouwt. De hemelse stad zal juist in dat karakter neerdalen, dat de volken van de aarde en haar koningen, met hun

heerlijkheid en eer nodig zullen hebben, en waarin zij zich zullen verheugen. De God van hemel en aarde zal zich in zijn oneindige en onvermoeide goedheid volgens zijn vanouds onveranderlijk plan, altijd zegenend met zijn schepselen blijven bezighouden.

‘Elke goede gave en elk volmaakt geschenk daalt van boven neer, van de Vader der lichten, bij wie geen verandering is of schaduw van omkering’ (Jak. 1:17). En de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen hetzelfde getuigenis geven van de onuitputtelijke goedheid van God. Wij hebben slechts geloof nodig om dat alles tot werkelijkheid te maken voor ons hart.

Mogen deze meditaties daarbij behulpzaam zijn om ons meer en meer de nabijheid en de werkelijkheid van deze heerlijke dingen door het geloof te doen kennen en genieten.

Engelse titel: The Son of God

